

Offentlig innkalling

Styret ved Norges Handelshøyskole

Dato: 02.11.2021 10:00

Sted: Møterom C314

Saksliste

Vedtakssaker

61/21 Godkjenning av protokoll fra møte 7/21, innkalling og saksliste møte 8/21	Vedlegg u.off. jf. Offl. § 5	3
62/21 Rektor orienterer om status og fremdrift - møte 8/21		5
63/21 Opptaksrapport for 2021		6
64/21 Statsbudsjett 2022 - tildeling til NHH		35
65/21 Økonomirapport pr. 2. tertial 2021	Vedlegg 2 u.off. jf. Offl. § 23 første ledd	40
66/21 Budsjett 2022 - foreløpig behandling		80
67/21 Introduksjon til arbeidet med bærekraftig drift av NHH		86
68/21 AACSB-akkreditering – NHHs Self Evaluation Report (SER)	U.off. Offl. § 13 jf. Fvl. § 13.1 pkt. 2	100
69/21 Strategiprosess - strategi 2022-2025	U.off. Offl. § 13 jf. Fvl. § 13.1 pkt. 2	101
70/21 Årsrapport fra Ansettelsesutvalget 1.7.2020 - 31.7.2021	U.off. Offl. § 13 jf. Fvl. § 13.1	102
71/21 Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget (LMU) 2020/2021		103
72/21 Statens lederlønnsordning - stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2021 - 2022	Vedlegg u.off. jf. Offl. § 13 jf. fvl § 13.1	114
73/21 Eventuelt - møte 8/21		116

Orienteringssaker

9/21 Orienteringssak - Utvikling i studiepoengproduksjon	117
--	-----

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 7/21, INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 8/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03483-2

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
61/21

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 7/21 godkjennes. Innkalling og saksliste møte 8/21 godkjennes.

Bakgrunn:

Vedlagt protokoll fra møte 7/21 til godkjenning.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 7/21 (U.off. Offl. § 5)

Sak 61/21 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Protokoll fra møte 7/21

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 5

REKTOR ORIENTERER OM STATUS OG FREMDRIFT - MØTE 8/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03484-2

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
62/21

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

OPPTAKSRAPPORT FOR 2021

Saksbehandler Morten Skaar
Arkivreferanse 21/04366-1

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
63/21

Forslag til vedtak:

Styret tar Opptaksrapport for 2021 til orientering.

Bakgrunn:

I september 2021 fikk styret presentert en første oversikt over årets opptaksstatistikk.

Vedlagte opptaksrapport for 2021 gir en utvidet omtale og vurdering av opptaket.

Vedlegg

Opptaksrapport for 2021

Sak 63/21 Vedlegg

NHH

Opptaksrapport 2021

Resultater og trender

Opptaksseksjonen ved Norges Handelshøyskole

Contents

Opptaksrapport 2021	0
Resultater og trender	0
Opptaksseksjonen ved Norges Handelshøyskole	0
Opptaksrapport 2021	0
Resultater og trender	0
Opptaksseksjonen ved Norges Handelshøyskole	0
1. Bakgrunn	3
2. De forvaltningsmessige sidene ved opptaksprosessene	4
3. Markedsføring av studietilbudene ved NHH	5
3.1 Strategi, målgrupper og budskap	5
3.2 Tiltak	6
Tiltak BØA	6
Tiltak master nasjonalt	7
Tiltak master internasjonalt	7
4. Resultat av opptakene i 2021	8
4.1 Bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen	11
Karaktersetting for årets avgangselever	13
Hvor kommer søkerne fra?	13
Omprioritering fra søknadsfristen fram til hovedopptaket	14
4.2 Master i økonomi og administrasjon – norsk opptak (MØA)	15
4.3 Master i økonomi og administrasjon – internasjonalt opptak (MSc)	17
Opptak av dobbelgradsstudenter	19
Digitale intervju i opptak til MSc	20
4.4 Master i regnskap og revisjon (MRR)	20
2-årig MRR	21
1-årig MRR	22

5. Oppsummering og sluttkommentarer	24
Vedlegg.....	25
Vedlegg 1: Ordforklaringer	25
Vedlegg 2: Kjønnfordeling 1.prioritetssøkere BØA	27
Vedlegg 3: Hvor kommer søkerne fra? (BØA)	28

1. Bakgrunn

NHH-styret vedtok 17.12.2020 i sak 60/20 følgende om opptakssrammer for 2021:

- *Styret vedtar en opptakssramme på 500 studenter som møter til studiestart i bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen høsten 2021.*
- *Styret vedtar en opptakssramme totalt for de ordinære masterstudiene i 2021 på 795 studenter som møter til studiestart. Styret delegerer til rektor å vedta opptakssrammer for de enkelte delene av masteropptaket.*
- *Styret vedtar en opptakssramme på 50 studenter som møter til studiestart på 1-årig mastergrad i regnskap og revisjon i Oslo.*

Myndighetenes tiltakspakke fra våren 2020 for å håndtere COVID-19 situasjonen medførte tildeling av 70 ekstra studieplasser til NHH, og disse ble allokert til bachelorprogrammet. Tiltaket ble videreført i 2021.

Opptaket til bachelordelen av siviløkonomutdanningen blir gjort gjennom Samordna Opptak. Søkerne kan prioritere mellom opptil 10 ulike studieønsker, og søknadene blir fordelt mellom de forskjellige utdanningsinstitusjonene etter førstevalg. Ettersom mange søkere har NHH som førstevalg, saksbehandler NHH svært mange søknader for andre utdanningsinstitusjoner.

Til masterprogrammene på NHH er det lokale opptak, der vi selv behandler alle som søker seg inn på et av masterprogrammene våre. Opptaket til de norske masterprogrammene (MØA og MRR) blir kjørt ordinært. Det betyr at det ikke blir gitt tilbudsgaranti, men at alle søkerne blir saksbehandlet og rangert før det blir kjørt et felles opptak med et gitt tilbudstall. Dette ble gjort for første gang i 2018 for de 2-årige masterprogrammene og i 2017 for 1-årig MRR.

Opptaket til det internasjonale masterprogrammet, MSc, er fremdeles rullerende. Kvalifiserte søkere får fortløpende tilbud om studieplass i saksbehandlingsperioden. Tidligere regnet NHH dobbelgradstudentene blant møtte studenter, men ikke i søkertallene. Nå rapporteres tall for dobbelgradsstudentene i egen tabell.

2. De forvaltningsmessige sidene ved opptaksprosessene

Søknadsfristen for alle masterstudiene er 15. februar, men opptaksprosessen strekker seg over et langt tidsrom. SøknadsWeb åpner for å ta imot søknader til alle masterstudiene ved NHH 1. november. Før dette må det avklares om det skal gjøres endringer i søknaden eller opptakskriteriene fra forrige opptak. For MSc kjører vi rullerende opptak, og den innledende saksbehandlingen starter allerede i desember. Vi går da gjennom søknadene og etterspør dokumentasjon i tilfelle der søknaden ikke er komplett. Den ordinære saksbehandlingen starter vanligvis i januar, og de siste svarene blir vanligvis sendt ut i slutten av april.

Søknadene til 1-årig MRR ble i år hovedsakelig behandlet fra søknadsfristen og frem til 1. april. Mesteparten av saksbehandlingen for de 2-årige masterprogrammene blir hvert år utført i perioden 1. april til om lag midten av mai. Felles for alle masteropptakene er oppfølging av betinget opptak gjennom sommeren og frem til studiestart.

Tidligere år har vi manuelt gått gjennom alle søknader om intern overgang til masterstudiet. De siste årene har seksjonen arbeidet med robotisering av prosessen, noe som har spart oss for en del manuelt arbeid. Prosessen har fremdeles et potensiale for ytterligere effektivisering, ettersom sykdom hos utvikler har ført til at endringsbehov og krav om forbedringer ikke er blitt tilstrekkelig fulgt opp. Prosessen er nå overført til DIP, den tverrfaglige digitaliseringsgruppen på NHH, der denne er høyt prioritert.

Søknadsfristen i Samordna Opptak er 15.april. Vi venter likevel med saksbehandlingen til vi er ferdige med saksbehandlingen av masteropptakene, og til opptakskonsulentene er ferdige med vårsemesteret og kan jobbe fulltid med bacheloropptaket. Saksbehandlingen gjennom Samordna Opptak blir dermed utført i en intensiv periode fra midten av juni til hovedopptaket går midt i juli.

Rullerende opptak på MSc betyr kontinuerlig oppfølging av studenter som får opptak eller avslag, fra opptaket åpner i november til studentene skal møte i august. I tillegg til saksbehandlingsspørsmål om søknad og opptak, må vi svare på spørsmål om bolig, visum og reise. Som følge av COVID-19-situasjonen har det vært mye usikkerhet med stadig skiftende inn- og utreisereglement, karantenebestemmelser og vaksinedokumentasjon for søkerne. Dette har igjen medført en økt belastning på mange ulike deler av høyskolen.

I forbindelse med BØA-opptaket må det også sendes ut mange meldinger om mangler ved søknaden i saksbehandlingsperioden, og med dette følger mye kommunikasjon med søkere. Spørsmål fra potensielle søkere til alle studieprogram kommer gjennom hele året. Mange av spørsmålene kan besvares ved hjelp av ferdigformulerte standardsvar, men mange søkere stiller også helt spesifikke spørsmål som må besvares individuelt. Særlige utfordringer i BØA er dokumentasjon på avtjent førstegangstjeneste, ettersom forsvaret ofte utsteder tjenestebevis som ikke oppfyller kravene. Nasjonal klagenemnd for Samordna Opptak har bedt

UNIT og Kunnskapsdepartementet om å følge opp denne problemstillingen og gå i dialog med vernepliktsverket.

I etterkant av opptakene vil det alltid komme klager. Ut fra det store antallet søknader, er det få og de blir behandlet fortløpende. I tilfeller der vi innen klagefristen ser vi har gjort feil i saksbehandlingen, tar vi klagen til følge. Klager vi ikke tar til følge sendes videre til Nasjonal klagenemnd for Samordna Opptak eller lokal klagenemnd, og krever mye arbeid og oppfølging.

Det blir stadig gjort små og større endringer i masteropptakene. Noen endringer er et ledd i arbeidet for å forbedre og effektivisere prosessene, eller gjøre søkeropplevelsen smidigere. Andre endringer kommer som en praktisk konsekvens av endringer i lokalt eller nasjonalt regelverk eller oppfølging av strategiske prioriteringer. I bacheloropptaket blir det også gjort endringer, men disse blir gjort på nasjonalt nivå og innebærer at vi hele tiden må holde oss oppdatert.

3. Markedsføring av studietilbudene ved NHH

Markedsarbeidet er ledet av Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt. Noen av tiltakene er gjennomført i samarbeid med Utdanning i Bergen, som er et samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene i Bergen med mål om å styrke Bergens posisjon som studentby.

3.1 Strategi, målgrupper og budskap

Rekrutteringsmål fra Strategi 2018-2021: NHH skal tiltrekke seg studenter med sterke faglige resultater og høy motivasjon for læring. NHHs studieprogram skal være et klart førstevalg innenfor økonomisk-administrative fag blant norske studenter, og tiltrekke seg høyt kvalifiserte internasjonale studenter.

Markedsføringen retter seg i hovedsak mot tre målgrupper:

- potensielle bachelorstudenter i Norge
- potensielle masterstudenter i Norge
- potensielle internasjonale studenter

I tillegg ønsker NHH å nå lærere, rådgivere og foreldre. I markedsføringen fram mot årets opptak har tre hovedbudskap vært gjennomgående i markedsføring og kommunikasjon, alle knyttet til konseptet «Vil noe mer/ Leaders of the future»:

1. Hovedbudskap: For deg som vil noe mer
2. Alle trenger økonomer
3. Business, teknologi og mennesker – fremtidens kompetansebehov
4. Spennende internasjonale muligheter
5. Et engasjert studentmiljø

For potensielle internasjonale studenter var også følgende tilleggsbudskap kommunisert «Bergen, city of nature and culture».

Punktene over ligger til grunn for utforming av kampanjer og kommunikasjon i ulike kanaler. Overordnede prinsipper er at så mange som mulig i målgruppene skal bli eksponert for NHH sitt «budskap», og at de som fatter interesse skal få god og relevant informasjon når de trenger det. NHH ønsker å nå ut til en mer mangfoldig søkergruppe, med flere kvinnelige søkere, flere søkere med innvandrerbakgrunn og bedre geografisk spredning. NHH jobber kontinuerlig og prioriterer innhold rettet mot disse gruppene. I månedene før søknadsfrist, blir dette ytterligere prioritert. I denne sesongen brukte vi nåværende studenter for å synliggjøre mangfoldet i studentmassen gjennom bildebruk og rollemodeller. Konkret innebærer dette bevisst bruk av foto på nhh.no, i sosiale medier, studenthistorier og rekruttering av Snapchat-koordinator.

3.2 Tiltak

Tiltak alle målgrupper

- **NHH.no:** Levere relevant innhold – fakta, informasjon og karriereartikler til søkerne. Overvåking av trafikk og konverteringer
- **Sosiale medier – organisk:** Jevnlig deling av godt og relevant innhold, slik som student- og karrieresaker på Facebook, Instagram, YouTube, Snapchat og LinkedIn
- **Presse:** Innsalg av student/karrieresaker for å synliggjøre at NHH er for de som vil noe mer, og om karrieremulighetene som finnes etter utdanning på NHH
- **Studieportaler:** Oppdatert informasjon på viktige studieportaler nasjonalt og internasjonalt
- **Søkeordsannonsering:** Dynamiske annonser knyttet til relevante søkeord hos Google, nasjonalt og internasjonalt, i viktige perioder.

Tiltak BØA

Bakgrunn: Nasjonal universitetsturné (besøk på videregående skoler): Nytt av rekrutteringssesongen 2020 / 2021 var at NHH ble tatt ut av «Universitetssamarbeidet». NHH har i en årrekke samarbeidet med UiB om deltakelse på Universitetssamarbeidets nasjonale turne. For første gang fikk NHH ikke mulighet til å delta sammen med UiB. I siste sesong organiserte Universitetssamarbeidet en digital studieorientering. Dermed fikk NHH heller ikke mulighet til å gjøre innsalg til lokalaviser parallelt med skolebesøk, slik vi har gjort de siste tre årene.

- Studieorientering Vestland. Alle videregående skoler i Vestland fikk mulighet til å delta på Utdanning i Bergen sitt digitale arrangement, som gikk over to dager. 4000 elever var påmeldt.

- o NHH produserte en 20 minutter lang livestream, med to av NHHs masterstudenter. En student chattet med elevene fra videregående underveis. Et opptak av livestreamen ble også lagt på NHHs YouTube-kanal. Den er sett av cirka 2 400 personer.
- o På studieorientering Vestland fikk NHH besøk av 167 elever første dag og 188 elever andre dag. Til forskjell fra erfaringene fra andre institusjoner, var det høyt engasjement i chatten. Vgs-elevene i NHHs digitale rom var aktive og mer målrettet.
- Åpen dag i samarbeid med alle utdanningsinstitusjonene i Bergen. Et rent digitalt arrangement pga. koronarestriksjoner. Dermed delte ikke NHH ut reisestipend, som vanlig. Året før var det totalt 385 påmeldte til NHH, og 87 videregående elever fikk reisestipend, blant dem var 51 jenter. Fagstab og studenter presenterte.
- Direktekontakt med videregående skoler i Norge. Ettersom NHH i forrige sesong sto alene i en nasjonal studieorientering, arbeidet NHH med direkte kontakt med videregående skoler.
 - o 22 videregående skoler ble kontaktet direkte. Skolene som ble valgt ut var basert på opptakstall, tidligere rektorbesøk og geografisk spredning. Disse fikk tilbud om digitalt besøk (webinar med NHHs ambassadører). Dersom skolene ikke hadde anledning til å delta på NHHs webinar, fikk de tilsendt opptaket av livestreamen. NHH hadde webinar med Nydalen, Lambertseter og Oslo Handelsgymnasium. Flere av skolene ønsket fysisk besøk av NHH-studenter. Dette kunne ikke NHH tilby dem på grunn av koronarestriksjoner og skolene takket videre nei til digital løsning.
- Innsalg av studenthistorier til rikspresse
- Betalt annonsering i sosiale medium. Programmatisk annonsering: Annonsering til utvalgte målgrupper via Google-nettverket januar til april.

Tiltak master nasjonalt

- Deltakelse på karrieredager (digitalt): Høgskolen Innlandet (antall møtte studenter: 68). Hauge School of Management (antall møtte studenter: 70). HVL Sogndal (antall møtte studenter: 28)
- Annonsekampanje i sosiale medier opp mot søknadsfrist
- Innsalg og studenthistorier

Tiltak master internasjonalt

Det ble i forkant av rekrutteringsperioden bestemt å jobbe mot Island, Italia og Tyskland.

- Betalt annonsering i sosiale media: Island, byer i Italia og Tyskland.
- Programmatisk annonsering: Målrettede annonser i Google-nettverket.
- Buddy-programmet: Organisert av KOM i samarbeid med studentene i MEBA Council. Alle nye studenter som har takket ja til plass ved NHH, får tilbud om en NHH Buddy (NHH-student), som de kan

stille spørsmål og ha kontakt med fram mot studiestart. NHH sine Buddys får tildelt Bygavekort som belønning.

- Deltakelse på internasjonal, digital messe i Canada, i regi av UD. NHH produserte et bredt utvalg av materiell til promotering og bruk under selve messedeltakelsen. En av NHHs ambassadører var ansvarlig for presentasjonen på messen. Erfaringen var for så vidt nyttig, men utbyttet var dårlig. Et par utenlandske studenter besøkte NHHs rom, der NHHs masterstudent – som selv har studert i Canada – tok imot dem. De var innom det digitale rommet i svært kort tid.

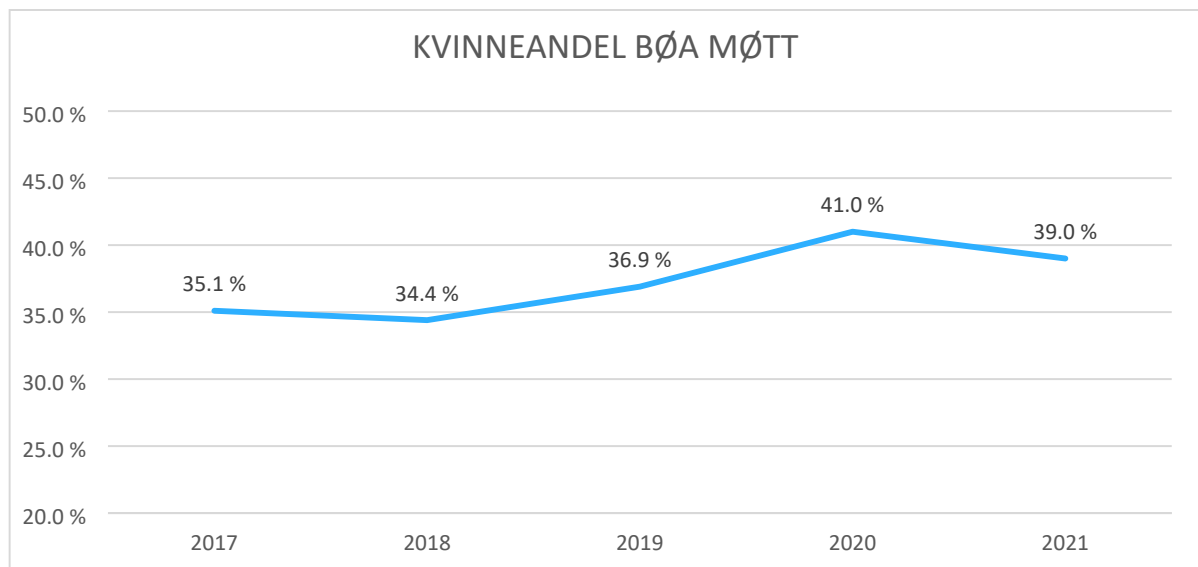
4. Resultat av opptakene i 2021

Ved siste opptelling var det 510 studenter møtt på bachelor og 829 studenter fordelt på de ulike masterprogrammene i Bergen, som vist i Tabell 1. I tillegg var det 54 masterstudenter møtt til ettårig MRR i Oslo. For bachelor endte vi i år en del under måltallet på 570, mens på master ligger vi for andre år på rad over måltallet på 795 studenter fordelt på de ulike masterprogrammene i Bergen. I Oslo endte vi litt over måltallet på 50 studenter.

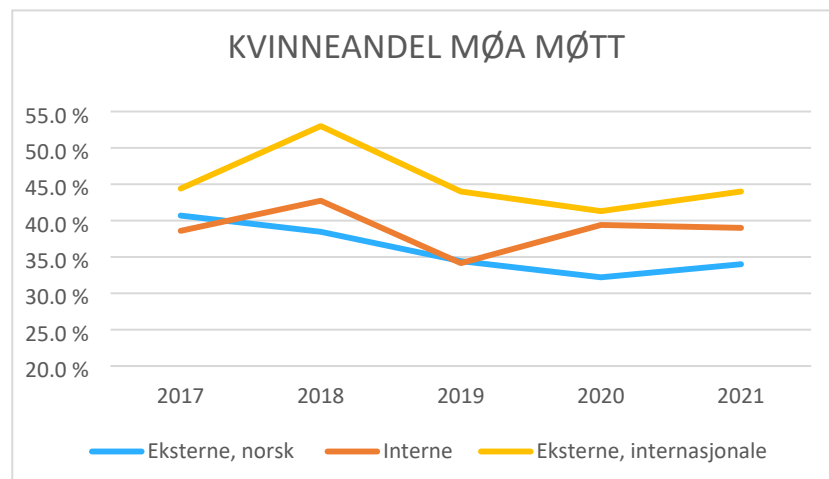
MØTT	2017	2018	2019	2020	2021
Bachelor i økonomi og administrasjon	459	451	485	540	510
Master i økonomi og administrasjon	542	565	595	650	616
MSc (internasjonale profiler master)*	90	117	111	80	91
MSc (dobbelgrad)	n/a	n/a	n/a	n/a	30
Master i regnskap og revisjon	170	134	135	141	146
- 1-årig Oslo	50	46	63	54	54
- 1-årig Bergen	63	43	31	45	47
- 2-årig Bergen	57	45	41	42	45
Totalt bachelor	459	451	485	540	510
Totalt master	802	816	841	871	883
<i>Master ekskl. Oslo</i>	752	770	778	817	829

Tabell 1: Resultat av alle opptak

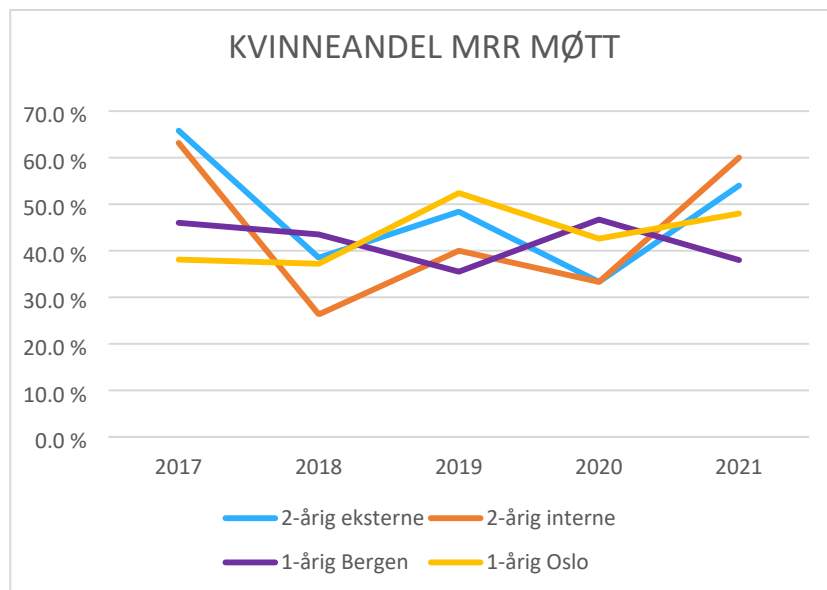
NHH har som målsetning at kjønnsfordelingen blant studentene ikke skal være større enn 60/40. Figur 1, 2 og 3 viser kvinneandelen for møtte studenter fra de ulike opptakene de siste fem år. Som vi ser av figurene nedenfor har vi i år nådd målet på MSc, 2-årig MRR og 1-årig MRR i Oslo. På BØA har andelen falt fra 41% i 2020 til 39% i år. På ekstern MØA er den et godt stykke under måltallet.

Figur 1: Utvikling i kvinneandel for møtte studenter på bachelorprogrammet

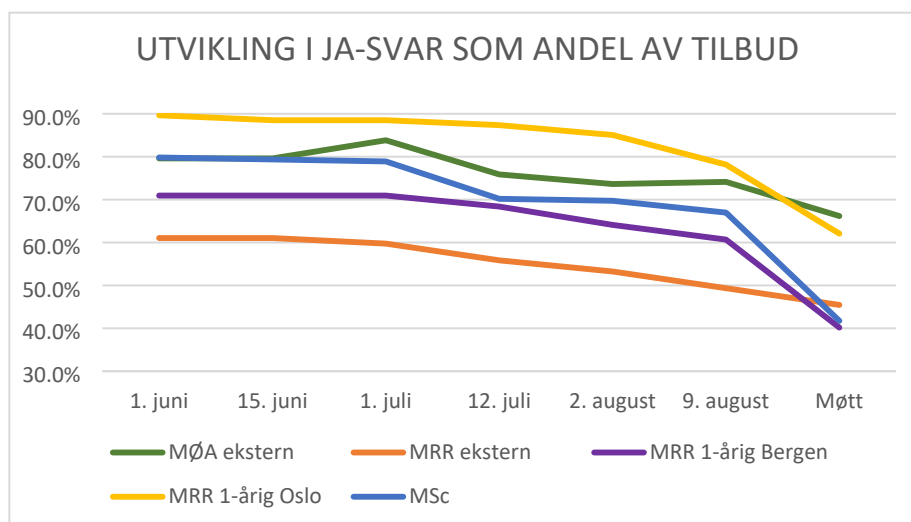

Figur 2: Utvikling i kvinneandel for møtte studenter på master i økonomi og administrasjon

Figur 3: Utvikling i kvinneandel for møtte studenter på master i regnskap og revisjon

Figur 4 viser utviklingen i ja-svar fra 1. juni til hvor mange som har møtt for alle masterprogrammene. Som vi ser av figuren, er det mange søkere som takker ja til tilbud om studieplass når tilbudene studienes om våren, men som i løpet av sommeren ombestemmer seg og takker nei. Dette er med på å gjøre det utfordrende å bestemme hvor mange tilbud vi skal gi og om det bør suppleres eller ikke.

Figur 4: Utvikling i ja-svar på masteropptakene. Ja-svar er her angitt som del av tilbud

Manglende samsvar mellom tilbud og møtt er fremdeles en nasjonal trend. Siden masteropptakene i Norge er lokale, kan hver enkelt søker derfor søke flere steder, og søknadene blir saksbehandlet mer eller mindre parallelt ved mange læresteder. Alle lærestedene har imidlertid ulike søkeperioder, søknadsfrister, tilbudsdatoer og svarfrister. Søkerne kan ha en rekke ulike tilbud å ta stilling til fram mot studiestart, og

institusjonene har en krevende oppgave i å dimensjonere tilbud og treffe måltall. UNIT arbeider med nasjonal samordning av masteropptak, og NHH deltar i flere nasjonale fora som spiller inn forslag til ny nasjonal opptaksmodell for masterstudiene.

4.1 Bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen

2021 var nok et rekordår for søking til høyere utdanning, ifølge tall fra Samordna Opptak. Økningen var 2,2 % siden rekordåret 2020, der økningen fra året før var nær 10 %. Søkertallet til økonomisk-administrative studier har økt med 8 % siden 2020, og det på toppen av en formidabel økning fra 2019 til 2020 på hele 24,8% på nasjonal basis. Antallet førsteprioritetssøkere til NHH var 2112, og nok en gang var NHH landets mest populære studium, i antall søkere pr. plass, og det selv om NHH også i år tilbød flere studieplasser i forbindelse med COVID-19-situasjonen. Det var stor konkurranse for søkerne i årets opptak, noe man kan se av poenggrensene etter rangering.

	2017	2018	2019	2020	2021
Måltall	470	470	470	570	570
Søkere	4114	4216	4030	5005	5078
Endring	-5 %	2 %	-4 %	24 %	1 %
1.prioritetssøkere	1773	1801	1716	2112	2221
Endring	-6 %	2 %	-5 %	23 %	5 %
Poenggrenser (F/O)	52,6*/56,0*	52,7*/56,5*	52,7/56,4	54,1*/57,4*	54,5/58,3
Møtt	459	451	485	540	510
Kvinneandel møtt	35,1 %	34,4 %	36,9 %	41,0 %	39,0 %

*markerer at karaktersnitt er etter supplering.

Tabell 2, Statistikk for Bacheloropptaket mellom 2017 og 2021

I år ble det gitt 977 tilbud i hovedopptaket, hvor 691 takket ja, 161 takket nei, og 125 ble ubesvart. Det ble ikke gjennomført suppleringsopptak. Møtt-tallet for bachelorstudiet ble 510, og vi endte dermed en del under måltallet for bachelor i år. I fjorårets opptak ble det gitt 806 tilbud i hovedopptaket, og 90 ekstra tilbud i suppleringsopptaket, altså totalt 896 tilbud. Til tross for et økt antall tilbud på 81 i hovedopptaket, fikk vi et lavere antall møtt i år sammenlignet med i fjor. Poenggrensene i årets opptak ble 54,5 (kvote for

førstegangsvitnemål) og 58,3 (ordinær kvote). I fjorårets opptak ble det supplert, og det er alltid en balansegang hvorvidt høyskolen skal supplere eller ikke. Avgjørelsen om supplering tas på et tidspunkt der de nest beste har fått tilvarende gode studietilbud, og en supplering innebærer dermed å gi tilbud til svakere søkere. NHHs strategiske mål om høy inntakskvalitet, samt det store antallet tilbud som må gis for å få tilstrekkelig antall møtt, tilsier at karaktersnittet ville ha sunket en del ved supplering. Det ble derfor etter en nøye vurdering tatt en avgjørelse om at det ikke skulle suppleres.

Sammenligning av poenggrenser for NHH og hovedkonkurrenter

År		2018	2019	2020	2021
Indøk, NTNU	1.gangs	59,8	60,3	60,7	60,3
	Ordinær	64,2	64,2	64,8	64,2
BØA, NHH	1.gangs	52,7	52,7	54,1	54,5
	Ordinær	56,5	56,4	57,4	58,3
Juss, UiB	1.gangs	52,8	53,2	55,0	55,3
	Ordinær	59,2	60	60,8	61,5
Juss høst, UiO	1.gangs	55,0	54,8	56,0	54,8
	Ordinær	62,0	62,2	63,0	62,0

Tabell 3: Poenggrenser for NHH og hovedkonkurrenter

Som man kan se av tabell 3 har det vært en økning fra 2019 til 2020 i poenggrenser hos de som regnes som NHHs hovedkonkurrenter. (Medisinstudier og sivilingeniørstudier er ikke tatt med, siden det her er fag- og karakter utover det NHH har). NHH hadde den største økningen innenfor ordinær kvote, mens Rettsvitenskap («juss») ved UiB hadde den største økningen innenfor kvoten for førstegangsvitnemål. Fra 2020 til 2021 hadde poenggrensen til Industriell Økonomi ved NTNU og Rettsvitenskap ved UiO en nedgang, mens poenggrensen til NHH og juss ved UiB fortsatte å øke.

Karaktersetting for årets avgangselever

Norsk videregående skole valgte også i år å avlyse eksamen som følge av COVID-19- situasjonen, og dermed fikk også årets avgangselever vitnemål uten karakterer fra avsluttende eksamen. I 2021 hadde den ene halvparten av kvoten eksamenskarakterer, og den andre ikke. Alle landets opptakskontor fikk en del henvendelser fra søkere, foreldre og besteforeldre om at det var urettferdig at de som gikk ut av VGS nå ikke har eksamenskarakter, men avlysning av eksamen lå hos myndighetene, og ikke hos seksjon for opptak. Det kom en klage som gjaldt akkurat dette, men den ble ikke tatt til følge. NHHs vedtak fikk tilslutning i Nasjonal klagenemnd for Samordna Opptak.

Hvor kommer søkerne fra?

Tabellen under viser hvilke kommuner BØA-søkerne kommer fra. Ettersom søkere raskere endrer folkeregistrert adresse nå enn tidligere, vil tallene kunne ha en unøyaktighet fra søknad til møtt. (Søkerne sorterer for eksempel under Asker på søknadstidspunktet, men under Bergen på møtt-tidspunktet.)

Kommune	2019			2020			2021		
	Søkere	Ja	Møtt	Søkere	Ja	Møtt	Søkere	Ja	Møtt
Bergen	233	178	167	349	162	146	450	n/a	167
Oslo	248	79	56	375	108	87	392	n/a	69
Bærum	66	45	38	1,58	48	35	181	n/a	34
Stavanger	52	14	10	78	21	16	79	n/a	12
Asker	35	22	20	87	21	17	78	n/a	19
Trondheim	57	14	10	72	23	17	70	n/a	16
Ålesund	6	5	5	24	6	6	49	n/a	8
Kristiansand	7	2	2	41	13	12	48	n/a	13
Nordre Follo	9	1	1	29	6	5	35	n/a	5
Drammen	n/a	n/a	4	n/a	n/a	6	30	n/a	7

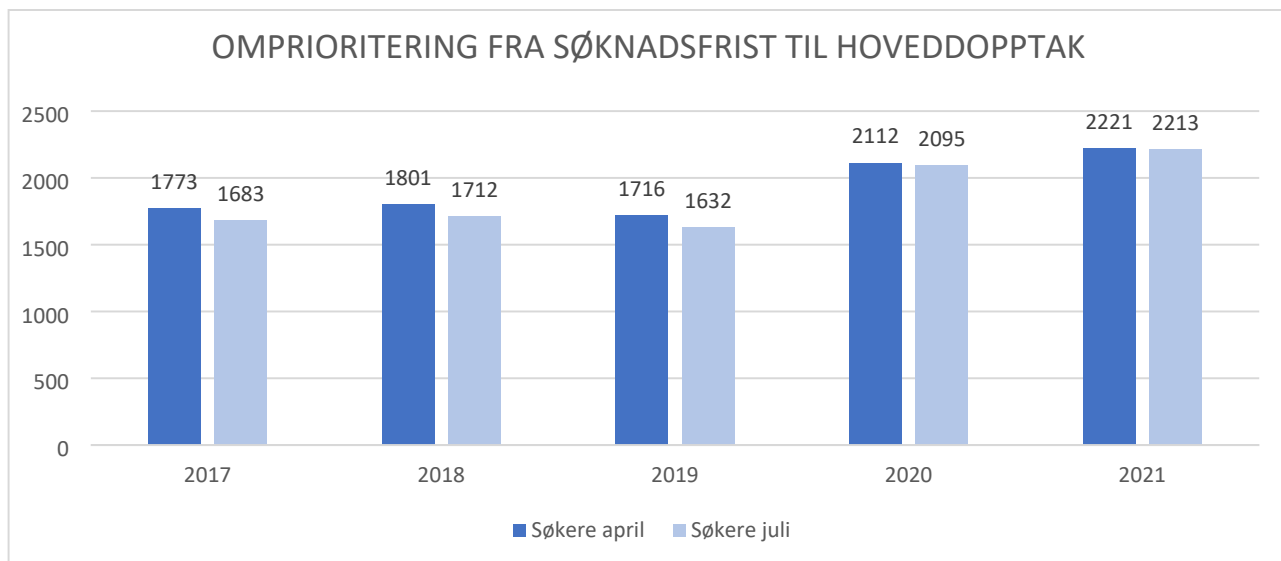
Tabell 4: Kommunebakgrunn for førsteprioritetssøkere, de ti kommunene med flest førsteprioritetssøkere.

Kommune	2019			2020			2021		
	1.pri	Ja	Møtt	1.pri	Ja	Møtt	1.pri	Ja	Møtt
Oslo Handelsgymnasium	57	18	14	97	30	25	83	22	16
Amalie Skram videregående skole	59	31	24	57	24	18	71	22	16
Ullern videregående skole	44	23	18	74	29	28	62	23	12
Nordahl Grieg videregående skole	34	13	12	42	11	8	61	17	14
Nadderud videregående skole	35	23	19	40	11	8	42	15	12
Sandvika videregående skole	32	10	8	43	6	6	40	12	8
Asker videregående skole	37	18	14	49	20	18	39	13	11
Metis videregående AS	28	13	11	29	10	9	36	16	12
Lambertseter videregående skole	14	4	4	35	11	10	36	11	8
St. Svithun videregående skole	14	2	2	28	7	4	35	8	5
Stabekk videregående skole	22	9	7	27	9	8	34	7	4
Valler videregående skole	28	11	9	35	13	10	33	16	14
Kristiansand Katedralskole Gimle	14	3	2	30	12	10	28	15	14
Sandnes videregående skole	18	8	8	16	3	2	29	7	3
St. Olav videregående skole	21	10	10	28	10	8	23	10	8

Tabell 5: Tall for skolebakgrunn for førsteprioritetssøkere

Omprioritering fra søknadsfristen fram til hovedopptaket

Selv om søknadsfristen for ordinære søkere går ut 15. april, har søkerne mulighet til å omprioritere studieønskene de har ført opp i søknaden sine helt frem til 1. juli. De kan også fjerne studieønsker, men ikke føre opp nye. Dette betyr at søkertallene kan endre seg mye i perioden 15. april til 1. juli. Figur 5 viser endringen i førsteprioritetssøkere til NHH fra april til juli tilbake til 2017. Av figuren ser vi at tallet på søkere normalt går noe ned, men både i år og i fjor er endringen mindre enn de siste årene.

Figur 5: Endring i antall førsteprioritetssøkere fra april til juli

4.2 Master i økonomi og administrasjon – norsk opptak (MØA)

I år møtte det totalt 616 studenter på master i økonomi og administrasjon. Det er en liten nedgang fra 650 i fjor, som vist i Tabell 6. I opptaket av eksterne kandidater var det i år en stor økning i antall søkere. Det ble gitt 402 tilbud, noe flere enn i 2020. Til tross for dette opplevde vi en nedgang i antall ja-svar med 317 i år mot 342 i 2020. Det ble ikke gjennomført suppleringsopptak. Antall møtt endte opp på samme nivå som i fjor, med 266. Poenggrensen endte på 3,94.

Tabell 7 viser hvilke læresteder de kvalifiserte søkerne i årets eksterne masteropptak kom fra. Vi ser at det var flest fra BI, NTNU og HVL.

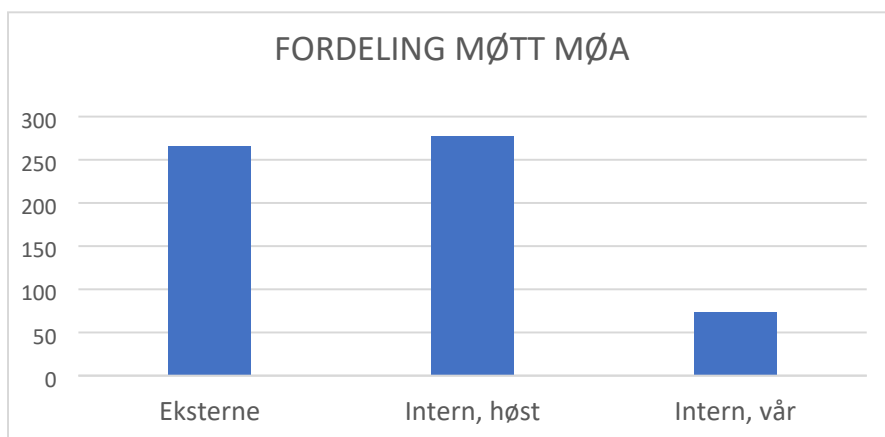
	2017		2018		2019		2020		2021	
	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT
Søkere*	589	365	634	390	633	414	665	446	854	408
Tilbud	356	339	343	353	339	365	383	415	402	369
Ja-svar	236	8	231	3	259	-	342	-	317	-
Møtt	231	311	221	344	244	284	267	383	266	350
Kvinneandel møtt	40,7 %	38,6 %	38,5 %	42,7 %	34,4 %	34,2 %	32,2 %	39,4 %	34,0 %	39,0 %

Tabell 6: Søkertall for eksterne og interne til MØA

	Kvalifiserte	Tilbud	Møtt
BI	286	152	81
NTNU	123	77	56
HVL	77	42	35
UIA	39	30	22
UiS	38	15	13
OsloMet	24	13	8
UiT	24	17	13
USN	20	7	3
HK	19	14	12
INN	18	8	6
NORD	10	5	3
FHS	9	4	3
NHH	7	3	2
HiM	6	5	2
NLA	3	3	1
NMBU	3	2	1
UiO	3	3	3
HiØ	2	0	0
UiB	2	2	2

Tabell 7: Oversikt over hvilke institusjoner de kvalifiserte søkerne til MØA kom fra

Etter at bachelorstudentene ved NHH er ferdig med bachelorgraden, kan de søke om intern overgang til masterstudiet. I 2021 har 350 studenter fått innvilget intern overgang fra bachelor til master. 73 av disse begynte i vårsemesteret, mens 277 begynte i høst. Totalt er fordelingen av nye MØA-studenter med norsk bachelorgrad slik: 266 eksterne, 277 interne fra høsten og 73 interne fra våren. Denne fordelingen er vist i Figur 6. Blant de møtte studentene var det 34% og 39% kvinner for henholdsvis eksterne og interne kandidater. For de eksterne er dette en liten økning fra 2020, tilbake i retning 2019-nivå.

Figur 6: Fordeling av møtte MØA-studenter mellom eksterne og interne

4.3 Master i økonomi og administrasjon – internasjonalt opptak (MSc)

Også i år ble det internasjonale opptaket preget av koronasituasjonen. Innreiserestriksjonene for studenter ble strammet inn før søknadsfristen i januar, og ble ikke lettet på før 1. august. Til tross for usikkerheten det medførte har vi i år nådd måltallet på 120 internasjonale gradsstudenter.

Som det framgår av Tabell 8 skiller vi i det internasjonale masteropptaket mellom antall søkere og antall komplette søknader. Årsaken til den store forskjellen på antall søkere og antall komplette søknader er at alle som påbegynner en søknad i SøknadsWeb blir registrert og inngår i søkertallet, mens bare en del av disse laster opp all dokumentasjon og går videre til behandling. Ved sammenligning av søkertall på MSc blir det derfor mest relevant å ta utgangspunkt i komplette søknader.

Tidligere år har dobbelgradsstudentene blitt lagt til manuelt i MSc-opptaket etter nominasjonen, og dermed har de inngått i MSc-tallene ved rapportering. I år har vi av praktiske hensyn gått bort fra dette, og tall for dobbelgrad er derfor ikke inkludert i MSc-opptakstillene fra og med 2021. I tillegg til 91 møtt på MSc har vi i år 30 innreisende dobbelgradsstudenter. **Totalt antall fullgradsstudenter dette semesteret er dermed 121.**

Tabell 8 nedenfor viser oversikt over søkertallene fra søknad til møtt for de fem siste år. I 2020 og 2021 innførte vi krav om gjennomført digitalt intervju for å få komplett søknad. Mens fjorårets komplett-tall ikke reflekterer effekten av intervjuet fordi tallet ble tatt ut før intervjuene var registrert, så reflekteres det nye kravet i årets komplett-tall. Andelen komplette søknader (32%) er den laveste i hele femårsperioden.

Antall tilbud holder seg relativt stabilt, mens antall ja-svar og antall møtt har økt, særlig tatt i betraktning at dobbelgrad kommer utenom i år.

En faktor som innvirker på tallene i koronaårene 2020 og 2021, er reserverte studieplasser. I 2020 fikk 57 søkere reservert studieplassen fra 2020 til 2021, og 44 av disse leverte søknad i årets opptak (en forutsetning for å beholde reservasjonen). 38 takket ja til plassen og 27 møtte til studiestart. I et normalår ville disse ha inngått i tall for 2020.

Samtidig fikk søkerne som hadde takket ja til tilbud også i år anledning til å reservere studieplassen til 2021. Det var 36 som benyttet seg av denne muligheten. Disse ville normalt ha inngått i tall for 2021.

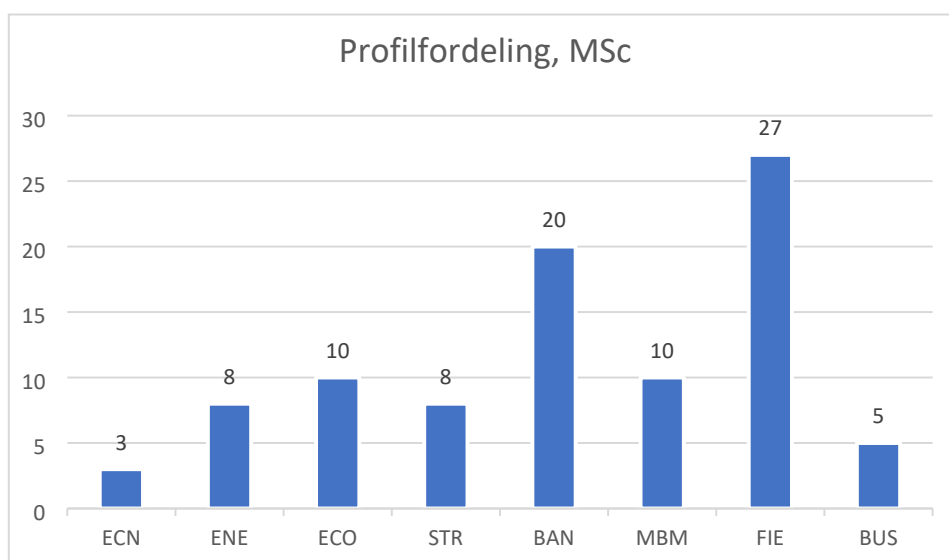
Av de som møtte til studiestart har vi notert 22 som ikke klarte å komme seg til Norge i tide til studiestart, og som følger studiet på nett første semester.

	H17	H18	H19	H20	H21
Søkere	1312	1414	1413	1034	1102
Komplette søknader	498	472	529	426	356
(andel)	38 %	33 %	37 %	41 %	32 %
Tilbud	227*	248*	227*	201*	218
Ja-svar	112*	126*	125*	144*	177
Møtt	90*	117*	111*	80*	91
Kvinneandel	44,30 %	53,00 %	44,00 %	41,30 %	44,00 %

*Inkludert dobbelgrad (fra 2021, uten dobbelgrad)

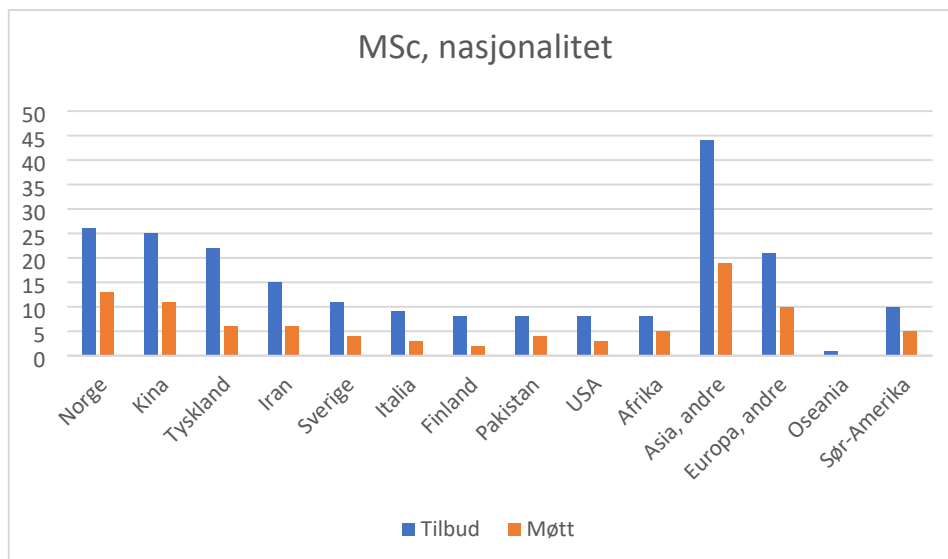
Tabell 8: Søkertall for det internasjonale masteropptaket

Hvordan de møtte studentene fordeler seg på de ulike profilene er vist i Figur 7, og vi ser at FIE og BAN er de mest populære.

Figur 7: Fordeling av møtte studenter på MSc på de ulike profilene

Figur 8 viser hvilken nasjonalitet de møtte MSc-studentene har. Vi ser at Norge er inkludert her, og dette er studenter som har utenlandsk bachelorgrad og dermed må søke gjennom det internasjonale opptaket. Utenom Norge, er Kina, Tyskland og Iran de tre landene vi har fått flest studenter fra i år.

Figur 8: Oversikt over nasjonalitet for møtte MSc-studenter. Figuren viser de landene det i år er flest møtte studenter fra. Resten er summert i kategorier etter verdensdel.

Opptak av dobbelgradsstudenter

Opptaket av dobbelgradsstudenter foregår ved at NHHs partnerskoler rekrutterer og nominerer egne studenter for dobbelgrad etter interne søknadsrunder lokalt. De nominerte studentene er i stor grad kvalifiserte, og det er derfor sjelden at nominerte studenter ikke får opptak ved NHH.

Dersom partnerskolene er i tvil, tar de det opp med NHHs dobbelgradskoordinator før de nomineres, og i noen tilfeller gjør vi felles intervjuer av kandidatene. Blant dem som blir tatt opp til NHH er det generelt lite frafall frem til studiestart. Opptak av dobbelgradsstudentene er således lite krevende og gir relativt sett stor gevinst.

I opptaket for 2021 fikk 31 av 31 nominerte dobbelgradssøkere tilbud om opptak. 30 av disse møtte til studiestart. Dette gir en møtt-andel på 96,8%. En student fra HEC Paris utsatte studiet til 2022, da vedkommende befant seg i en annen verdensdel og grunnet koronarelaterte reiserestriksjoner ikke ville ha mulighet til å møte til studiestart. En student fra Ivey valgte å ta høstsemesteret digitalt fra Canada på grunn av usikkerhet rundt koronasituasjonen.

Dobbelgradsstudentene utgjør ca. 25% av de 121 internasjonale MSc-studentene som møtte til studiestart i 2021. Studentene kommer fra følgende institusjoner:

- Bocconi University, Italia (6 studenter)
- HEC Paris, Frankrike (3)
- Ivey Business School, Canada (6)

- Louvain School of Management, Belgia (4)
- Mannheim University (7)
- Nova School of Business and Economics (3)
- University of Queensland, Australia (1)

Studentene har valgt følgende hovedprofiler:

- BAN (7)
- ENE (9)
- FIE (5)
- MBM (2)
- STR (7)

Digitale intervju i opptak til MSc

I fjorårets opptak måtte søkeren for første gang gjennomføre et digitalt intervju gjennom plattformen Kira Talent. Ettersom 2020 viste seg å bli et år det er vanskelig å sammenligne resultater med, fikk vi videreført piloten i opptaket til 2021.

Det har vært to hensikter med intervjuprosjektet. På den ene siden er intervjuet satt opp for å kunne måle andre typer ferdigheter enn de objektive kriteriene vi i hovedsak lener oss på i utvelgelsen av kandidater; karakterer, fagkrav og testresultat. Vi har ønsket å undersøke om digitalt intervju kan gi oss større beslutningsgrunnlag i tvilstilfeller og et helhetlig inntrykk av kandidaten. På den andre siden fungerer intervjuet som et rekrutteringsverktøy. Det gir søkerne en anledning til å bli bedre kjent med NHH ettersom de må se en presentasjon av høyskolen og Bergen før selve intervjuet starter. Intervjuet krever samtidig at de investerer mer i søknadsprosessen enn NHH har gjort tidligere. Nedgangen i antall komplette søknader tyder på at det gjør at søkere som ikke er interessert eller vet de ikke er kvalifisert, faller fra tidligere i prosessen. Det er ressursbesparende for seksjonen. Vi ser samtidig at andel møtt av tilbud øker. Vi kan derfor anta at Kira bidrar på søknadskvalitet og øker interessen.

I tillegg anser vi at intervjuet gir oss et ekstra vern mot useriøse søkere som leverer falske dokumenter, fordi det blir mer komplisert, og dermed mindre attraktivt, å prøve å komme gjennom vår opptaksprosess på falskt grunnlag.

4.4 Master i regnskap og revisjon (MRR)

På master i regnskap og revisjon møtte det i år totalt 146 studenter, som er omtrent det samme som i fjor. Av de møtte skal 45 følge det toårige løpet, 47 skal ta ettårig løp i Bergen og de resterende 54 skal ta ettårig løp i Oslo.

2-årig MRR

Som en kan se av Tabell 9 gikk søkertallene for eksterne i år litt opp fra i fjor, mens søkertall for interne gikk noe ned.

For å kompensere for lavere søkertall blant interne, og fordi vi opplever en generell trend med at vi må gi flere tilbud for å sikre det antallet møtt vi ønsker, ble det sendt noen flere tilbud til eksterne i år enn i fjor. Vi endte med en liten oppgang i antall møtt, fra 42 i 2020 til 45 i 2021. Poenggrensen gikk også opp, og endte på 3,84.

	2017		2018		2019		2020		2021	
	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT	EKST	INT
1.pri søkere	117	19	100	20	105	11	89	20	100	11
Tilbud	63	-	58	-	64	-	63	-	77	10
Ja-svar	40	19	28	19	34	11	38	16	46	10
Møtt	38	19	26	19	31	10	27	15	35	10
Kvinneandel møtt	66 %	63%	39 %	26 %	48 %	40%	33 %	33%	54%	60%
Poenggrense	4,05	-	3,95	-	3,83	-	3,71	-	3,84	-

Tabell 9: Søkertall for eksterne og interne kandidater 2-årig MRR

Tabell 10 viser utdanningsbakgrunnen for de eksterne søkerne til 2-årig MRR. Som vi ser av tabellen, er det flest søkere fra BI og HVL. Dette er også de to institusjonene flesteparten av de møtte studentene kommer fra. 29% av de møtte på 2-årig MRR har bachelorgrad fra BI.

Institusjon	Kvalifisert	Tilbud	Møtt
BI	32	22	13
HVL	11	14	6
NTNU	8	6	0
UiA	7	7	2
UiT	7	4	3
UiS	5	6	5
USN	4	4	1
INN	3	3	1
CBS	1	3	0
FHS	1	0	0
HiM	1	1	1
HK	1	3	2
NMBU	1	1	1
NORD	1	1	0
OsloMET	1	0	0
SDU	1	1	0
UiB	1	1	0

Tabell 10: Utdanningsbakgrunn for kvalifiserte søkere og møtte studenter til 2-årig MRR

1-årig MRR

Økningen i søkertallet til det 1-årige MRR-programmet i både Oslo og Bergen fortsetter. Mens Oslo har de høyeste søkertallene i hele femårsperioden, er søkertallene for Bergen stigende etter den drastiske nedgangen i 2019.

Det ble sendt omtrent like mange tilbud til MRR i Oslo i år som i fjor, og som i fjor fikk alle kvalifiserte søkere til MRR i Bergen tilbud. Årsaken til at tilbudstallet i Bergen er høyere enn søkertallet, er at tilbudstallet også inkluderer søkere som hadde MRR Bergen på sin andreprioritet og ikke nådde opp i konkurransen om plass i Oslo.

Tallet på møtte studenter ligger på tilnærmet samme nivå som i 2020, til tross for at det ble sendt en del flere tilbud i Bergen. Poenggrensen i Oslo endte på 4,15 – noe ned fra fjorårets grense på 4,25. Av de møtte studentene på de 1-årige MRR-programmene, er det 48% kvinner i Oslo og 38% i Bergen.

	2017		2018		2019		2020		2021	
	Oslo	Bergen	Oslo	Bergen	Oslo	Bergen	Oslo	Bergen	Oslo	Bergen
1.pri søkere	159	162	102	146	158	64	163	70	172	97
Tilbud	124	87	92	83	94	51	86	87	87	117
Ja-svar	71	54	52	55	67	36	77	64	80	83
Møtt	63	50	43	46	63	31	54	45	54	47
Kvinneandel møtt	38,10 %	46,00 %	37,20 %	43,50 %	52,40 %	35,50 %	42,60 %	46,70 %	48,00 %	38,00 %

Tabell 11: Søkertall for 1-årig MRR

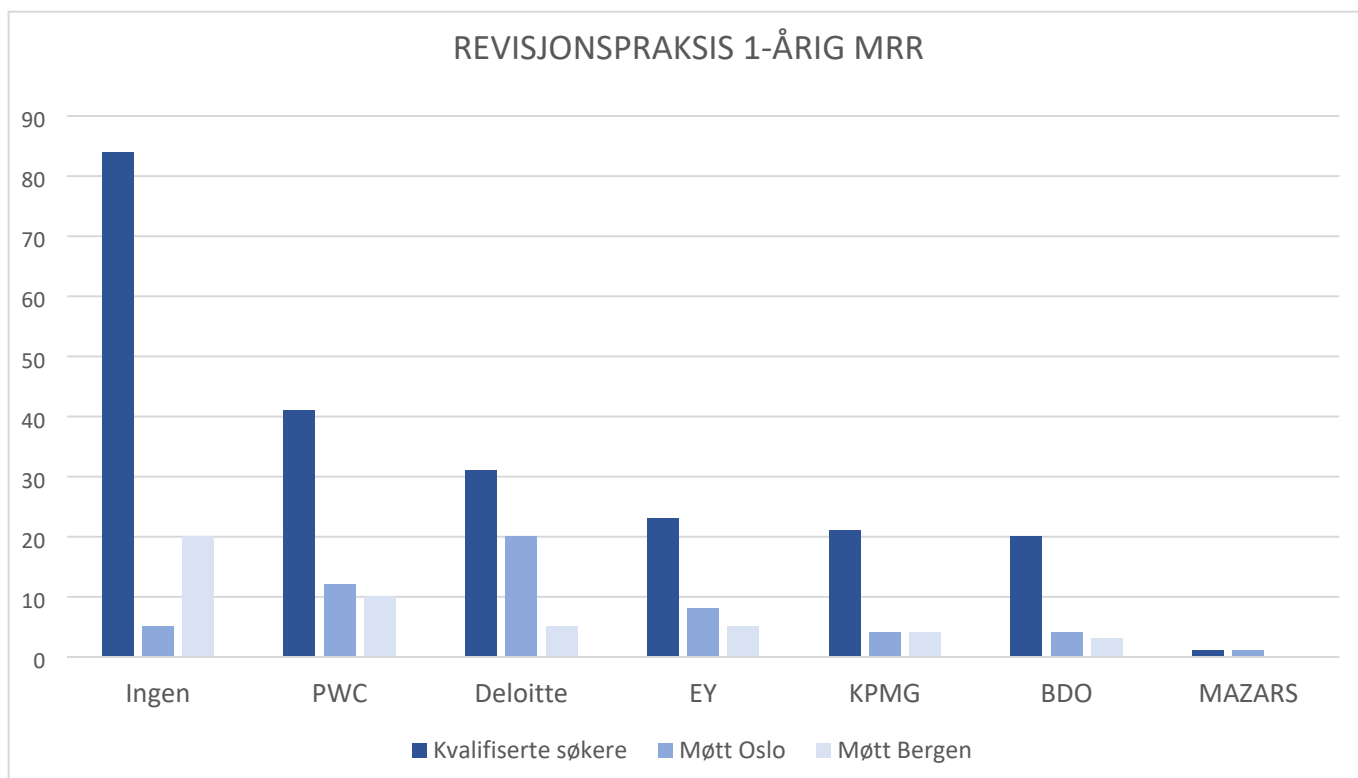
Fordelingen av utdanningsbakgrunnen til søkerne til de 1-årige MRR programmene er vist i Tabell 12, og vi ser at størsteparten har tatt mastergraden sin ved NHH. I Figur 11 vises de 5 bedriftene vi har flest søkere med revisjonspraksis fra. "Ingen praksis" betyr enten at søkeren ikke har hatt noen relevant revisjonspraksis som gir uttelling, eller at revisjonspraksis ikke er dokumentert i søknaden. Vi ser av tabellen at vi har flest søkere med praksis fra PwC, Deloitte, EY, KPMG og BDO.

	Oslo			Bergen		
Institusjon	Søkere	Tilbud	Møtt	Søkere	Tilbud	Møtt
BI	21	12	9	2	6	1
CBS	8	6	5	2	3	3
HVL	0	0	0	1	1	0
INN	1	0	0	0	1	0
NHH	60	41	24	49	64	27
NMBU	5	4	3	2	2	2
NORD	2	0	0	3	5	3
NOVA	1	1	0	0	0	0
NTNU	9	2	0	6	12	3
OsloMet	14	6	5	1	5	1
SDU	1	0	0	0	1	0
UiA	8	6	4	5	5	4
UiO	0	0	0	2	2	1
UiS	4	2	2	4	6	1
UiT	2	1	0	0	1	0
University of Edinburgh	1	1	0	0	0	0
University of Warwick	1	0	0	0	1	0
USN	5	5	2	1	1	1

Ukvalifiserte søkere	29
----------------------	----

16

Tabell 12: Utdanningsbakgrunn for kvalifiserte søkere og møtte til 1-årig MRR.

Figur 11: Revisjonspraksis for kvalifiserte søkere og møtte studenter til 1-årig MRR.

5. Oppsummering og sluttkommentarer

Opptaket krever gode prediksjoner for å treffe måltallene. Endringer i ja-svar og møtt-prosent fra år til år gjør det krevende å vurdere hvor mange tilbud vi bør gi. Sender vi for mange, vil vi ende med for mange studenter, ettersom vi ikke kan trekke tilbake tilbud. Samtidig vet vi at en god del søkere takker nei til tilbudet, og derfor er det helt nødvendig å gi langt flere tilbud enn det er studieplasser i alle opptakene.

Vi ønsker så langt det lar seg gjøre å gi tilstrekkelig antall tilbud i hovedopptaket og unngå å måtte supplere. For søkerens del er det en fordel å få svar så tidlig som mulig på søknaden, og vi opplever at søkere i større grad takker nei til plass i suppleringsopptak, sannsynligvis fordi det kommer så sent at de har lagt andre planer. Selv om vi i masteropptakene sender tilbudene om våren, er det ofte først nærmere studiestart vi ser om det blir behov for supplering, fordi mange ombestemmer seg og trekker ja-svaret sitt like før studiestart. Vi kan anta at gode søkere har vårt tilbud på hånden, mens de venter på svar fra andre studiesteder.

Også i år tok vi høyde for at søkere takker nei ved å gi mange tilbud, og underveis vurderte vi antall ja-svar dithen at vi ikke ønsket å supplere.

I år kan vi konkludere med at vi havnet over måltallet for møtte studenter på master både i Oslo og Bergen, og vi nådde målsetningen om 120 internasjonale fullgradsstudenter, mens vi på bachelor endte under måltallet.

Vedlegg

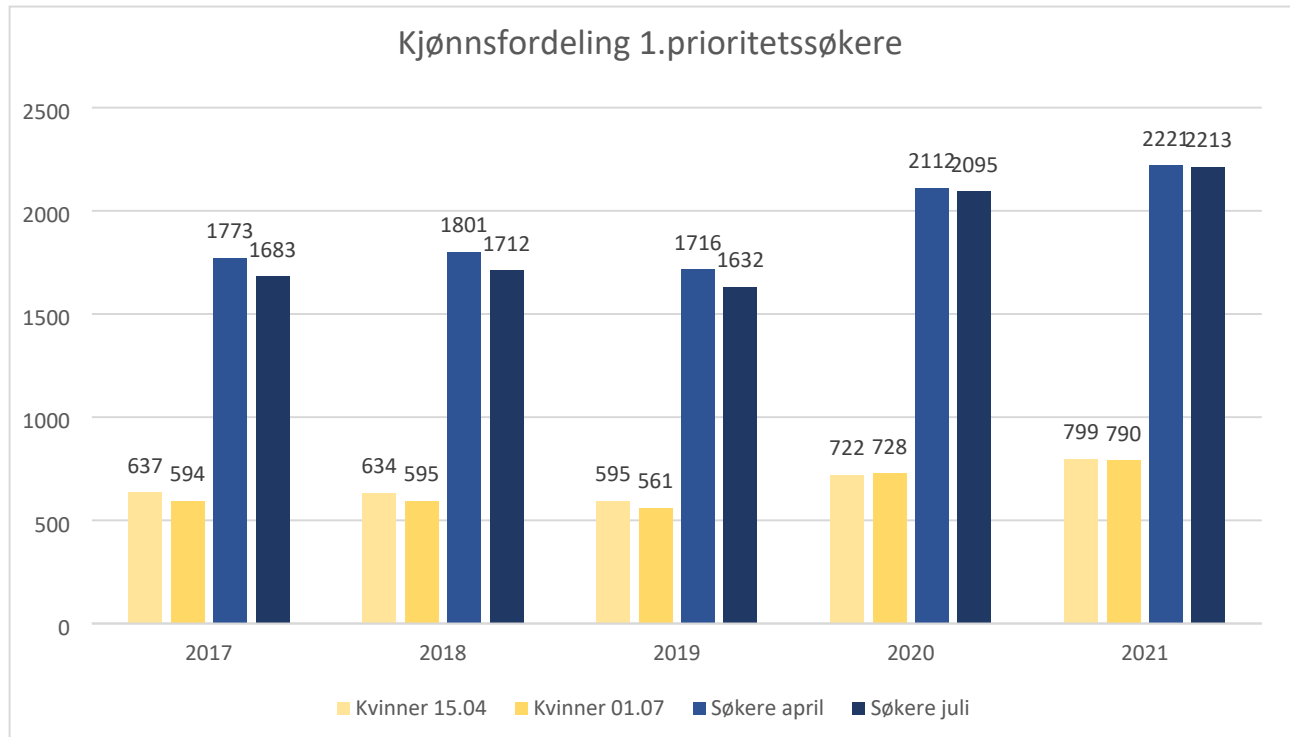
Vedlegg 1: Ordforklaringer

1.prioritet	De som søker om opptak til høyere utdanning gjennom Samordna Opptak kan liste opp inntil 10 studium i prioritert rekkefølge. Rekkefølgen kan endres fram til 1. juli.
BAN	Business Analytics – profil på masterstudiet
BUS	Økonomisk Styring – profil på masterstudiet (kun MØA)
BØA	Bachelor i økonomi og administrasjon
ECN	Samfunnsøkonomi – profil på masterstudiet
ECO	Økonomisk analyse – profil på masterstudiet (kun MØA)
Ekstern søker	Søker til et masterstudium på NHH som ikke allerede er student ved NHH
FIN/FIE	Finansiell økonomi – profil på masterstudiet
FS	Felles Studentsystem – datasystem som blir brukt av alle læresteder som er med i Samordna Opptak.
Intern søker	De som melder overgang fra BØA til et masterstudium ved NHH. Disse søkerne er sikret å komme inn på masterstudiet dersom de har bestått bachelor.
Kvote for førstegangsvitnemål	De som søker gjennom Samordna Opptak, ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har førstegangsvitnemål konkurrerer i denne kvoten. Poengene man får i denne kvoten utelater forbedringer av fag og tilleggspoeng fra f.eks. militærtjeneste. Halvparten av plassene på BØA ved NHH blir gitt i denne kvoten.
MBM	Markedsføring og merkevareledelse – profil på masterstudiet
MRR	Master i regnskap og revisjon
MSc	Master of Science in Economics and Business Administration – MØA for de med utenlandsk bachelorgrad. Dette studiet gir ikke siviløkonomtittel.
Møtt	De som har takket ja til tilbud om studieplass på NHH og som har betalt semesteravgift og semesterregistrert seg innen fristen i starten av semesteret.
NBD	Innovasjon og entreprenørskap – støtteprofil på masterstudiet
NOM	Nasjonal opptaksmodell. For NHH gjelder dette opptaket til bachelorstudiet. Alle søknader går gjennom Samordna Opptak, og saksbehandlingen blir fordelt mellom institusjonene.

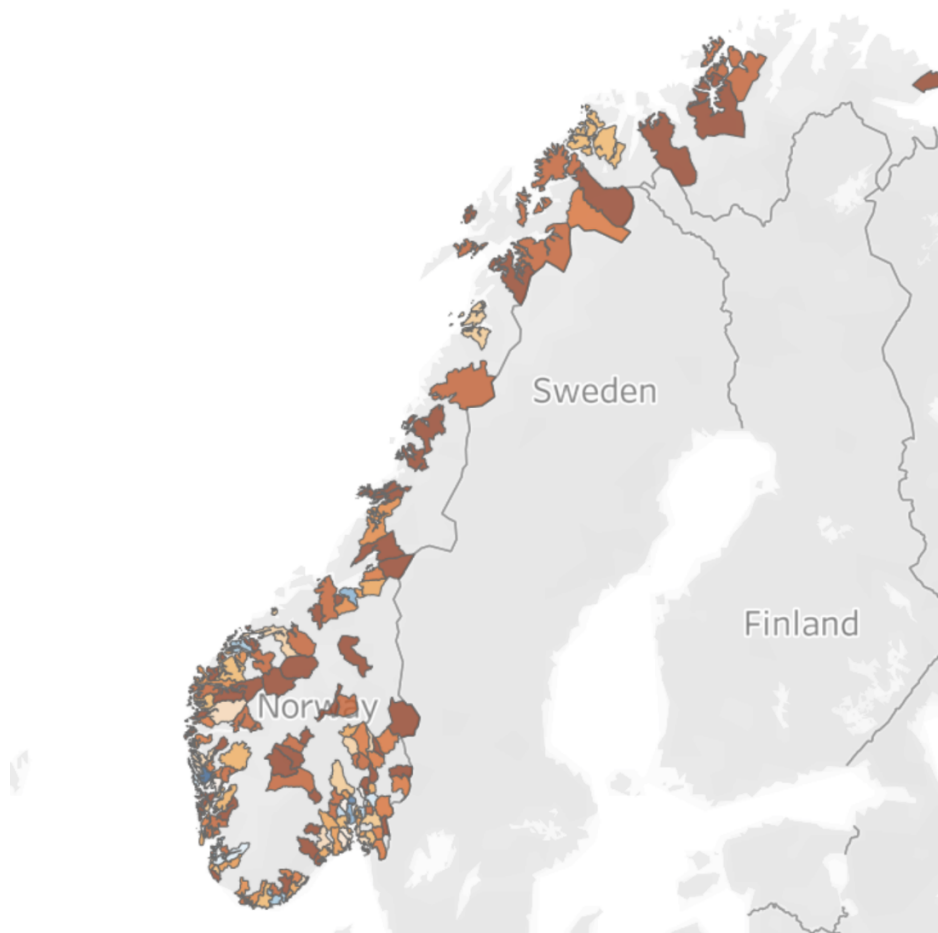
Ordinær kvote	Alle som søker gjennom Samordna Opptak, konkurrerer i denne kvoten. I denne kvoten blir det lagt til forbedringer av fag, alderspoeng og tilleggspoeng for t.d. militærtjeneste. Om lag 50% av plassene på BØA ved NHH blir gitt i denne kvoten.
----------------------	--

Vedlegg 2: Kjønnssfordeling 1.prioritetssøkere BØA

Figuren viser tall over kvinnelige førsteprioritetssøkere i forhold til totalt antall førsteprioritetssøkere i bacheloropptaket de siste fem årene, ved søknadsfristen (15. april) og ved omprioriteringsfristen (1.juli). Vi ser av figuren at det er høyere andel mannlige enn kvinnelige søkere.

Vedlegg 3: Hvor kommer søkerne fra? (BØA)

Kilder: <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/sokertall-2021/faktanotat-uhg-15.-april-2021.pdf>

STATSBUDSJETT 2022 - TILDELING TIL NHH

Saksbehandler Kari Blom
Arkivreferanse 21/04375-1

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
64/21

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til etterretning.

Bakgrunn:

Om statsbudsjettet

Orientering om forslag til statsbudsjettet 2022 for universiteter og høyskoler er et foreløpig tildelingsbrev for 2022. Departementet fremlegger orienteringen samtidig med Prop. 1 S (2021-2022) for Kunnskapsdepartementet (KD). Orienteringen skal sammen med endelig tildelingsbrev danne grunnlag for styrets budsjettddisponeringer i 2022.

Etter at Stortinget har behandlet statsbudsjettet, stiller departementet bevilgningene til disposisjon for den enkelte underliggende virksomhet gjennom tildelingsbrev. Tildelingsbrevet er et av departementets sentrale styringsverktøy overfor underliggende virksomheter.

Som en oppfølging av tiltak i stortingsmeldingen om *Styring av statlige universiteter og høyskoler* vil KD fra og med 2023 forenkle målstrukturen ved å styre på mer overordnede nasjonale sektormål samtidig som man vil videreutvikle den dialogbaserte styringen med institusjonsvise målene og styringsparametere. For 2022 vil KD fortsatt styre etter de fire overordnede og langsiktige mål som er satt for de universiteter og høyskoler som får sine tildelinger fra departementet. Målene for 2022 er det samme som de har vært siden 2016:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskapning og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Departementet har dessuten fastsatt styringsparametere til hvert av de fire målene. Styringsparametere for 2022 er de samme som de har vært siden 2016. Noen av parameterne inngår også som indikatorer i finansieringssystemet.

I tidsrommet 2016-2018 har KD inngått flerårige utviklingsavtaler med hver av de statlige institusjonene. Utviklingsavtalene skal bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydeligere institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling. Utviklingsavtalene inneholder mål og måleparametere for prioriterte områder der styret og ledelsen ser et behov for særskilt oppmerksomhet. NHHs utviklingsavtale ble signert 12.11.18 og omfatter følgende områder:

- Faglig fornyelse og relevans
- Økt mangfold
- Forskning på toppnivå

Utviklingsavtalene skal også være et virkemiddel for nasjonal koordinering på frivilling basis. Fra og med 2023 vil avtalene bli reforhandlet, og vil inngå som en fast del av styringsdialogen for alle statlige institusjoner. Ny avtaleperiode vil være 2023-2026.

Om finansieringssystemet

Rammefinansieringen innebærer at institusjonene selv kan se basismidler og resultatbasert uttelling under ett, og den gir institusjonene et strategisk handlingsrom ved at de selv kan prioritere hvilke aktiviteter og områder de vil satse på for å nå sektor- og virksomhetsmålene. Styret kan også selv vurdere i hvilken grad man ønsker at de nasjonale resultatbaserte insentivene for utdanning, forskning og samarbeid skal benyttes i den interne fordelingen av midler.

Basismidler

Basismidlene skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Basistildelingen er satt sammen av midler til faglig profil og bredde i fagtilbud, husleiemidler, midler til drift og vedlikehold av bygningsmasse, midler til særskilte nasjonale oppgaver, øremerkede midler til rekrutteringsstillinger og studieplasser m.m.

Oversikten under viser sammenhengen mellom basisbevilgning 2021 og foreslått basisbevilgning for 2022.

	(i 1 000 kr)
Basisbevilgning 2021	374 903
Nye studieplasser IKT 2018 (opptrapping 10 plasser)	478
Nye studieplasser RNB 2020 (opptrapping 70 plasser)	6 690
Inndecking andre satsninger	-594
Endrede reisevaner	-867
Ny premiemodell pensjon	-9 276
Effektiviseringskrav - 0,5%	-2 865
Prisjustering basisdel - 2,6%	9 683
Basisbevilgning 2022	378 152

Resultatbaserte midler

Den resultatbaserte finansieringen er et resultat av hva den enkelte institusjon har oppnådd på åtte kvantitative indikatorer. Finansieringen har indikatorer med åpen og lukket budsjetttramme. I den åpne rammen får institusjonene uttelling ut fra egne resultater på indikatorene, uavhengig av resultat til de andre institusjonene. Indikatorene vitenskapelig publisering, midler fra EU, Norges forskingsråd og regionale forskingsfond og BOA-inntekter har hver sin lukkede budsjetttramme. Det betyr at uttellingen for den enkelte institusjonen vil avhenge av samlet resultat i sektoren. Satsene for indikatorene i lukkede budsjetttrammer blir beregnet hvert år på grunnlag av de samlede resultater i sektoren.

Den resultatbaserte finansieringen for 2022 er et resultat av hva den enkelte institusjon har oppnådd på indikatorene i 2020.

Åpen budsjetttramme:

- Antall studiepoeng
- Antall ferdigutdannede kandidater
- Antall utvekslingsstudenter, inkl. Erasmus+-studenter
- Antall doktorgradskandidater

Oversikten under viser uttelling i budsjettet for 2022 for resultatbaserte midler for indikatorer med åpen ramme.

	(i 1 000 kr)
Sum studiepoeng	128 918
Sum kandidater	43 090
Sum utveksling	7 934
Sum doktorgrader	5 511
Resultatbasert tildeling åpen ramme 2022	185 453

Lukket budsjettamme:

- Midler fra EU
- Midler fra Norges forskingsråd og regionale forskingsfond
- Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)
- Vitenskapelig publisering (publiseringspoeng)

Oversikten under viser uttelling i budsjettet for 2022 for resultatbaserte midler for indikatorer med lukket ramme.

	(i 1 000 kr)
Inntekter EU	5 716
Inntekter NFR og RFF	2 910
Inntekter øvrig BOA	2 461
Publiseringspoeng	6 363
Resultatbasert tildeling lukket ramme 2021	17 449

Forslag til statsbudsjett 2022 for Norges Handelshøyskole

Til sammen gir tildelingen innenfor de ulike komponentene nevnt ovenfor en samlet budsjettildeling for 2022 på 581 mill. kr. Som oversikten nedenfor viser, har NHH hatt en reell nedgang i basisbevilgningen og på åpen ramme sammenlignet med inneværende år. Som det vil fremgå under, må dette tilskrives at de negative effektene av den nye premiemodellen for pensjon samt den pandemi-genererte nedgangen i antall ut- og innvekslingsstudenter i 2020 dominerer en netto realvekst i de øvrige komponentene.

(i 1 000 kr)	2022	2021	Sum økning	Herav prisøkning	Herav realøkning
Basisbevilgning	378 152	374 903	3 249	9 683	-6 434
Resultatbasert tildeling åpen ramme	185 453	181 899	3 555	4 615	-1 060
Resultatbasert tildeling lukket ramme	17 449	16 291	1 158	530	628
Sum forslag til budsjett	581 055	573 093	7 962	14 828	-6 866

Tabellen nedenfor viser forholdet mellom endelig bevilgning 2021 og foreslått tildeling for 2022.

	(i 1 000 kr)
Bevilgning 2021	573 093
ABE-reformen	-2 865
Prisjustering	14 828
Ferdig oppbygde studieplasser 2018	478
Videreføring nye studieplasser 2020	6 690
Inndekning andre satsninger	-594
Endrede reisevaner	-867
Ny premiemodell pensjon	-9 276
Endret resultatbasert uttelling åpen ramme	-1 060
Endret resultatbasert uttelling lukket ramme	628
Budsjettforslag 2022	581 055

ABE-reformen

Regjeringen viderefører tiltak for avbyråkratisering og effektivisering av offentlig sektor (ABE-reformen), og foreslår en reduksjon på 0,5%. Høgskolens basisbevilgning trekkes ned ca. 2,9 mill. kr.

Prisjustering

Budsjettet er styrket med ca. 14,8 mill. kr. til priskompensasjon. Forutsetningen som er lagt til grunn, er en samlet prisjustering på 2,6% fra 2021 til 2022. Dette beløpet kommer dels til uttrykk gjennom en økt basisbevilgning og dels ved at indikatorene justeres opp.

Ferdig oppbygde studieplasser 2018

I statsbudsjettet for 2018 ble NHH tildelt 10 studieplasser med opptrapping over fire år. 2021 var siste året med opptrapping av disse midlene, men det er gitt en økt bevilgning også for første halvår 2022. Økningen i basisbevilgningen er kr. 478.000.

Videreføring nye studieplasser 2020

I revidert nasjonalbudsjettet for 2020 ble NHH tildelt 70 studieplasser med opptrapping over fire år. Videreføring og opptrapping av disse midlene medfører en økning i basisbevilgningen på nærmere 6,7 mill. kr.

Inndekning andre satsninger

KD foretar en reduksjon i bevilgningen til universiteter og høyskoler for å finne rom for andre satsninger innenfor øvrige områder av KDs samlede budsjett. Bevilgningen reduseres ytterligere for å finansiere Rettsgenetisk senter ved Universitet i Tromsø, som i 2021 ble tildelt midler over budsjettet til Justis- og beredskapsdepartementet. Samlet blir NHHs andel av dette nedtrekket kr. 594 000.

Endrede reisevaner

KD antar at reiseaktiviteten i sektoren vil bli varig redusert, og foretar en reduksjon i bevilgningen tilsvarende ca. 5% av reiseutgiftene slik de var før pandemien. NHHs andel av dette nedtrekket er kr. 867 000.

Ny prismodell for pensjon

Fra og med 2022 vil det bli innført en ny modell ved beregning av pensjonspremie fra Statens pensjonskasse. Den nye premiemodellen tar løpende hensyn til de faktiske hendelsene i medlemsgruppen, som lønnsendringer og uttak av pensjon, slik at premiereserven er à jour med opptjeningen til medlemmene. Dette skal bidra til å gjøre statlige virksomheter mer ansvarlige for egne pensjonskostnader. I universitets- og høyskolesektoren, innebærer dette at bevilgningen til den enkelte virksomhet er redusert som følge av at forventet pensjonspremie til SPK, inklusive arbeidsgiveravgift av denne, vil bli redusert tilsvarende. For NHH innebærer dette et nedtrekk på ca. 9,3 mill. kr.

Endret resultatbasert uttelling åpen ramme

Sammenlignet med tildeling for 2021 er det en realnedgang i uttellingen for åpen resultatbasert ramme på ca. 1 mill. kr. Studiepoeng- og kandidatproduksjon på bachelor- og masternivå viser en økning på til sammen 5 mill. kr., mens doktorgradsproduksjonen har gått ned fra 17 til 13 kandidater, noe som medfører et nedtrekk på 1,6 mill. kr. Den pågående pandemien antas i stor grad å ha bidratt til dette. Pandemien har også medført en nedgang i antall inn-/utvekslingsstudenter på nærmere 40%, noe som medfører et nedtrekk på 4,4 mill. kr.

Endret resultatbasert uttelling lukket ramme

Sammenlignet med tildeling for 2021 er det en realøkning i uttellingen for lukket resultatbasert ramme på ca. 0,6 mill. kr. En nedgang i NFR-inntekter blir mer enn oppveid av økning i EU- og BOA-inntekter, i tillegg til økning i publiseringspoeng.

Rehabiliteringsprosjektet

I budsjettforslaget er det listet opp hvilke brukerfinansierte prosjekt i statens husleieordning (tidligere kurantprosjekt) som er under gjennomføring, og som blir videreført med midler over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 2445. I denne listen er det avsatt 35 mill. kr. til reklamasjonsfase for rehabilitering av hovedbygget ved NHH. Tilsvarende tall for 2021 var 168 mill. kr.

ØKONOMIRAPPORT PR. 2. TERTIAL 2021

Saksbehandler Kari Blom
Arkivreferanse 21/01679-5

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
65/21

Forslag til vedtak:

Styret tar økonomirapport og prognose pr. 2. tertial 2021 til etterretning.

Bakgrunn:

Økonomirapporten består av følgende dokumentasjon:

Internregnskapet omfatter følgende:

- Regnskap pr. 2. tertial 2021 for bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV)
- Regnskap pr. 2. tertial 2021 for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)
- Prognoser for året 2021 for BFV, utarbeidet av økonomiavdelingen basert på tilbakemeldinger fra enhetene.

En detaljert omtale av internregnskapet er gitt i vedlegg 1 «Økonomirapport pr. 2. tertial 2021 – utvidet omtale» og vedlegg 2 «Tekst NHHE – U.off. Offl § 23 første ledd» til dette saksfremlegget

Eksternregnskapet er presentert i vedlegg 3 i dokumentet «Regnskap 2. tertial 2021 til Kunnskapsdepartementet». Regnskap med ledelseskommmentarer ble oversendt innen gitt frist 1. oktober 2021. Rektor har på fullmakt godkjent denne tertialrapporten.

	Regnskap 31.08.21	Budsjett 31.08.21	Avvik budsjett - regnskap	Årsbudsjett 2021	Prognose 2021 - pr. 31.08.21	Avvik budsjett - prognose	Årsverk 2021 budsjett	Årsverk 2021 prognose
Tall i 1.000 kr.								
- Årets bevilgning fra KD	383 856	382 026	-1 830	573 039	574 833	-1 794		
- Dekningsbidrag BOA	6 368	6 896	528	10 344	10 344	0		
Sum årets dekningside	390 224	388 922	-1 302	583 383	585 177	-1 794		
- Fagstab	115 224	119 817	4 593	188 492	183 843	4 649	177,7	176,9
- Administrativ bemanning institutter	9 286	9 858	571	15 429	15 315	114	21,0	20,9
- Stipendiater	32 381	29 418	-2 963	47 828	47 828	0	74,0	74,0
- Administrative enheter	54 971	56 833	1 862	89 158	88 774	384	113,4	112,9
- Lønnsøkning/kompensasjon hjemmekontor	5 327	1 999	-3 328	6 000	11 671	-5 671		
- Lønnsrefusjoner	-1 977	-1 333	643	-2 000	-2 000	0		
- Endret forpliktelse fleksitid	158		-158	0		0		
- Endret forpliktelse ferie			0	0		0		
- Yrkesskadeforsikring	65	250	185	250	250	0		
Sum fastlønn	215 437	216 841	1 405	345 157	345 681	-524	386,1	384,7
- Institutter	1 036	7 542	6 505	22 290	11 047	11 243		
- Institutter - forskningstiltak	-6 945	6 524	13 469	16 084	16 084	0		
- Utvalg	6 512	10 922	4 409	14 341	11 657	2 684		
- Eksamen (sensur og adm.)	5 622	6 743	1 121	11 930	12 030	-100		
- Styret - honorar og drift	1 715	1 520	-195	2 230	2 061	169		
- Driftsmidler forvaltet av administrative enheter , ikke bygningsrelatert	37 962	50 190	12 228	78 311	68 433	9 878		
Sum drift, ikke bygningsrelatert	45 903	83 440	37 537	145 186	121 312	23 874		
- Husleie / drift leide bygg	52 726	54 533	1 807	81 832	80 636	1 196		
- Husleie / drift Merino	4 596	4 912	316	4 912	4 912	0		
- Brukerutstyr	15 476	17 676	2 201	18 798	19 504	-707		
INVESTERINGER:						0		
- Investeringer IT	9 961	7 848	-2 113	9 232	13 123	-3 891		
- Investeringer eiendom	357	4 207	3 850	6 418	6 418	0		
STRATEGISKE SATSNINGER / PROSJEKTRETTEDE TILTAK:						0		
Til enhetene			0	0		0		
Til utvalgene			0	0		0		
Prosjektrettede tiltak	11 719	20 250	8 530	39 279	20 820	18 459		
Sum drift	140 738	192 866	52 127	305 656	266 725	38 931		
Sum fastlønn og drift	356 175	409 707	53 532	650 813	612 406	38 407		
Underforbruk (+) / overforbruk (-)	34 049	-20 785		-67 430	-27 229			

Med unntak av tabellen over er tabellverket og utdypende forklaringer samlet i vedlegg 1.

1. Bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) – regnskap pr. 31.08.21

Som tabellen ovenfor viser, er det ved utløpet av 2. tertial 2021 benyttet 356,2 mill. kr. mot budsjett 409,7 mill. kr. Mottatt bevilgning fra departementet i perioden var 383,8 mill. kr. mot budsjettet 382 mill. kr. Avviket skyldes en tilleggsbevilgning på 1,8 mill. kr. for «*lønn til studenter som kan bidra til bedre faglig oppfølging av andre studenter*». Ved utgangen av 2. tertial er kun mindre deler av tilleggsbevilgningen benyttet, men det arbeides med planer for bruk av midlene for innværende og neste semester. I tillegg har bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) generert 6,4 mill. kr. i dekningsbidrag. Dette beløpet representerer den andelen av nettoeffekten av belastede indirekte kostnader og tilførte egenandeler i forskningsprosjektene og NHHE som disponeres sentralt. Instituttens andel er 5,3 mill. kr.

Fastlønnsbudsjettet viser et underforbruk pr. 2. tertial på 1,4 mill. kr. Det er et underforbruk knyttet til fagstaben på 4,6 mill. kr. Dette underforbruket oppveies delvis av et overforbruk på stipendiatbudsjettet som antas å være et periodiseringsavvik. I tillegg oppstår et overforbruk på 3,3 mill. kr. som følge av en ekstraordinær utbetaling av kompensasjon for hjemmekontor. Det samlede driftsbudsjettet (inkl. investeringer og prosjektrettede tiltak) viser et underforbruk på 52,1 mill. kr. Tilsvarende underforbruk ved utgangen av 1. tertial var 21,7 mill. kr., noe som indikerer at det har vært et redusert aktivitetsnivå i hele perioden. Basert på tilbakemeldinger fra enhetene er det meste av avviket knyttet til aktiviteter som er blitt forsinket eller kansellert som følge av covid-19.

2. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) Regnskap pr. 31.08.21 og Prognoser 2021

BOA består av NFR- og EU-prosjekter, aktiviteter i regi av NHH Executive (NHHE) samt øvrig bidrags- og oppdragsvirksomhet. Med unntak av NHHE genererer ikke denne virksomheten overskudd, men gir et dekningsbidrag til den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten.

NHH Executive (NHHE)

Budsjettert inntekt av periodens aktivitet ved NHHE er 38,6 mill. kr. Noen nye åpne programmer har startet opp med flere studenter enn budsjettert, mens noen bedriftsinterne programmer har fått utsatt oppstart. Til sammen bidrar dette til at periodens inntekter ikke avviker vesentlig fra budsjett. Periodens direkte kostnader er betydelig lavere enn budsjettert som følge av at alle programmer hittil er blitt gjennomført digitalt, og planlagte studiereiser er blitt utsatt. Felleskostnader er også lavere enn budsjettert som følge av forskyvning i markedsføringskostnader og ubesatte administrative stillinger. Periodens resultat er derfor høyere enn budsjettert. Som følge av økte inntekter fra både åpne og oppdragsbaserte programmer, er prognostiserte inntekter og resultat på årsbasis forventet å bli høyere enn budsjett. Se vedlegg 2 for en mer detaljert beskrivelse av aktivitetene i regi av NHHE.

Øvrig oppdrags- og bidragsvirksomhet

Budsjettet som ble vedtatt av styret i desember i 2020, forutsatte samlede inntekter på 75,6 mill. kr. basert på eksisterende kontrakter. Nye kontrakter inngått pr. 2. tertial, hovedsakelig med Norges Forskningsråd, har bidratt til en økning i budsjettet til 90,8 mill. kr. Forsinkelser i planlagte forskningsaktiviteter gjør at periodisert inntekt må forventes å bli en del lavere enn kontraktbeløp ved utgangen av 2021. Det er noen forsinkelser i rekruttering av prosjektansatte, men det forventes ikke store avvik på årsbasis. Det forventes derfor ikke at nivået på dekningsbidrag til disposisjon sentralt vil bli vesentlig påvirket, og derfor er prognosen satt til 5,2 mill. kr. som budsjettert.

3. Bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) - Prognoser 2021

Prognoser for fastlønnsbudsjettet er utarbeidet ved økonomiavdelingen og kvalitetssikret mot HR-avdelingen og de enkelte institutter. Prognoser for øvrige budsjettområder innenfor BFV er utarbeidet på bakgrunn av innspill fra de respektive budsjettansvarlige.

Prognosen for fastlønnsbudsjettet viser et samlet overforbruk på 0,5 mill. kr. Som et resultat av et økende antall egenfinansierte årsverk i prosjektene, har antall årsverk finansiert over lønnsrammene for fagstaben økt. Det oppstår allikevel et underforbruk som følge av at gjennomsnittlig kostnad pr årsverk ser ut for å være noe lavere enn budsjettert kostnad. Det ligger en viss usikkerhet i prognosene knyttet til antall egenfinansierte årsverk i prosjektene, både fra lønnsrammene og stipendiatbudsjettet. Estimert effekt av årets sentrale og lokale lønnsoppgjør ser ut for å bli 2,5 mill. kr. høyere enn budsjettert. I tillegg er det i tråd med det som er nevnt innledningsvis foretatt en ekstraordinær utbetaling på 7 000 kr/ansatt som kompensasjon for anslåtte utgifter ved hjemmekontor. Effekten av denne utbetalingen er estimert til ca. 3,4 mill. kr. Utbetalingen av en slik kompensasjonen i denne størrelsesorden tilsvarer samme type utbetalinger ved en rekke andre institusjoner i sektoren.

For driftsbudsjettet rapporterer de fleste enheter om forskyvning og kanselleringer av aktiviteter som følge av covid-19. Det er også noen mindre periodiseringsavvik. Med kun få måneder igjen av 2021, er det lite realistisk å anta at aktivitet som ikke er gjennomført ved utgangen av 2. tertial, skal gjennomføres i de resterende måneder av 2021. Ettersom restriksjonene knyttet til covid-19 nå er opphevet, er det grunn til å forvente at aktivitetsnivået vil stige, og aktiviteten i årets siste måneder vil bli gjennomført i henhold til budsjett.

Covid-19 har også forårsaket noen overforbruk som delvis gjenspeiler seg i prognosen. Det forventes benyttet 0,5 mill. kr. mer enn budsjettert til koronahotell for innreisende studenter og 0,5 mill. kr. mer til smittevernvakter.

For øvrig forventes et overforbruk knyttet til postene brukerutstyr, øvrige bygningsrelaterte forhold og investering IT. Det samlede overforbruket utgjør 6,5 mill. kr. hvorav 3 mill. kr. skyldes at man har valgt en høyere kvalitet og kapasitet på AV-utstyr i auditorier og Aula enn først planlagt. Dette medfører til gjengjeld at NHH nå har en løsning som er mer funksjonsrik og brukertilpasset enn det som lå inne i opprinnelige planer. I tillegg har det vært behov for å oppgradere diverse eksisterende IT-infrastruktur som en tilpasning til nytt utstyr og økt data mengde som følge av at undervisningen nå streames i mye større grad enn tidligere.

Samlet prognose anslår et underforbruk på driftsbudsjettet på 38,9 mill. kr. Sammenlignet med faktisk underforbruk på 52,1 mill. kr. ved utgangen av 2. tertial, synes prognosen noe optimistisk. Det kan blant annet påpekes at dersom instituttene gjennomfører sin aktivitet på samme nivå som tidligere «normalår», vil det medføre en samlet driftskostnad for instituttene på ca. 8,5 mill. kr. (mot en prognose på 11 mill. kr.). Dersom de i tillegg ikke klarer å innhente det underforbruket på 13,5 mill. kr. som allerede er oppstått knyttet til forskningstiltakene, vil underforbruket øke med 16 mill. kr. En annen kostnad innenfor BFV generelt som er betydelig redusert hittil i år, er reise- og møtekostnader. Dersom tapt aktivitet på dette området ikke tas igjen i løpet av årets resterende måneder, vil også dette medføre en økning i underforbruket på ca. 5,3 mill. kr. Det er derfor en viss sannsynlighet for at samlet underforbruk knyttet til driftsbudsjettet ikke blir 38,9 mill. kr. men nærmere 60 mill. kr.

På grunn av en viss usikkerhet i prognosene, anbefales det ikke noen budsjettjusteringer for resten av året.

4. Oppsummering

Den økonomiske situasjonen for høyskolen vurderes som meget tilfredsstillende. Som følge av et solid finansielt handlingsrom ligger det nå godt til rette for å utarbeide en investeringsplan rettet mot blant annet campusutvikling og oppgradering av infrastruktur. Arbeidet med campusutvikling er i oppstartsfasen, og første innledende møte med Statsbygg er gjennomført. Utarbeidelse av en campusutviklingsplan forventes å ta mellom ett og to år. En foreløpig investeringsplan på et overordnet nivå er inkludert i vedlegg 1 til denne saken. Planen vil bli videreutviklet fortløpende og vil bli presentert for styret også i desember, før endelig vedtak skal fattes i forbindelse med godkjenning av årsoppgjøret i mars neste år. Uten en veldokumentert investeringsplan vil høyskolen, som følge av nivået på akkumulerte reserver, kunne komme i en situasjon hvor ubrukte budsjettmidler må tilbakeføres til statskassen.

Underforbruk på fastlønnsbudsjettet som har vedvart over mange år, er nå i ferd med å bli borte på grunn av en økende utnyttelse av lønnsrammene for fagstaben.

På tross av overskridelser på poster knyttet til rehabilitering og IT, er det generelt god kontroll og styring. Det er viktig å rette oppmerksomheten mot å ha en fornuftig prioritering som sikrer at ressurser blir allokert til de områder som bidrar til å realisere vedtatt strategi. For å oppnå dette må aktiviteten i de resterende månedene av 2021 økes betraktelig for å unngå en ytterligere økning i avsetningene.

Vedlegg:

1. Økonomirapport pr. 2. tertial 2021 – utvidet omtale
2. Tekst NHHE – U.off. Offl § 23 første ledd
3. Regnskap pr. 2. tertial 2021 til KD

Sak 65/21 Vedlegg 1

VEDLEGG 1 til Økonomirapport pr. 2. tertial 2021**1. Bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) - Regnskap pr. 2. tertial 2021**

Fastlønnsbudsjettet viser et underforbruk på 1,4 mill. kr. Som oversikten på side to viser, er det et underforbruk knyttet til *fagstab* og et overforbruk knyttet til *stipendiater* og *kompensasjon for hjemmekontor*. Årsaken til avvikene er kommentert i saksfremlegget. Øvrige deler av fastlønnsbudsjettet viser i sum kun mindre avvik.

Driftsbudsjettet viser et samlet underforbruk på 52,1 mill. kr. Det er et underforbruk knyttet til *faglige aktiviteter* inkludert utvalgene på 24,4 mill. kr., en økning på 13,8 mill. kr. sammenlignet med 1. tertial. Store deler av disse midlene er bundet opp til aktiviteter som styres av den enkelte vitenskapelig ansatte. Dette medfører at det i et «normalår» kan være vanskelig å forutse om aktivitetene vil bli gjennomført i samsvar med opprinnelig plan. Når covid-19 i tillegg har lagt betydelige restriksjoner på store deler av reise- og forskningsaktiviteten, har dette medført et betydelig underforbruk. Instituttene mottar dessuten midler til gruppeundervisning fra utdanningsutvalget på begynnelsen av året som skal benyttes i løpet av hele året. Dette forklarer 1,8 mill. kr. av avviket. Underforbruk knyttet til *driftsmidler forvaltet av administrative enheter* er 12,2 mill. kr., en økning på 5,6 mill. kr. sammenlignet med 1. tertial. Av dette beløpet skyldes 1,3 mill. kr. periodiseringsavvik. Tilbakemeldinger fra administrative enheter indikerer at mange aktiviteter er blitt utsatt eller ikke gjennomført som følge av covid-19. Det er avsatt 1,3 mill. kr. til koronahotell for innreisende studenter, men kostnaden hittil har blitt 0,5 mill. kr. høyere enn budsjettet. Kostnadene knyttet til *husleie og drift av bygninger* er 1,8 mill. kr. lavere enn budsjett. Dette skyldes i hovedsak at avregning av brukeavhengige driftskostnader for 2020 er blitt bokført i 2021 og at offentlige avgifter fra og med 2021 er inkludert i leien som betales til Statsbygg. Budsjettet kostnad er dermed for høy. Kostnadene til *Merino* er i hovedsak påløpt, men det gjenstår å tømme tanken knyttet til fyringsanlegget. Det gjenstår nå kun mindre anskaffelser knyttet til *brukerutstyr*. En detaljert forklaring av forventet avvik på årsbasis er gitt i avsnittet om prognoser.

Investeringsbudsjettet viser et overforbruk på til sammen 1,7 mill. kr. Overforbruket ved IT er knyttet til oppgradering av streamingutstyr, oppgradering, utvidelse og feilsøking i nettverksstruktur, nytt brannsikrings- og kjøleanlegg og økt backup-kapasitet. Eiendomsavdelingen rapporterer om forsinkelser i investeringene som følge av covid-19.

Det er et avvik på 8,5 mill. kr. knyttet til prosjektertede tiltak. Det er et overforbruk på 1 mill. kr. som en følge av at det har vært behov for smittevernvakter i et større omfang enn budsjettet. Av et samlet underforbruk på 9,5 mill. kr. er 5,5 mill. kr. relatert til et ombyggingsprosjekt for utvidelse av undervisningsareal som er blitt utsatt til 2022. Resterende underforbruk er knyttet til de øvrige prosjektene kan forklares med utsatt eller redusert aktivitet som følge av covid-19.

Den nederste delen av tabellen på neste side viser samlede reserver til disposisjon for NHH sentralt ved utgangen av 2. tertial. Instituttene har i tråd med budsjett, benyttet deler av sine midler. Ubrukte midler fra KD har økt med 34 mill. kr., mens det i samme periode var budsjettet med en reduksjon på 20,8 mill. kr. Økningen medfører at avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i prosent av årets bevilgning ved utgangen av 2. tertial har økt til 23% før eventuelle avsetninger til investeringsformål.

		Regnskap 31.08.21	Budsjett 31.08.21	Avvik budsjett - regnskap	Årsbudsjett 2021
Tall i 1.000 kr.					
- Årets bevilgning fra KD		383 856	382 026	-1 830	573 039
- Dekningsbidrag BOA		6 368	6 896	528	10 344
Sum årets dekningside		390 224	388 922	-1 302	583 383
- Fagstab		115 224	119 817	4 593	188 492
- Administrativ bemanning institutter		9 286	9 858	571	15 429
- Stipendiater		32 381	29 418	-2 963	47 828
- Administrative enheter		54 971	56 833	1 862	89 158
- Lønnsøkning/kompensasjon hjemmekontor		5 327	1 999	-3 328	6 000
- Lønnsrefusjoner		-1 977	-1 333	643	-2 000
- Endret forpliktelse fleksitid		158		-158	0
- Endret forpliktelse ferie				0	0
- Yrkesskadeforsikring		65	250	185	250
Sum fastlønn		215 437	216 841	1 405	345 157
- Institutter		1 036	7 542	6 505	22 290
- Institutter - forskningstiltak		-6 945	6 524	13 469	16 084
- Utvalg		6 512	10 922	4 409	14 341
- Eksamen (sensur og adm.)		5 622	6 743	1 121	11 930
- Styret - honorar og drift		1 715	1 520	-195	2 230
- Driftsmidler forvaltet av administrative enheter , ikke bygningsrelatert		37 962	50 190	12 228	78 311
Sum drift, ikke bygningsrelatert		45 903	83 440	37 537	145 186
- Husleie / drift leide bygg		52 726	54 533	1 807	81 832
- Husleie / drift Merino		4 596	4 912	316	4 912
- Brukerutstyr		15 476	17 676	2 201	18 798
INVESTERINGER:					
- Investeringer IT		9 961	7 848	-2 113	9 232
- Investeringer eiendom		357	4 207	3 850	6 418
STRATEGISKE SATSNINGER / PROSJEKTRETTEDE TILTAK:					
Til enhetene				0	0
Til utvalgene				0	0
Prosjektrettede tiltak		11 719	20 250	8 530	39 279
Sum drift		140 738	192 866	52 127	305 656
Sum fastlønn og drift		356 175	409 707	53 532	650 813
Underforbruk (+) / overforbruk (-)		34 049	-20 785		-67 430
Inndekking av overforbruk:					
Ubrukte midler KD		-34 049	20 785		64 930
Bevilgning fra KD, øremerket rehabilitering					2 500
Overskuddsmidler NHHE					
Inndekking overforbruk		-34 049	20 785		67 430
Tall i 1 000 kr.					
	IB 2021	UB 202108	UB 202108		UB 2021
Ubrukte midler KD	96 212	130 261	75 427		31 282
Bevilgning fra KD, ombygging arb.plasser studenter	2 500	2 500	2 500		0
Overskuddsmidler NHHE	19 432	19 432	19 432		19 432
Fri virksomhetskapital NHHE	35 393	35 393	35 393		35 393
Sum avsetninger sentralt	153 538	187 586	132 753		86 108
Overskuddsmidler NHHE	11 143	9 055	9 381		8 565
Fri virksomhetskapital NHHE	23 124	23 124	23 124		23 124
Sum avsetninger enhetene	34 267	32 179	32 505		31 689
Sum avsetninger	187 805	219 765	165 257		117 797

2. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) - Regnskap pr. 2. tertial 2021 og Prognoser 2021

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

BOA består av NFR- og EU-prosjekter, aktiviteter i regi av NHH Executive (NHHE) samt øvrig bidrags- og oppdragsvirksomhet. Med unntak av NHHE genererer ikke denne virksomheten overskudd, men gir et dekningsbidrag til den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten.

NHH Executive (NHHE)

En nærmere omtale av regnskap og prognose er gitt i vedlegg 2.

Øvrig oppdrags- og bidragsvirksomhet

Eksternfinansiert aktivitet er økende. I tabellen nedenfor vises en oversikt over BOA-prosjekter pr. finansieringskilde. Oversikten er i samsvar med tilsvarende tall i note 1 i eksternregnskapet.

Budsjettert inntekt for 2021 basert på inngåtte kontrakter ved årets begynnelse var 76 mill. kr. Tilsvarende tall ved inngangen til 2020 var 72,5 mill. kr. Nye kontrakter og gaver mottatt pr. 1. tertial, bidro til en økning i budsjettet til 90,8 mill. kr. Det har ikke vært inngått nye kontrakter i løpet av 2. tertial.

Som det fremgår av tabellen, er periodisert inntekt en god del lavere enn det man skulle forvente i forhold til budsjettert inntekt på årsbasis. Ved jevn aktivitet, burde periodisert inntekt vært ca. 60 mill. kr. dvs. nesten dobbelt så stor. Avviket er jevnt fordelt på de fleste prosjekter. I tillegg til utsatt eller redusert aktivitet som følge av covid-19, er det forsinkelser i ansettelse.

	Bokført inntekt pr. 2. tertial 2021	Års- budsjett inntekt 2021 (aug. 2021)	Års- budsjett inntekt 2021 (april 2021)	Års- budsjett inntekt 2021 (des. 2020)	Års-budsjett inntekt 2020 (des. 2020)
Tall i 1.000 kr.					
Sum stalige etater	2 111	2 671	2 671	959	992
Norwegian Centre for Taxation	2 151	4 192	4 192	3 591	3 850
FAIR - diverse prosjekter	9 219	30 752	30 752	31 004	33 404
Øvrige NFR-prosjekter	10 299	19 014	19 014	8 457	17 433
Sum NFR	21 669	53 958	53 958	43 052	54 687
Sum kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	0	0
Sum organisasjoner og stiftelser	25	2 525	2 525	2 525	3 480
Sum næringsliv og privat	89	7 370	7 370	7 020	325
Sum andre bidragsytere	5 402	1 965	1 965	100	585
FAIR - diverse prosjekter	6 054	9 243	9 243	11 314	11 476
Øvrige EU-prosjekter	658	964	964		
Sum forskningsprosjekter EU	6 712	10 207	10 207	11 314	11 476
Sum gaver og gaveforsterkninger	1 664	11 691	11 691	10 643	11 868
Sum tilskudd	37 673	90 387	90 387	75 613	83 413
Inntekt div. konferanser	2	307	307	307	0
Annen inntekt	2	85	85	85	428
Sum øvrige inntekter	5	392	392	392	428
SUM BOA	37 677	90 779	90 779	76 005	83 841

Som omtalt i tidligere rapporter, benyttes nå TDI-modellen for beregning av indirekte kostnader i alle nye prosjekter som er finansiert av Norges Forskningsråd (NFR) eller EU. Fra og med 2020 er det innført nye rutiner, og ved hjelp av en egenutviklet «kalkulator» blir indirekte kostnader, egeninnsats og lønnsrefusjoner beregnet automatisk og bokført for hvert prosjekt. Ved utløpet av 2. tertial er det utført ca 27 årsverk i prosjektene. Av disse utgjør 15,2 årsverk egeninnsats fra NHH. Av de resterende 11,8 årsverkene som er prosjektfinansiert, er 2,6 årsverk forskere som allerede har en fast stilling ved NHH.

Det er siden forrige rapportering blitt innvilget fire nye prosjekter i tillegg til de som er inkludert i tabellen ovenfor.

Finansieringskilde	Programme	Institutt	Tittel	Varighet (i år)	NHH innvilget	Valuta
Norges forskningsråd	KSP	SOL	Business model innovation and Ecosystems for Seamless Transactions in Retail	4	15 000	NOK
Norges forskningsråd	Large Interdisciplinary	FOR	The Freedom to Choose	6	12 500	NOK
Norges forskningsråd	Researcher project	SAM	Intra-household resource allocation and targeted transfers	6	12 000	NOK
Norges forskningsråd	PES	FAA	PES 2021-2022	2	768	NOK

Nedenfor vises en oversikt over hvilke søknader som forventes avklart i løpet av høsten 2021 / våren 2022.

Finansieringskilde	Programme	Institutt	Tittel	Varighet (i år)	Søkt beløp (i 1 000)	Valuta
Norges forskningsråd	Knoweldge building project	SOL	Kontroll med vann (på ville veier) vha AI - KONVAI	6	20 644	NOK
Norges forskningsråd	Knoweldge building project	FOR	HyKAP - kapasitetsløft for hydrogen	6	3 004	NOK
Horisont 2020	ERC StG	SAM	Distributional Effects of Environmental Policies	5	1 500	EUR

3. Bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) - Prognoser 2021

Prognosen viser et samlet underskudd i forhold til årets bevilgning på 27,2 mill. kr. mot budsjettert underskudd 67,4 mill.kr. Samlet ubrukt bevilgning ved utgangen av året vil dermed bli nærmere 69 mill. kr. mot budsjettert 31,3 mill. kr.

	Årsbudsjett 2021	Prognose 2021 - pr. 31.08.21	Avvik budsjett - prognose	Årsverk 2021 budsjett	Årsverk 2021 prognose
Tall i 1.000 kr.					
- Årets bevilgning fra KD	573 039	574 833	-1 794		
- Dekningsbidrag BOA	10 344	10 344	0		
Sum årets dekningside	583 383	585 177	-1 794		
- Fagstab	188 492	183 843	4 649	177,7	176,9
- Administrativ bemanning institutter	15 429	15 315	114	21,0	20,9
- Stipendiater	47 828	47 828	0	74,0	74,0
- Administrative enheter	89 158	88 774	384	113,4	112,9
- Lønnsøking/kompensasjon hjemmekontor	6 000	11 671	-5 671		
- Lønnsrefusjoner	-2 000	-2 000	0		
- Endret forpliktelse fleksitid	0	0	0		
- Endret forpliktelse ferie	0	0	0		
- Yrkesskadeforsikring	250	250	0		
Sum fastlønn	345 157	345 681	-524	386,1	384,7
- Institutter	22 290	11 047	11 243		
- Institutter - forskningstiltak	16 084	16 084	0		
- Utvalg	14 341	11 657	2 684		
- Eksamen (sensur og adm.)	11 930	12 030	-100		
- Styret - honorar og drift	2 230	2 061	169		
- Driftsmidler forvaltet av administrative enheter , ikke bygningsrelatert	78 311	68 433	9 878		
Sum drift, ikke bygningsrelatert	145 186	121 312	23 874		
- Husleie / drift leide bygg	81 832	80 636	1 196		
- Husleie / drift Merino	4 912	4 912	0		
- Brukerutstyr	18 798	19 504	-707		
INVESTERINGER:			0		
- Investeringer IT	9 232	13 123	-3 891		
- Investeringer eiendom	6 418	6 418	0		
STRATEGISKE SATSNINGER / PROSJEKTRETTEDE TILTAK:			0		
Til enhetene	0	0	0		
Til utvalgene	0	0	0		
Prosjektrettede tiltak	39 279	20 820	18 459		
Sum drift	305 656	266 725	38 931		
Sum fastlønn og drift	650 813	612 406	38 407		
Underforbruk (+) / overforbruk (-)	-67 430	-27 229			
Inndekking av overforbruk:					
Ubrukte midler KD	64 930	27 229			
Bevilgning fra KD, øremerket rehabilitering	2 500				
Overskuddsmidler NHHE					
Inndekking overforbruk	67 430	27 229			
Tall i 1 000 kr.	UB 2021	UB 2021			
Ubrukte midler KD	31 282	68 983			
Bevilgning fra KD, ombygging arb.plasser studenter	0	2 500			
Overskuddsmidler NHHE	19 432	19 432			
Fri virksomhetskapital NHHE	35 393	35 393			
Sum avsetninger sentralt	86 108	126 309			
Overskuddsmidler NHHE	8 565	8 565			
Fri virksomhetskapital NHHE	23 124	23 124			
Sum avsetninger enhetene	31 689	31 689			
Sum avsetninger	117 797	157 998			
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i % av årets bevilgning	5 %	12 %			

Tabellen over gir også en oversikt over samlede avsetninger sentralt i form av overskuddsmidler og virksomhetskapital. I sum vil denne være 126,3 mill. kr. ved utgangen av 2021 før årets andel av forventet overskudd fra NHHE er inkludert.

Fastlønn

Samlet overforbruk på fastlønnsbudsjettet er 0,5 mill. kr.

Prognosen knyttet til fagstaben viser et underforbruk. på 4,6 mill. kr. Fem av instituttene forventer å ha full utnyttelse eller overskridelse av lønnsrammen målt i antall årsverk på årsbasis. Et institutt forventer et underforbruk. Prognose for inneværende år er 176,9 årsverk mot budsjettet 177,7 årsverk, og dette er 13,4 årsverk mer enn reell utnyttelse i 2020. I prognosen er det også tatt høyde for egenfinansiering av årsverk og frigjorte lønnsmidler knyttet til prosjektene som føres etter TDI-modellen. Totalt er det beregnet at disse utgjør 14,5 årsverk. Antall årsverk knyttet til variable ansatte som eksterne sensorer og gjesteforelesere er estimert til ca. 4,8 årsverk.

Administrativ bemanning ved instituttene forventes å bli omtrent som budsjettet.

Det er en målsetting å holde antallet stipendiatarårsverk innenfor den budsjettmessige rammen. Likevel er det innenfor det enkelte år vanskelig å stipulere antallet årsverk på grunn av lovmessige sykepermisjoner og foreldrepermisjoner, noe som gir grunnlag for forlenget stipendiatperiode. Samtidig er det viktig ikke å la kortvarige forlengelser begrense antallet langsiktige nyansettelser i det enkelte år, når målsettingen er et jevnt høyt antall uteksaminerte kandidater. Det forventes at antall årsverk vil være omtrent som budsjettet på årsbasis. I prognosen forutsettes at 2,5 årsverk overføres som egenandel i eksternfinansierte prosjekter og at 2,1 årsverk vil være i syke- eller foreldrepermisjon i løpet av året.

Ved administrative enheter forventes det at antall årsverk vil bli omtrent som budsjettet. Det er i prognosen også tatt høyde for at 3 administrative årsverk tilknyttet forskningssentrene FAIR og DIG finansieres av sentrale lønnsmidler.

Budsjettet beløp på 6 mill. kr. til lønnsjustering er basert på beregnet gjennomsnittlig lønnsøkning tidligere år. Det er hittil i år foretatt lønnsjusteringer som forventes å gi en årseffekt på 3,9 mill. kr. inkludert effekten av sentrale forhandlinger. Basert på rammen av som er gitt for de lokale lønnsforhandlingene som skal gjennomføres i oktober, er effekten for 2021 beregnet til 4,4 mill. kr. I budsjettet var effekten av sentrale og lokale forhandlinger beregnet til 4,2 mill. kr., men den reelle effekten er estimert å bli 6,8 mill. kr.

Som nevnt i saksfremlegget, ble det besluttet å foreta en engangsutbetaling på kr. 7 000 til ansatte med et aktivt ansettelsesforhold og en stillingsbrøk over 20%. Utbetalingen skal kompensere for kostnader som den enkelte ansatte har hatt under hjemmekontorsituasjonen. Den samlede kostnaden er 3,4 mill. kr.

Mottatte refusjoner fra NAV varierer over året, og selv om mottatte refusjoner ved utgangen av 2. tertial er høyere enn budsjettet, er det allikevel valgt å beholde budsjettet beløp som prognose.

Fra og med 2017 er sektoren pålagt å føre en avsetning for forpliktelse knyttet til fleksitid og ikke benyttede feriedager i regnskapet. Det har siden den tid vært en jevn økning i denne avsetningen, og forpliktelser knyttet til opparbeidet fleksitid har også økt siden årsskiftet. Siden det i 2021 forutsettes en opptrapping av administrative årsverk, er det grunn til å forvente at mesteparten av økningen i opparbeidet fleksitid og ferie skal kunne avvikles i løpet av året. Det er derfor i prognosen antatt at nivået på begge avsetninger vil være uendret i 2021, og at det ikke vil oppstå noen resultatmessig effekt av disse avsetningene i inneværende år.

Drift

Ved utgangen av 1. tertial ble var det en forventning ved **instituttene** om at redusert aktivitet ville bli tatt igjen i løpet av årets resterende måneder. Ved utgangen av 2. tertial er ikke dette lenger en realistisk forutsetning, men det er lagt til grunn at aktiviteten i 3. tertial vil bli gjennomført i henhold til opprinnelig plan. Basert på dette, forventes et underforbruk ved instituttene på 11,2 mill. kr. Ubrukte midler ved instituttene ved utgangen av hvert kalenderår har blitt forklart med at det er utsatt aktivitet som skal gjennomføres i det påfølgende år. Det har også historisk sett vært slik at størrelsen på overførte midler har vokst litt fra år til år, og dermed bidratt til at instituttenes samlede budsjetter har økt tilsvarende. I et normalår benytter instituttene ca. 8,5 mill. kr. til drift, omtrent det beløpet som tildeles i friske midler hvert år. I 2020 var påløpte kostnader 5,7 mill. kr., og overførte ubrukte midler fra 2020 var 12,3 mill. kr. Inneværende års budsjett er derfor 22,3 mill. kr. I tillegg kommer midler til forskningstiltak på 16,1 mill. kr. Med tanke på at covid-19 har bidratt til å dempe aktiviteten i hele vårsemesteret og oppstarten av høstsemesteret, er det grunn til å ta forbehold om at reelt underforbruk ved instituttene kan bli høyere enn prognosen tilsier.

Utdanningsutvalget (UU), Læringsmiljøutvalget (LMU) og Digitaliseringsutvalget (DU) forventer å ligge på budsjett ved utgangen av 2021. Utvalg for forskning, formidling og forskerutdanning (FFF) kommer ikke til å realisere tiltak knyttet til placement og sustainability for stipendiatene. Det er også forsinkelser og redusert aktivitet knyttet til aktivitetene prosjektinitiering, publiseringsfond og forskningsinfrastruktur. Samlet underforbruk ved **utvalgene** er derfor estimert til 2,7 mill. kr.

Påløpte kostnader knyttet til **eksamen** pr 2. tertial, reflekterer i praksis vårsemesterets eksamener. Ettersom alle disse ble gjennomført digitalt, har det ikke påløpt kostnader knyttet til eksamensvakter hittil. Til høsten forventes skoleeksamener gjennomført som opprinnelig planlagt. Som følge av en betydelig økning i antall nye studenter fra og med høsten 2020, er antallet studenter møtt til eksamen også økt. Det antas at kostnader knyttet til eksamensadministrasjon vil bli 1,5 mill. kr. lavere enn budsjett, men at kostnader relatert til sensorhonorar vil bli 1,6 mill. kr høyere enn budsjett.

Kostnadene ved **administrative enheter** antas å bli 9,9 mill. kr. lavere enn budsjettet. Ved utgangen av 2. tertial kan det konstateres at mange planlagte aktiviteter knyttet til reise-, kurs- og møtevirkosomhet er blitt forskjøvet eller falt bort som følge av covid-19. I tillegg forventes at nærmere 2 mill. kr. av midler avsatt til disposisjon for rektor ikke vil bli benyttet. Samtidig er det oppstått overforbruk ved IT avdelingen på 0,4 mill. kr. som skyldes overtid relatert til rehabiliteringen. Det forventes også et overforbruk på 0,5 mill. kr. knyttet til koronahotell for innkommende studenter. Det var avsatt 1,3 mill. kr. til dette formålet i 2021 og 1,6 mill. kr. er allerede benyttet.

Prognosen for **IT-investeringer** viser et overforbruk på 3,9 mill. kr. Av dette er 0,9 mill. kr. relatert til et prognostisert overforbruk i 2020 knyttet til utskifting av streaming/opptakssystem i nybygg, Jepsensenteret og i Drammensveien som var basert på utdatert teknologi. Utstyret ble anskaffet i 2020, men ble ved en misforståelse belastet budsjettet for brukerutstyr. Dette er korrigert slik at kostnaden nå er allokert til rett sted. I tillegg har det vært behov for å gjennomføre følgende investeringer som ikke var forutsatt: oppgradering, utvidelse og feilsøking i nettverksstruktur for å få nytt AV-utstyr i rehabiliterte lokaler i drift (1,3), nytt brannsikrings- og kjøleanlegg (0,3) og økt backup-kapasitet som følge av økt datamengde (0,3). I tillegg rapporterer IT-avdelingen om ustabile pris- og leveranseforhold knyttet til personlig IT-utstyr. I nettbutikken til NHHs leverandør er det nå en mulighet for å kjøpe inn høyskolens foretrukne laptop-modell til levering i november til en pris som er betydelig lavere enn det tilsvarende modell var priset til for ca. en måned siden. Det er derfor gitt tillatelse til å kjøpe inn laptop'er for inntil 1 mill. kr. i høst som skal benyttes til og med sommeren 2022. ITs investeringsbudsjett for 2022 vil bli redusert tilsvarende.

I forbindelse med årsoppgjøret for 2020 ble en oppdatert prognose for **brukerutstyr** og **øvrige bygningsrelaterte forhold** presentert, og overførte budsjettmidler for 2021 ble tildelt på basis av den prognosen. Tabellen nedenfor inneholder en oppdatert prognose i forhold til både samlet budsjett og årets budsjett. Prognosen er uendret sammenlignet med den prognosen som ble utarbeidet ved rapporteringen av 1. tertial.

	Regnskap 2020	Påløpt pr. 31.08.21 (bokført)	Prognose sept.-des. 2021	Prognose 2021	Budsjett 2021 (inkl. nye og overførte midler)	Samlet prognose pr. 30.08.20	Samlet prognose pr. 31.12.20	Samlet prognose pr. 31.08.21
<i>Beløp i 1.000 kr.</i>								
Interiørarkitekt	280	0	0	0	220	500	500	280
Møblering arbeidsplasser, fellesarealer, læringsrom og utemøbler	7 273	853	624	1 477	1 477	8 750	8 750	8 750
AV-utstyr lærings- og møterom	6 452	12 320	683	13 003	9 748	16 200	16 200	19 455
Diverse utstyr som følger av aktivitetsbaserte arbeidsplasser	736	370	0	370	702	1 438	1 438	1 105
Adgangskontroll, låssystemer og alarmer	6 587	0	0	0	663	8 250	7 250	6 587
Diverse nettverkskostnader/ IT-utstyr	7 825	244	56	300	300	8 125	8 125	8 125
Skilting	0	84	1 166	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Diverse lager, kjøkken, bad	0	0	1 368	1 368	1 300	2 000	1 500	1 368
Telefoni	0	228	100	328	875	875	875	328
Infotavler	0	93	32	125	125	125	125	125
Undervisningsinfosystem	0	663	0	663	1 000	1 000	1 000	663
Lesesal Servicebygg	0	621	0	621	938	938	938	621
Sum brukerutstyr	29 153	15 475	4 029	19 504	18 798	49 451	47 951	48 657
Diverse bygningsrelaterte forhold	1 433	10	40	50	150	1 365	1 483	1 483
Rehabilitering Aula	186	2 215	1 130	3 345	2 104	2 290	2 290	3 532
Brukerinitierte endringer	0	0	379	379	379	379	379	379
Ombygging servicebygg	0	1 044	156	1 200	1 700	1 700	1 700	1 200
Maisgrus utendørs	0	0	361	361	361	361	361	361
Ombygging kantine til undervisningsareal	0	30	5 520	30	5 600	5 600	5 600	5 550
Bruksendringer og tilpasninger i arealer som ikke dekkes av SB	0	0	700	700	0	0	0	700
Sum øvrige bygningsrelaterte forhold	1 619	3 300	8 286	6 066	10 294	11 695	11 813	13 205

Når det gjelder **brukerutstyr**, forventes et avvik på 0,7 mill. kr. i forhold til både sist oppdatert prognose for samlede kostnader, og årets budsjett. Prognosen for samlede kostnader er allikevel innenfor den prognosen som ble utarbeidet pr. 30.08.20. Som nevnt i saksfremlegget, oppstår store deler av avviket fordi man har valgt en høyere kvalitet og kapasitet på AV-utstyr i auditoriene enn opprinnelig planlagt. Blant annet er ekstra skjermer montert i case-auditorene for å gi en løsning som møter den utviklingen som har vært i kravene til denne type undervisning. Tabellen viser også at det er mange anskaffelser som allerede er gjennomført til en kostnad som ble lavere enn forutsatt.

Prognosen for 2021 som gjelder **øvrige bygningsrelaterte forhold**, forventes å bli 4,2 mill. kr. lavere enn budsjett. I hovedsak skyldes dette at ombyggingen av kantine til undervisningsareal er blitt utsatt til 2022 på grunn av endrede forutsetninger i prosjektet, noe som igjen medførte forsinkelser. KD er orientert om saken og har akseptert at tildelte øremerkede midler på 2,5 mill. kr. kan beholdes til neste år. Samlet kostnad er fortsatt beregnet til 5,6 mill. kr.

I forbindelse med rehabiliteringen av aulaen, er det underveis i arbeidet foretatt brukerinitierte endringer i regi av både NHH og NHHS. Endringene inkluderer både bygningsmessige endringer, AV-utstyr og kabling teknikk. Dette medfører til gjengjeld at NHH nå har en løsning som er vesentlig mer funksjonsrik og brukertilpasset enn det som lå inne i opprinnelige planer. Samlet forventet overforbruk er 1,2 mill. kr. i forhold til både sist oppdatert prognose for samlede kostnader, og årets budsjett.

Bruksendringer og tilpasninger i øvrige arealer medfører en ekstra kostnad på 0,7 mill. kr. som ikke kan dekkes innenfor Statsbyggs rammer for rehabiliteringsprosjektet.

Prognosen for øvrige **prosjektrettede tiltak** viser et netto underforbruk på 18,4 mill. kr. Inkludert i dette tallet ligger øvrige bygningsrelaterte forhold som er omtalt i tabellen ovenfor – underforbruk 4,2 mill. kr. I tillegg er det avsatt 12,7 mill. kr. til investeringer knyttet til campusutvikling og vedlikehold av bygningsmassen. Hittil er kun 0,1 mill. kr. påløpt, men det arbeides nå med en investeringsplan som er omtalt i siste avsnitt nedenfor.

Øvrige prosjekter antas å få et underforbruk på 1,6 mill. kr.

	Sum budsjett 31.12.21	Prognose 2021 (utarbeidet pr. 31.08.21)	Avvik budsjett - prognose 2021
<i>(Tall i 1 000 kr.)</i>			
Sommerkurs	150	0	150
Egenfinansiering/-innsats forskningsprosjekter	8 650	8 000	650
MRR i Oslo	2 577	1 850	727
Case competition	480	240	240
Oppgradering personal- og lønssystem/div. digitalisering HI	1 029	1 029	0
Vakthold	650	1 160	-510
Prosjektstyringsverktøy	1 200	1 200	0
Egenandel Engage.eu	500	500	0
Egenandel Innovation School Tyskland	1 034	660	374
Sum	16 270	14 639	1 631

Sommerkurset ble holdt digitalt og det påløp derfor ingen utgifter til drift. Den delen av egenfinansieringen i forskningsprosjekter som var avsatt til å dekke kronetillegg, vil ikke bli benyttet. Som følge av digital undervisning *Master i regnskap og revisjon* i vårsemesteret, er kostnader knyttet til leie av undervisnings- og eksamenslokaler samt reise- og møtekostnader ikke påløpt. Deler av planlagt aktivitet i forbindelse med *case-competition* for studentene er allerede avlyst som følge av covid-19, noe som medfører en kostnadsreduksjon på 0,2 mill. kr. Som et forebyggende smitteverntiltak ble det i fjor høst besluttet å innføre *smittevernvakter*. Det har vært et større behov for vakthold enn forventet, og årets budsjett er allerede overskredet med 1 mill. kr. Det er foreløpig ikke forutsatt at smittevernvakter skal videreføres i høstsemesteret. Deler av midlene som var avsatt til oppstart av *Innovation School* er blitt dekket av eksterne prosjektmidler.

Som tidligere år, er det også i budsjettet for 2021 avsatt midler til strategiske satsninger. Disse midlene er fordelt mellom ulike enheter og diverse prosjekttrettede tiltak. Tabellen nedenfor gir en samlet oversikt over hvilke midler som er bevilget, og hvilke kostnader som er påløpt i 2019, 2020 og hittil i 2021.

	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2020	Regnskap 31.08.21	Budsjett 2021 inkl overføringer/ justeringer 2020
<i>(tall i 1 000 kr.)</i>					
Faglig fornyelse og relevans	1 557	2 894	1 736	981	2 700
Fremragende læringsmiljø og pedagogikk	431	480	1 551	3 734	6 250
Forskning på toppnivå	7 519	9 670	6 563	5 629	14 300
Avtrykk i samfunnet / alumniarbeid	2 550	2 550	771	847	3 800
Systematisk digitalisering	1 558	1 344	2 655	798	6 530
Studentrekrutteringsarbeid			281	547	1 160
Kompetanseheving ansatte			530	203	2 290
Sum	13 615	16 938	14 087	12 739	37 030

4. Investeringsplan

Som nevnt i det oppsummerende avsnittet i saksfremlegget, er det satt i gang et arbeid med å utarbeide en investeringsplan. Bakgrunnen for dette er at Kunnskapsdepartementet har kommet med nye retningslinjer fra og med 2021 som innebærer at samlet ubrukt bevilgning ved utgangen av året ikke skal overstige 5% av årets tildelte bevilgning. Det blir gjort unntak for avsetninger som gjelder fremtidig vedlikehold av bygningsmassen. Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen har levert forslag til investeringsprosjekter som bør inngå i en slik plan. Dette er oppsummert i tabellen nedenfor. Planen vil bli bearbeidet frem mot styrets møte i desember, og deretter ytterligere konkretisert og detaljert

frem mot endelig styrevedtak i mars neste år. Planen vil bli nærmere omtalt i saken om foreløpig budsjett for 2022. Dersom alle innspill blir vedtatt, vil samlede avsetninger til andre formål bli redusert til ca. 6% av årets bevilgning.

Foreløpig investeringsplan

(Tall i 1 000 kr.)

PROSJEKTNAMN	BYGG	BESKRIVELSE	PROSJEKTPERIODE	TOTALKOSTNAD
Auditorier og undervisningsrom	Nybygg	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse.	2022	12 000
Møterom	Nybygg	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse.	2022	1 125
Auditorium Carl Borch	Servicebygg	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse. Slutføring av arbeid påbegynt 2021.	2022	600
Møterom	Servicebygg	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse.	2022	250
Auditoriet	Jebsen-senteret	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse. Visningsflater beholdes	2022	1 200
Kollokvierom	Jebsen-senteret	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse.	2022	825
Auditoriet	Drammensveien	Oppgradering av AV-utstyr til samme standard som rehabilitert bygningsmasse.	2023	1 600
Netteverksinfrastruktur	Servicebygg/ Nybygg	Oppgradering tilpasset nytt AV-utstyr	2022	3 100
Servere og disk	Nybygg/Rehab.bygg	Forskningsinfrastruktur	2022	2 700
Uforutsette utgifter, pris - og valutarisiko 5%				1 170
SAMLET INNSPILL -- IT-AVDELINGEN				24 570
Ombygging kontorarealer	Nybygg/Rehab.bygg/Servicebygg	Oppgradering og ombygging av kontorarealer	2022-2023	10 750
Sykkelparkering	Sykelbur	Tørr og sikker parkering med rengjøringsmulighet	2022	500
Våtrom	Småbruket	Oppgradering av baderom og vaskerom i bedriftshytten på Kvamskogen	2022	600
Lydisolering	Rehab. bygg	Lydsmitte fra kjellerareal til kontorlandskap	2022	2 000
SAMLET INNSPILL -- EIENDOMSAVDELINGEN				13 850
SUM				38 420

Sak 65/21 Vedlegg 2

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Tekst NHHE

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 23 første ledd

Sak 65/21 Vedlegg 3

REGNSKAP 2. TERTIAL 2021

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Økonomiavdelingen

NHH

CEMS

Resultatregnskap

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Org.nr: 974789523

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2021	31.08.2020	31.12.2020
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	360 165	336 374	491 708
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	37 718	32 511	54 729
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	37 927	36 750	66 844
Andre driftsinntekter	1	1 424	1 919	3 218
<i>Sum driftsinntekter</i>		437 233	407 554	616 499
Driftskostnader				
Varekostnader		0	0	0
Lønnskostnader	2	268 515	249 696	405 590
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	12 652	7 085	11 342
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	0
Andre driftskostnader	3	119 777	102 589	173 648
<i>Sum driftskostnader</i>		400 945	359 371	590 579
Driftsresultat		36 289	48 183	25 920
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	312	80	156
Finanskostnader	6	159	403	908
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		152	-324	-751
Resultat av periodens aktiviteter		36 441	47 859	25 169
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-36 441	-47 859	-21 407
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	0	0	-3 762
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-36 441	-47 859	-25 169
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	0	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	0

Balanse**Virksomhet: Norges Handelshøyskole**

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2021	31.12.2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	5 835	6 033
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 835	6 033
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	14 322	12 140
Maskiner og transportmidler	5	340	471
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	82 824	60 985
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		97 486	73 596
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	595	595
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer	11A	0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		595	595
Sum anleggsmidler		103 916	80 225
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	7 038	5 961
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 134	268
Andre fordringer	14	21 222	16 365
<i>Sum fordringer</i>		30 394	22 594
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	358 227	340 479
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	7 285	11 517
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		365 512	351 996
Sum omløpsmidler		395 906	374 590
Sum eiendeler drift		499 822	454 815
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og</i>		0	0
Sum eiendeler		499 822	454 815

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2021	31.12.2020
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	0	0
Opptjent virksomhetskapi tal	8	59 112	59 112
Sum virksomhetskapi tal		59 112	59 112
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	170 939	134 497
Sum avregninger		170 939	134 497
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	103 321	79 629
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	2 500	2 500
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		105 821	82 129
Sum statens kapital		335 871	275 739
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	0	0
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		14 580	23 564
Skyldig skattetrekk		24 960	20 761
Skyldige offentlige avgifter		12 830	14 038
Avsatte feriepengar		22 491	33 638
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	54 078	50 197
Mottatt forskuddsbetaling	16	10 997	5 090
Annen kortsiktig gjeld	18	24 014	31 787
Sum kortsiktig gjeld		163 951	179 076
Sum gjeld		163 951	179 076
Sum statens kapital og gjeld drift		499 822	454 815
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A,10B	0	
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		499 822	454 815

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Kontantstrømpoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	31.08.2021	31.12.2020	Budsjett 2021T2
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		383 856	506 680	383 856
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		38 845	76 638	43 235
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		30 635	35 021	37 586
innbetaling av refusjoner		0	0	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		0	0	0
andre innbetalinger		10 964	29 279	21 467
Sum innbetalinger		464 299	647 618	486 144
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		279 556	400 867	294 788
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		129 895	170 785	205 306
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		175	1 019	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0
andre utbetalinger		4 685	-2 175	0
Sum utbetalinger		414 312	570 496	500 095
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		49 988	77 122	-13 951
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		23	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-36 343	-36 188	-8 848
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	-259	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		11	40	0
utbetalinger av renter (-)		-10	-11	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-36 320	-36 418	-8 848
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)		0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-152	457	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		13 516	41 161	-22 799
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		351 996	310 835	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		365 512	351 996	-22 799

*** Avstemming**

	Note	31.08.2021	31.12.2020	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		36 441	21 407	
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)		0	3 762	
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0	
ordinære avskrivninger		12 652	11 342	
nedskrivning av anleggsmidler		0	323	
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-36 343	-36 188	
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		23 691	24 846	
endring i ikke inntektsført bevilgning		0	-9 875	
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell		0	0	
endring i kundefordringer		-1 077	11 639	
endring i leverandørgjeld		-8 984	8 431	
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer		3 880	9 571	
effekt av valutakursendringer		152	-457	
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		36 320	36 159	
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	0	
endring i andre tidsavgrensingsposter		-16 745	-3 838	
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		49 988	77 122	

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2021 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.08.2021

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	383 856
272	Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning	50	Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning	0
273	Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og	50	Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning				383 856
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				383 856
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				383 856

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾			Note	Regnskap 31.08.2021
Oppgjørskonto i Norges Bank				
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			340 479
Endringer i perioden (+/-)				17 748
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			358 227
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾				
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17			11 517
Endringer i perioden (+/-)				-4233
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17			7 285

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.08.2021	31.12.2020	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	358 227	340 479	17 748
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		7 285	11 517	-4 233

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.08.2021	31.08.2020	Budsjett 2021T2
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	383 856	339 479	382 062
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-36 343	-4 985	-31 091
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	12 652	7 085	12 652
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	-5 205	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	360 165	336 374	363 624

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	360 165	336 374	363 624
---	----------------	----------------	----------------

Gebyrer og lisenser^{1) 2)}

Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	2 111	1 723	2 601
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	2 111	1 723	2 601
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	22 907	12 431	34 223
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	2 088	1 355	0
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-3 325	0	762
Periodens netto tilskudd fra NFR	21 669	13 786	34 985
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	23 781	15 509	37 586

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	71	1 200	1 742
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	89	357	4 785
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	5 402	1 718	4 508
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	5 561	3 274	11 035
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	6 712	7 095	6 722
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	6 712	7 095	6 722

Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	12 273	10 369	17 757

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger ¹⁾			
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	1 664	6 633	6 405
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	1 664	6 633	6 405

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	37 718	32 511	61 748
---	---------------	---------------	---------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾			
Statlige etater	6 043	4 787	7 676
Kommunale og fylkeskommunale etater	373	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	5 031	4 430	9 596
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	11 447	9 217	17 272

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Salgsinntekter åpne kurs NHHE	23 022	24 263	21 324
Andre salgsinntekter	954	1 413	1 300
Andre leieinntekter	2 504	1 858	1 807
Sum andre salgs- og leieinntekter	26 480	27 533	24 431
Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	37 927	36 750	41 703

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	1 424	1 919	1 240
Øvrige andre inntekter NHHE	0	0	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	1 424	1 919	1 240

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	437 233	407 554	468 315
----------------------------	----------------	----------------	----------------

	31.08.2021	31.08.2020	
Inntekter fra utlandet ¹⁾			
Inntekter fra EU	6 712	7 095	
Inntekter fra næringsliv	0	0	
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	46	0	
Inntekter fra universiteter	0	0	
Andre inntekter utland	0	0	
Sum inntekter fra utland	6 757	7 095	

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapi tal (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapi tal innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapi tal tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapi tal til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskapi tal er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskapi tal, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapi tal er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapi tal skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskapi tal:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskapi tal 01.01.2021	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskapi tal 31.08.2021	0

<i>Bunden opptjent virksomhetskapi tal:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskapi tal pr. 01.01.2021	595
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskapi tal 31.08.2021	595

Innskutt og bunden opptjent virksomhetskapi tal 31.08.2021	595
---	------------

<i>Annen opptjent virksomhetskapi tal:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapi tal 01.01.2021	58 517
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapi tal (-)	0
Overført fra periodens resultat	0
Overført til/fra bunden virksomhetskapi tal (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskapi tal 31.08.2021	58 517

Sum virksomhetskapi tal 31.08.2021	59 112
---	---------------

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskapi tal på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapi tal til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.08.2021	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Diverse tidsavgrensede prosjekttrettede tiltak	-3 714	0	4 627	-8 341
Rehabilitering, leie Merino	316	0	4 912	-4 596
Forskningstiltak institutter	15 597	0	14 195	1 402
Program- og fagutvalg	4 409		0	4 409
Fastlønn fagstab	3 552		0	3 552
Fastlønn stipendiatstillinger	-3 238		0	-3 238
Fastlønn administrativ stab	1 831		0	1 831
Lønnsrefusjoner / -justering	-741		0	-741
Drift institutter	6 574		0	6 574
Drift administrative enheter og styret	14 960		0	14 960
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	39 547	0	23 734	15 813
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Oppgave 1	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Campusutvikling	12 636	0	12 715	-79
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	12 636	0	12 715	-79
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Bygnings-og IT- relaterte anskaffelser	1 736	0		1 736
Rehabilitering, brukerstyr / andre bygningsrelaterte kostnader	7 817	0	26 592,00	-18 775
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	9 553	0	26 592	-17 039
<i>Andre formål</i>				
Satsningsprogram i bedr.øk. analyse/Satsing i finans	2 054	0	1 889,00	165
Tilført DB	11 678	0		11 678
Udisponert ubrukt bevilgning	54 792	0	31 281,00	23 511
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
SUM andre formål	68 524	0	33 170	35 354
Sum Kunnskapsdepartementet	130 259	0	96 211	34 048
Andre departementer og finansieringskilder				
Enheter finansiert av oppspart VK	0	0	0	0
Overskudd NHHE - til disposisjon for enhetene	9 055	0	11 143	-2 088
Overskudd NHHE - til styrets disposisjon	19 432	0	19 432	0
Opptjent overskudd NHHE	12 192	0	7 711	4 481
Sum andre departementer og finansieringskilder	40 679	0	38 286	2 393
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (netto budsjetterte)	170 939	0	134 497	36 441
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				36 441

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts**Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:**

	Avsetning pr. 31.08.2021	Avsetning pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Diverse prosjekter	2 141	1 165	977
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	2 141	1 165	977
Norges forskningsråd			
Senter for tjenesteinnovasjon (CSI)	0	3 136	-3 136
SFF: FAIR	15 428	10 386	5 042
Diverse prosjekter	9 969	5 998	3 971
Sum Norges forskningsråd	25 397	19 519	5 878
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾		0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	4 007	-4 007
Næringsliv og private bidragsytere	329	398	-69
Øvrige andre bidragsytere	651	798	-147
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	14 871	13 792	1 079
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag²⁾	15 851	18 994	-3 144
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	15 851	18 994	-3 144
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	43 389	39 678	3 711
Gaver og gaveforsterkninger			
Gave fra DNB	749	749	0
Gave fra Bergen Rederiforening	-60	61	-121
Gave fra Norgesgruppen	-84	-493	409
Gave fra Den norske revisorforening	87	-106	193
Gave Equinor	365	4 468	-4 103
Gave Telenor	10 079	6 209	3 870
Diverse gaver	-446	-369	-77
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	10 689	10 519	170
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	54 078	50 197	3 881

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.08.2021	Forpliktelse pr. 31.12.2020	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
<i>Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Øremerket bevilgning KD - oppgradering undervisningsareal</i>	2 500	2 500	0
Sum tildelinger til driftsoppgaver	2 500	2 500	0
 Investeringsformål			
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
<i>Ikke inntektsførte tildelinger til påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til l</i>	0	0	0
Sum investeringsformål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	2 500	2 500	0
 Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	2 500	2 500	0

- 1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen
- 2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.
- 3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning pr. 31.08.2021	Avsetning pr. 31.08.2021 i kr	Avsetning pr. 31.08.2021 i pst.
Avsetninger til andre formål		110 570	
Avsetninger til investeringer		22 189	
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet		132 759	

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling***Beløp i 1000 kroner***DEL I**

	31.08.2021	31.12.2020
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	587	86
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	1 547	182
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	2 134	268

DEL II

	31.08.2021	31.12.2020
<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>		
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	4 874	10 292
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	6 123	7 959
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum mottatt forskuddsbetaling</i>	10 997	18 251

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.08.2021	Regnskap pr 31.08.2021	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.08.2021	Regnskap pr 31.12.2020
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	363 624	360 165	3 459	491 708
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	61 748	37 718	24 030	54 729
Salgs- og leieinntekter	41 703	37 927	3 776	66 844
Andre driftsinntekter	1 240	1 424	-184	3 218
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>468 315</i>	<i>437 233</i>	<i>31 082</i>	<i>616 499</i>
Driftskostnader				
Varekostnader	0	0	0	0
Lønn og sosiale kostnader	294 788	268 515	26 274	405 590
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12 652	12 652	0	11 342
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	190 841	119 777	71 063	173 648
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>498 282</i>	<i>400 945</i>	<i>97 337</i>	<i>590 579</i>
Driftsresultat	-29 967	36 289	-66 255	25 920
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	312	-312	156
Finanskostnader	0	159	-159	908
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>152</i>	<i>-152</i>	<i>-751</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-29 967	36 441	-66 408	25 169
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-36 441	36 441	-21 407
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	0	0	-3 762
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-36 441</i>	<i>36 441</i>	<i>-25 169</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	0	0	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap 31.12.2019	Regnskap 31.12.2020	Regnskap 31.08.2021	Budsjett 2021T2
1. Utgifter				
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	385 876	400 867	279 556	294 788
Varer og tjenester	217 094	169 629	134 755	205 306
Sum driftsutgifter	602 970	570 496	414 312	500 095
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 750	36 188	36 343	8 848
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	11 750	36 188	36 343	8 848
<i>Overføringer fra virksomheten</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0
Andre utbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	0	259	0	0
Andre finansielle utgifter	7	11	162	0
Sum finansielle aktiviteter	7	270	162	0
SUM UTGIFTER	614 727	606 954	450 818	508 943
2. Inntekter				
	31.12.2019	31.12.2020	31.08.2021	Budsjett 2021T2
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	92 137	76 638	38 845	43 235
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0
Andre driftsinntekter	24 834	29 279	10 964	21 467
Sum driftsinntekter	116 972	105 917	49 808	64 702
<i>Inntekter fra investeringer</i>				
Salg av varige driftsmidler	0	0	23	0
Sum investeringsinntekter	0	0	23	0
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger til drift	525 556	541 701	414 491	421 442
Innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Andre innbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	525 556	541 701	414 491	421 442
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	173	497	11	0
Sum finansielle aktiviteter	173	497	11	0
SUM INNTEKTER	642 700	648 115	464 333	486 144
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	27 973	41 161	13 516	-22 799

Kontroller

Netto endring fra kontantstrømoppstillingen

0

41 161

13 516

-22 799

Samsvarstest tabell/oppstilling

0,00

0,00

0,00

1) Merk at denne linjen ikke skal benyttes ved standardrefusjoner for arbeidsmarkedstiltak, foreldrepenger, sykepenger, merutgifter til lærlinger og tilretteleggingstilskudd. Slike refusjoner skal inngå som utgiftsreduksjon (kreditpostering) på linjen for lønnsutgifter.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Inntektstype	Regnskap 31.12.2019	Regnskap 31.12.2020	Regnskap 31.08.2021	Budsjett for 2021T2
Tildelinger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	479 409	339 479	383 856	382 062
Bevilgninger fra andre departement	0	0	0	0
Tildelinger fra andre statlige forvaltningsorganer	1 976	2 016	3 088	2 601
Tildelinger fra Norges forskningsråd	44 453	27 347	27 547	34 985
Sum tildelinger til statsoppdraget	525 838	368 841	414 491	419 648
Overføringer til virksomheten				
Overføringer fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre virksomheter til tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	0	0	0	0
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner ¹⁾	0	0	0	0
Bidrag fra private	2 169	1 221	1 339	11 035
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	7 599	8 889	7 791	6 722
Sum bidrag	9 768	10 110	9 130	17 757
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	15 619	7 912	10 330	7 676
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	636	0	373	0
Oppdrag fra private	26 698	8 023	9 607	9 596
Andre inntekter og tidsavgrensninger	64 142	25 591	20 403	31 468
Sum oppdragsinntekter m.v.	107 094	41 526	40 713	48 739
SUM INNTEKTER	642 700	420 477	464 333	486 144

Tabell 1 - sum inntekter	648 115	464 333	486 144
Undersum	394 886	443 930	454 676
Andre inntekter	29 452	27 903	25 672

Regnskapstall i kolonne B og C må fylles ut manuelt.

1) Tildelinger fra regionale forskningsfond inngår på denne linjen.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Balansedag 31. desember Beløp i TNOK	Regnskap 31.12.2019	Regnskap 31.12.2020	Regnskap 31.08.2021	Endring 2020 til 2021
Kontanter og kontantekvivalenter				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	304 597	340 479	358 227	17 748
Beholdning på andre bankkonti	6 238	11 517	7 285	-4 233
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	310 835	351 996	365 512	13 516
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :				
Feriepenger m.v.	31 958	33 638	22 491	-11 147
Skattetrekk og offentlige avgifter	33 444	34 799	37 791	2 992
Gjeld til leverandører	11 033	23 296	12 446	-10 850
Gjeld til oppdragsgivere	6 815	-871	3 959	4 830
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0	0	0	0
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	6 804	15 422	2 792	-12 630
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	90 054	106 285	79 479	-26 806
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak i fremtidige budsjettår:				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	14 825	19 519	25 397	5 878
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	56 666	26 592	9 553	-17 039
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	19 416	23 734	39 547	15 813
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål ¹⁾	36 685	12 715	12 636	-79
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	0	38 286	40 679	2 393
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	127 592	120 847	127 812	6 965
Andre avsetninger:				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	38 175	66 348	99 704	33 357
Fri virksomhetskapital	55 014	58 517	58 517	0
Sum andre avsetninger	93 189	124 865	158 221	33 357
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0
Sum langsiktig gjeld	0	0	0	0
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSE	310 835	351 996	365 512	13 516

Kontroll	0	0	0	0
----------	---	---	---	---

Regnskapstall i kolonne B må fylles ut manuelt.

1) Tildelinger fra regionale forskningsfond inngår på denne linjen.

Balanseoppstilling

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	31.08.2021	31.12.2020	31.12.2019
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	5 835	6 033	6 323
<i>II Varige driftsmidler</i>	97 486	73 596	48 460
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	595	595	660
Sum anleggsmidler	103 916	80 225	55 443
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	0	0	0
<i>II Fordringer</i>	30 394	22 594	32 294
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	365 512	351 996	310 835
Sum omløpsmidler	395 906	374 590	343 129
Sum eiendeler drift	499 822	454 815	398 572
<i>IV Fordringer verørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0	0
Sum eiendeler	499 822	454 815	398 572
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskapiial</i>	59 112	59 112	55 673
<i>II Avregninger</i>	170 939	134 497	112 767
<i>III Utsatt inntektsføring av bevilgninger</i>	105 821	82 129	67 158
Sum statens kapital	335 871	275 739	235 598
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	0	0	0
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	163 951	179 076	162 973
Sum gjeld	163 951	179 076	162 973
Sum statens kapital og gjeld drift	499 822	454 815	398 572
<i>IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>	0	0	0
Sum statens kapital og gjeld	499 822	454 815	398 572

Kommentarer til regnskapet 2. tertial 2021 – Norges Handelshøyskole

Bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde

Regnskapet for 2. tertial 2021 gir et dekkende bilde av virksomheten. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og i samsvar med statlige regnskapsstandarder som gjelder for virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmal fra Kunnskapsdepartementet.

Institusjonens økonomiske drift i perioden – avvik mellom budsjett og regnskap

Covid-19 pandemien og gjeninnflytting i den rehabiliterte bygningsmassen har preget store deler av aktiviteten ved høyskolen første halvår. Pandemien har ført til redusert tilgang til campus for studentene, og nesten all undervisning og alle eksamener i vårsemesteret har foregått digitalt.

De fleste ansatte har nå tatt i bruk arbeidsplassene i de rehabiliterte lokalene, og det ser i hovedsak ut for at de nye arbeidsplassene fungerer godt. Etter hvert som det meste av undervisningen gjennomføres fysisk utover høstsemesteret, vil man også få testet ut nytt utstyr i fullskala i de nye auditoriene. Ombygging av Aulaen er ferdig, og immatrikulering av nye studenter ble gjennomført der. NHHs kostnader knyttet til rehabiliteringen er fortsatt under god kontroll, og forventet kostnadsestimert er det samme som rapportert ved utgangen av 1. tertial: *Den samlede kostnaden forventes å bli noe høyere enn estimert ved utgangen av 2020. I hovedsak skyldes dette at man har valgt en høyere kvalitet og kapasitet på AV-utstyr i auditorier og Aula enn først planlagt. Dette medfører at NHH nå har en løsning som er vesentlig mer funksjonsrik og brukertilpasset enn det som var mulig å forutse høsten 2019 da opprinnelig budsjett ble lagt.*

Da budsjettet for 2021 ble vedtatt høsten 2020, ble det besluttet å lage et budsjett som kun i begrenset grad gjenspeilet redusert aktivitet som følge av pandemien. Effektene av pandemien har blitt mer dyptgripende enn lagt til grunn, og ved utgangen av 2. tertial har avvikene mellom budsjett og regnskap økt ytterligere både på inntekts- og kostnadssiden. Periodisert inntekt fra forskningsprosjektene er 24 mill. kr. lavere enn budsjett. Påløpte kostnader er 97,3 mill. kr. lavere enn budsjett. Det forventes en mer normalisert drift i årets siste måneder, og det forventes derfor at aktiviteten for resten av året vil bli gjennomført i henhold til opprinnelig plan. Det antas imidlertid at kun mindre deler av den aktiviteten som hittil ikke er blitt gjennomført, vil bli tatt igjen.

Inntekt fra bevilgninger– negativt avvik 3,4 mill. kr

Det oppstår et negativt avvik på 5,2 mill. kr. som følge av noe høyere investeringsaktivitet enn budsjettet i perioden. Et positivt avvik oppstår som følge av en tilleggsbevilgning på 1,8 mill. kr. for «lønn til studenter som kan bidra til bedre faglig oppfølging av andre studenter». Ved utgangen av 2. tertial, er ca. 0,4 mill. kr. benyttet. På grunn av nedstengningen generelt, og særlige begrensninger lokalt i Bergen, har det vært vanskelig å finne gode måter å anvende tilskuddet på hittil. Det legges nå planer for bruk av midlene til aktiviteter der erfarne studenter underviser studenter fra 2020/-21-kullet i basisferdigheter som for eksempler studieteknikk, læringsmetoder og akademisk skriving.

NHH

Inntekt fra tilskudd og overføringer – negativt avvik 24 mill. kr

Avviket er 4,4 mill. kr. høyere enn ved utgangen 1. tertial. Avviket er i hovedsak knyttet til noen prosjekter finansiert av NFR og EU. Dette skyldes forsinkelser i rekruttering og planlagte forskningsaktiviteter. Covid-19 bidrar til redusert reise- og seminaraktivitet samt forsinkelser og endringer i planlegging av forskningseksperimenter.

Salgs- og leieinntekter – negativt avvik 3,8 mill. kr

Avviket er relatert til etter- og videreutdanningsaktiviteten. Negativt avvik oppstår som følge av at noen bedriftsinterne programmer er blitt forskjøvet i påvente at det skal bli mulig å gjennomføre fysiske samlinger. Noen av de åpne programmene har hatt høyere deltakelse enn budsjettet, og dette bidrar til positivt avvik i forhold til budsjett.

Det er ingen vesentlige avvik i øvrige inntekter

Lønn og sosiale kostnader – underforbruk 26,3 mill. kr.

Lønnskostnadene innen BFV viser et samlet underforbruk på 15,4 mill. kr. Det meste av dette avviket skyldes overføringer mellom enheter innenfor BFV og til forskningsprosjekter, knyttet til hhv frigjorte lønnsmidler og egenfinansiering av lønnsmidler i prosjektene. Det har dessuten vært leid inn vikarer fra vikarbyrå. Avviket oppstår som en følge av at budsjettet legges på lønnskontoene, mens kostnaden føres på interne hjelpekonti og konti for kjøp av tjenester. Dette medfører et stort positivt avvik på lønnskostnadene og et negativt avvik på driftskostnadene. Til sammen utgjør dette beløpet ca. 14,9 mill. kr. Korrigert for denne regnskapstekniske føringen er det reelle avviket ca. 0,5 mill. kr.

Det er et underforbruk knyttet til forskningsprosjektene på 7,7 mill. kr. Dette skyldes forsinkelser i rekruttering av prosjektansatte, prosjektansatte i permisjon, og forsinket oppstart i noen av prosjektene.

NHHE har et underforbruk på 3 mill. kr. Avviket skyldes i hovedsak ubesatte stillinger i administrativ bemanning og en forskyvning i lønnskostnader knyttet til studiereiser som er blitt utsatt som følge av covid-19.

Andre driftskostnader – underforbruk 71 mill. kr.

Innenfor BFV er det et samlet netto underforbruk på 43,1 mill. kr. Som nevnt i avsnittet om lønn, utgjør den negative effekten av interne overføringer ca. 14,9 mill. kr., hvorav ca. 4,4 mill. kr. påvirker avviket innenfor andre driftskostnader BFV. Elimineres denne effekten, er underforbruket ca. 47,5 mill. kr. Av dette avviket er ca. 11 mill. kr. relatert til periodiseringsavvik. Resterende avvik er knyttet til både faglige og administrative aktiviteter, og skyldes i hovedsak aktiviteter som er blitt kansellert eller utsatt som følge av covid-19.

Innen øvrig bidrags- og oppdragsaktivitet ekskl. NHHE er det et underforbruk på 24 mill. kr. Som nevnt under avsnittet om inntekter, er reise- og seminaraktivitet redusert. Som en følge av forsinkelser i rekruttering av prosjektansatte, oppstår også forsinkelser i planlagte forskningsaktiviteter.

For NHHE er det et underforbruk på 4 mill. kr. i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak at det ikke har vært behov for å kjøpe strømnetjenester i samme omfang som planlagt, og at studiereiser og fysiske arrangementer ikke har blitt gjennomført. I tillegg er noen av kostnadene knyttet til studieannonsering blitt forskjøvet til slutten av året.

NHH

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

Ved utgangen av 2020 var ubrukt bevilgning 96,2 mill. kr. og avsetning knyttet til overskudd generert ved NHHE 38,3 mill. kr. – til sammen 134,4 mill. kr. Samlet avsetning ved utgangen av 2. tertial 2021 er økt til 170,9 mill. kr., fordelt på 130,3 mill. kr. i ubrukt bevilgning og 40,7 mill. kr. i akkumulert overskudd generert ved NHHE.

NHH mottok i 2020 en øremerket ekstrabevilgning på 2,5 mill. kr. til delvis finansiering av ombygging av personal-kantine til undervisningsareal. På grunn av endringer i planene, er det oppstått forsinkelser, og Kunnskapsdepartement har godkjent en søknad om overføring av midlene til 2022. Midlene er derfor registrert i regnskapets note 15 del III også ved utgangen av 2. tertial 2021.

Den ubrukte bevilgningen ved utgangen av 2020 var 96,2 mill. kr. i tillegg til 2,5 mill. kr. i ubrukt øremerket bevilgning. Årets budsjett forutsetter å benytte 67,4 mill. kr. av denne avsetningen i 2021 til gjennomføring av utsatt aktivitet fra 2020, fullføring av tiltak knyttet til rehabiliteringsprosjektet og styrking av strategiske tiltak.

Ubrukt bevilgning ved utgangen av 2021 vil være 31,3 mill. kr. dersom aktiviteten gjennomføres i henhold til budsjett. Utarbeidet prognose ved utgangen av 1. tertial viste at deler av årets planlagte aktivitet sannsynligvis ikke ville bli gjennomført. Den samme trenden har fortsatt også i 2. tertial, og oppdatert prognose viser at ubrukte midler ved utgang av året vil bli 69 mill. kr.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Det er ved utgangen av 2. tertial 2021 gjennomført investeringer knyttet til IT-anskaffelser på 10 mill. kr. og investeringer knyttet til eiendom på 0,4 mill. kr. Samlet budsjett for 2021 er 15,7 mill. kr.

Det ble opprinnelig avsatt 46,4 mill. kr. til brukerutstyr i rehabilitert bygningsmasse som i hovedsak skulle benyttes til inventar og AV-utstyr i auditorier, andre læringsrom og arbeidsplasser. I forbindelse med prognosen som ble utarbeidet pr. 1. tertial 2020, ble beløpet oppjustert til 49,5 mill. kr. basert på en forventning om at kostnaden knyttet til inventar ville bli noe lavere enn budsjettet, mens valutakursendringer ville bidra til at kostnaden knyttet til AV- og nettverksutstyr ville bli noe høyere enn budsjettet. Ved utgangen av 2020 var det forsinkelser i noen av de planlagte investeringene, og påløpte kostnader var 29,2 mill. kr. Resterende investeringer vil bli gjennomført i løpet av inneværende år. Det er hittil påløpt 15,5 mill. kr., og prognose for samlet kostnad knyttet til brukerutstyr er 48,7 mill. kr., og er den samme som ved rapportering 1. tertial.

Ved tidligere rapporteringer har inkludering av aulaen i rehabiliteringsprosjektet, brukerinitierte endringsønsker, ombygging av kontorarealer i den delen av bygget som ikke er omfattet av rehabiliteringen kommet med som en ekstra kostnad. Total kostnad for diverse bygningsrelaterte forhold som kommer i tillegg til brukerutstyret har vært estimert til 6,2 mill. kr. Grunnet noen forsinkelser, var kun 1,6 mill. kr. påløpt ved utgangen av 2020. Ved utgangen av 2. tertial er 3,3 mill. kr. påløpt. Som følge av noen flere bruksendringer og brukertilpasninger, samt oppgraderinger av AV-utstyr, er ny prognose for samlet kostnad 7,7 mill. kr., og er den samme som ved rapportering 1. tertial.

Som nevnt ovenfor, er den planlagte ombyggingen av areal til undervisningsformål blitt utsatt til 2022. Forventet kostnad til dette tiltaket er 5,6 mill. kr. inkludert 2,5 mill. kr. i ekstra bevilgning fra Kunnskapsdepartementet.

NHH

Det er i budsjettet for 2021 også avsatt 12,7 mill. kr. som skal benyttes til campusutvikling, og til øvrig oppgradering av bygg og utstyr. Arbeidet med campusutvikling er startet opp i samarbeid med Statsbygg. Høyskolen er dessuten i gang med å utarbeide en investeringsplan over ulike investeringsprosjekt, i hovedsak knyttet til IT, AV-utstyr og oppgradering av leide lokaler. En foreløpig plan vil bli lagt frem for styret i både november og desember, og det tas sikte på at planen vil være tilstrekkelig detaljert og konkretisert til at styret kan vedta denne i forbindelse med godkjenning av årsregnskapet.

Det bekreftes at NHHs revisor er Riksrevisjonen.

Bergen, 30.09.2021

Øystein Thøgersen
Rektor

Kari Blom
Økonomisjef

BUDSJETT 2022 - FORELØPIG BEHANDLING

Saksbehandler Kari Blom
Arkivreferanse 21/04375-2

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
66/21

Forslag til vedtak:

Styret tar forslag til foreløpig budsjett for 2022 til etterretning.

Bakgrunn:

Formålet med foreløpig behandling av budsjettet er å gi en kompakt presentasjon av de overordnede rammene og omfanget av de strategiske prioriteringene for neste års budsjett. Det er i denne omgang størst oppmerksomhet rettet mot den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten (BFV). Et foreløpig anslag på omfanget av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet er omtalt i del 5 nedenfor.

Endelig budsjettforslag for 2022 vil bli behandlet i styremøtet den 16. desember 2021.

1. Utvikling i basisbevilgningen

Som en følge av forvaltningsoverføring av bygningsmassen fra NHH til Statsbygg, er høyskolens basisbevilgning blitt styrket med til sammen 48,3 mill. kr. i perioden 2019-2021. Dette har medført en betydelig forbedring av høyskolens økonomiske handlingsrom, og i høyskolens langtidsbudsjett er det derfor lagt inn et løft i samlet kostnadsnivå på permanent basis. Blant annet er det lagt inn en økning i dimensjoneringen av antall faglige og administrative ansatte. Økningen i antall studieplasser og spesifikke behov knyttet til blant annet arbeid med tre internasjonale akkrediteringer så vel som økt aktivitet i våre forskningssentre, medfører et økt ressursbehov. I budsjettet for 2021 ble det lagt inn en økning på 14 nye stillinger med halvårseffekt. I 2022 får disse stillingen full effekt, og i tråd med forutsetningene i gjeldende langtidsbudsjett foreslås en økning på åtte nye stillinger med halvårseffekt. Antall årsverk øker derfor med 11 (syv pluss fire) i forhold til 2021. Økningen er likt fordelt mellom faglige og administrative årsverk. Det er dessuten en liten økning i antall administrative årsverk både sentralt og ved instituttene utover dette. Disse må i all hovedsak tilskrives administrative behov generert direkte eller indirekte av veksten i eksternfinansiert faglig aktivitet.

I budsjettforslaget fra KD for 2022 får NHH et nedtrekk i basisbevilgningen i forhold til 2021. Dette skyldes omprioriteringer til andre deler av KDs samlede budsjett og en omlegging av modellen for beregning av pensjonspremie. Detaljene er omtalt i saken om statsbudsjettet. NHHs samlede bevilgning øker med ca. 8 mill. kr. hvorav 14,8 mill. kr. er prisjustering. Dette innebærer med andre ord en reell nedgang på 6,9 mill. kr. Nedgangen må tilskrives at de negative effektene av den nye premiemodellen for pensjon samt den pandemi-genererte nedgangen i antall ut- og innvekslingsstudenter i 2020 dominerer en netto realvekst i de øvrige komponentene. Med hensyn til den nye premiemodellen for beregning av pensjon må det påpekes at denne vil medføre lavere pensjonskostnader i årene som kommer.

2. Strategiske prioriteringer

Budsjettåret 2022 vil være første året i ny strategiperiode. Ny strategi er ennå ikke vedtatt av det nye styret, men som tidligere år er hovedfokus i foreløpig budsjett å synliggjøre hvilket økonomisk handlingsrom som er tilgjengelig for å kunne realisere målene i strategien. I forrige strategiperiode har NHH hatt følgende prioriterte satsingsområder:

- Faglig fornyelse og relevans
- Fremragende læringsmiljø og pedagogikk
- Forskning på toppnivå
- Avtrykk i samfunnet og revitalisering av alumniarbeidet
- Systematisk digitalisering

Det er forutsatt at kommende budsjettår i hovedsak blir et «normalår» ettersom covid-19 ser ut for å være under kontroll, og ekstraordinære kostnader som følge av rehabiliteringsprosjektet forventes å være påløpt ved utgangen av inneværende år. Som følge av at høyskolen fra og med 2021 betaler husleie til Statsbygg på hele bygningsmassen, er nivået på faste kostnader økt betraktelig. I tillegg er det i tråd med forutsetningene i langtidsbudsjettet lagt inn en gradvis opptrapping av fagstab og administrativt ansatte, noe som innebærer en ytterligere økning i samlet kostnadsnivå. En endring i Lov om universiteter og høyskoler fra og med andre halvdel av 2022 vil medføre at andel eksamensbesvarelser som skal sensureres av ekstern sensor vil øke betydelig. Den eksakte effekten av dette er under beregning, men det er i foreløpig budsjett anslått en kostnadsøkning på 4 mill. kr. sammenlignet med budsjettet for 2021. Den betydelige reduksjonen som har funnet sted i basisbevilgningen i 2022, medfører et permanent lavere inntektsnivå enn det som var forutsatt i langtidsbudsjettet. På tross av dette, bør målet fortsatt være å sørge for at andelen faste kostnader i forhold til bevilgning holdes innenfor det langsiktige nivået som er forutsatt i langtidsbudsjettet.

Høyskolen har fortsatt ambisjon om å tiltrekke seg økte forskningsmidler fra EU og andre eksterne kilder. Dette vil også binde opp budsjettmidler innenfor BFV.

Basert på prognoser utarbeidet i forbindelse med rapportering av regnskapet for 2. tertial 2021, antas disponible avsetninger ved utgangen av året å være betydelig høyere enn forutsatt i årets budsjett. Underforbruket skyldes i hovedsak redusert aktivitet som følge av korona-pandemien.

Som tabellen nedenfor viser, er samlede kostnader knyttet til fastlønn og drift omtrent like høye som årets bevilgning. For å ha et tilfredsstillende økonomisk handlingsrom på lang sikt, bør faste kostnader ligge innenfor 95-97% av bevilgningen. Redusert basisbevilgning kombinert med økt antall årsverk og økende kostnader knyttet til ekstern sensur, gjør at det kan bli krevende å komme ned mot dette nivået i 2022. Samtidig forventes ubrukte midler relatert til årets bevilgning å være 12% ved utgangen av 2021. Som nevnt i styresaken om regnskapet pr. 2. tertial 2021, vil midler avsatt til fremtidige investeringer holdes utenfor når dette forholdstallet beregnes. Den investeringsplanen som er under utarbeidelse, vil bidra til å redusere nivået på avsetningene knyttet til ubrukte midler til ca. 6%. Dersom høyskolen skal unngå å måtte overføre ubrukte midler tilbake til statskassen, bør derfor nivået på fremtidig investeringsplan ikke reduseres. Dette innebærer samtidig at handlingsrommet til øvrige strategiske satsinger vil bli mindre.

Det er avsatt totalt 37 mill. kr. til strategiske prioriteringer. Av dette utgjør 19,4 mill. kr. nye strategiske prioriteringer, mens det gjenværende beløpet består av allerede forpliktete prioriteringer. Nivået på de strategiske prioriteringene er noe lavere enn for inneværende år, men til gjengjeld er midler avsatt til fremtidige investeringer økt fra 12,7 mill. kr. til 38,4 mill. kr.

Prioriteringer vil bli nærmere konkretisert i endelig budsjettforslag for 2022. Prioriteringene vil inkludere avsetninger rettet mot investeringer for økt digitalisering, forskningsinfrastruktur, faglig og pedagogisk utvikling, internasjonale nettverk, utvikling av forskningssentre, videreføring av tiltak for studentmiljø og –sikkerhet og videreføring av kompetansetiltak for ansatte.

	<i>Budsjett 2021 (des. 2020)</i>	<i>Årsverk 2021</i>	<i>LTB 2022 (2021- kr.)</i>	<i>Årsverk 2022 LTB</i>	Budsjett 2022 pris- /lønnsjustert okt. 2021)	Årsverk 2022
Tall i 1.000 kr.						
- Bevilgning fra KD	573 039		568 795		581 055	
- Dekningsbidrag NHHE	5 100		5 100		5 100	
- Dekningsbidrag øvrig BOA	5 244		4 000		4 000	
Sum årets dekningside	583 383		577 895		590 155	
- Fagstab	188 492	177,7	193 584	182,5	195 932	182,5
- Administrativ bemanning institutter	15 429	21,0	15 429	21,0	16 025	21,6
- Stipendiater	47 828	74,0	47 828	74,0	48 245	74,0
- Administrative enheter	89 158	113,4	93 561	119,0	95 025	120,2
- Estimert effekt lønnsjustering 2021					7 675	
- Lønnsøkning	6 000		6 000		6 000	
- Lønnsrefusjoner	-2 000		-2 000		-2 000	
- Yrkesskadeforsikring	250		250		250	
- Underforbruk lønnsrammer						
Sum fastlønn	345 157	386,1	354 651	396,5	367 152	398,3
- Institutter	8 378		8 755		8 755	
- Institutter - forskningstiltak	310		310		310	
- Utvalg	8 545		8 000		9 222	
- Eksamen (sensur og adm.)	11 930		11 900		15 000	
- Styret - honorar og drift	2 230		2 250		2 223	
- Driftsmidler forvaltet av administrative enheter , ikke bygningsrelatert	56 127		55 380		57 856	
Sum drift, ikke bygningsrelatert	87 520		86 595		93 366	
- Husleie / drift leide bygg	81 832		80 500		83 481	
- Husleie / drift Merino	3 412					
INVESTERINGER:						
- Investeringer IT	8 300		12 000		10 675	
- Investeringer eiendom	5 130		8 000		7 000	
STRATEGISKE SATSNINGER / PROSJEKTRETTEDE TILTAK:						
Til enhetene	2 259				5 334	
Til utvalgene					1 120	
Prosjektrettede tiltak	16 915		11 900		11 100	
Sum drift	205 368		198 995		212 076	
Sum fastlønn og drift	550 525		553 646		579 228	
Underforbruk (+) / overforbruk (-)	32 858		24 249		10 927	
Avsatt til nye strategiske satsninger	27 285		30 000		19 412	
Vedlikehold/utvikling bygg /IT - investeringsplan	12 715		15 000		38 420	
Overførte midler fra 2020/budsjettjusteringer	60 288					
Korrigert for prognose 2. tertial	-40 201					
Underforbruk (+) / overforbruk (-) - inkl. strategiske prioriteringer	-27 229		-20 751		-46 905	
	UB 2021		UB 2022		UB 2022	
Ubrukte midler KD	68 983		50 732		24 578	
Bevilgning fra KD, ombygging arb.plasser studenter	2 500		0		0	
Overskuddsmidler NHHE	19 432		20 197		20 197	
Tilført overskuddsmidler NHHE	765		1 400		1 512	
Fri virksomhetskapital NHHE	35 393		36 213		36 213	
TilførtVK NHHE	819		1 500		1 620	
Sum avsetninger sentralt	127 893		110 041		84 120	

I forhold til langtidsbudsjettet har samlede kostnader før avsetning til nye strategiske satsninger og kontantinnbetaling til Statsbygg økt med 26,6 mill. kr. En mer detaljert redegjørelse for årsakene til dette er beskrevet under de respektive avsnittene nedenfor.

Tabellen ovenfor viser at strategiske satsinger (19 412') utenom investeringsplanen (38 420') er finansiert av tilført dekningsbidrag og overskudd fra eksterntfinansiert aktivitet. Dette innebærer at rommet for strategiske satsinger vil være sensitivt for mulige fluktasjoner i bidraget fra NHHE. Selv om samlede avsetninger fortsatt forventes å være høye ved utgangen av 2022, vil det ikke være konsistent med et finansielt bærekraftig opplegg på lengre sikt dersom man hvert år må tære på disse reservene. Det er derfor behov for å bringe de faste kostnadene ned til et nivå som er lavere enn den årlige bevilgningen.

I tillegg til ubrukte midler som vist i tabellen ovenfor, forventes de frie avsetningene ved enhetene å være på 31,7 mill. kr. ved utgangen av 2022.

3. Dekningssiden

Forslag til statsbudsjett 2022

I forslag til statsbudsjett for 2022 er NHH tildelt en bevilgning på 581 mill. kr. Utfyllende informasjon om årets bevilgning er gitt i egen styresak.

Dekningsbidrag (DB)

Størrelsen på netto dekningsbidrag fra NHH Executive og øvrig Bidrags- og oppdragsaktivitet er foreløpige anslag.

Det er forutsatt at TDI-modellen fortsatt benyttes både i NHH Executive og øvrige bidragsprosjekter. forskningsprosjekter i 2021

Det vil bli arbeidet med å få et mer nøyaktig anslag frem mot budsjettbehandlingen i desember.

4. Kostnadssiden

Fastlønn

All fastlønn er budsjettert med den bruttolønningen de respektive ansatte har på det tidspunktet budsjettet blir laget. Ledige årsverk på lønnsrammene er budsjettert til lønnstrinn 72, noe som innebærer en økning på to lønnstrinn i forhold til budsjettet for 2021. Årets lokale lønnsforhandlinger er ikke ferdig, og fordelingen mellom de ulike avdelinger/institutter er derfor ikke klar. Helårseffekten av disse forhandlingene er lagt til som en samlet sum. I forbindelse med fremleggelse av endelig budsjettforslag for 2022 vil ytterligere detaljer omkring lønnsvekst og lønnsutvikling kommenteres.

Som beskrevet innledningsvis, er det foreslått en økning i lønnsrammene på 5,5 årsverk. To av disse representere en opptrapping i forhold til 2021. Når samlet antall årsverk i fagstaben er 4,8 årsverk skyldes dette at antall årsverk i rektoratet er redusert. Den store økningen i studieplasser fra og med 2020 forventes også å medføre økt behov for undervisningsressurser.

Antall faste forpliktete årsverk i sentrale administrative enheter er 120,2. Som en følge av blant annet en økning i studenter, økt satsning på akkrediteringer og økning i eksterntfinansierte bidragsprosjekter er de to nye årsverkene allerede forpliktet. I tillegg er det ansatt ny direktør for organisasjon og virksomhetsstyring. Denne stillingen motsvares av reduksjonen i antall årsverk i rektoratet. Antall administrative årsverk ved instituttene er økt med 0,6 årsverk for å styrke administrativ bistand til eksterntfinansierte prosjekter. Antall administrative årsverk som for øvrig er dekket utenfor fastlønsbudsjettet, er 7 årsverk.

Antall stipendiater ble økt med fire fra 2020 til 2021 som følge av at høyskolen ble tildelt nye rekrutteringsstillinger i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Det er ikke foreslått noen ytterligere økning i 2022. Det vektlegges å ha en jevn, årlig innstrømming av nye stipendiater på doktorgradsstudiet, og det tilstrebes å ha en jevn produksjon av doktorgradskandidater. Det forventes at de nye stillingene vil medføre en årlig økning i produksjon på en kandidat.

Drift inkl. investeringer og prosjekttrettede tiltak

Budsjettpostene over sum-linjen *Sum drift, ikke bygningsrelatert*, er poster som ikke er berørt av rehabiliteringsprosjektet og husleieforpliktelsen til Statsbygg. Linjen *Institutter*, er en anslagspost på driftsmidler til instituttene. Ved endelig beregning av driftsmidler til institutter benyttes samme fordelingsmodell som tidligere år. Linjen *Institutter - forskningstiltak* er knyttet til Senter for etikk og økonomi. Dette er den eneste av aktivitetene som tildeles friske midler. Øvrige forskningstiltak i denne kategorien finansieres av ubrukte midler fra tidligere år eller ved overføringer fra andre budsjettposter.

Driftsmidler til *utvalgene* er basert på innspill fra utvalgene og reflekterer det budsjettet som skal til for å opprettholde samme aktivitet som inneværende år, inkludert program-/instituttevaluering i regi av FFF.

Budsjettposten *eksamen* økes med 3 mill. kr. Årsaken til økningen er en endring i *Lov om universiteter og høyskoler* som fra og med høsten 2022 medfører at alle eksamensbesvarelser skal vurderes av ekstern sensor, og en økning i antall eksamensbesvarelser som følge av økt antall studenter. Estimert økning er basert på den fordelingen mellom eksamenstyper som var i 2019 – siste «normalår». Det tas derfor forbehold om at kostnaden kan endre seg dersom sammensetningen av eksamenstyper endrer seg vesentlig i 2022.

Midler til honorar og drift for *styret* er avsatt i samråd med rektor og i tråd med retningslinjer fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg er reisekostnader redusert med 25% sammenlignet med budsjettet for 2021.

Budsjettet som forvaltes av *administrative enheter*, er utarbeidet i dialog med de enkelte avdelinger for å komme frem til et omforent forslag som gjenspeiler det nivået som må til for å møte faste forpliktelser og opprettholde kompetansen hos de ansatte. Sammenlignet med langtidsbudsjettet, er det en økning på 2,5 mill. kr. der de største postene skyldes økte kostnader knyttet til HMS/beredskap, samt pris-/valutaøkning på databaser i biblioteket og administrative støttesystemer. Reisekostnader er for de fleste enheter dessuten redusert med 25%.

Forslag til *investeringsbudsjett* er basert på innspill fra IT-avdelingen og eiendomsavdelingen.

Det er satt av midler til *strategiske satsingsområder og prosjekttrettede tiltak* der aktiviteter som er igangsatt i tidligere år medfører en forpliktelse i 2022. Til sammen utgjør dette beløpet 17,5 mill. kr. De tre største postene er forpliktelser knyttet til egenfinansiering av FAIR -7,4 mill. kr., drift av MRR i Oslo - 2,6 mill. kr. og felles kaffe-/fruktordning for alle ansatte– 2 mill. kr.

5. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

NHH Executive (NHHE)

NHHE forventer å øke aktivitets – og inntektsnivået fra 2021. Resultatet er beregnet til 5,4 mill. kr. som er en økning på kr. 2,7 mill. kr. i forhold til budsjettet i 2021.

Inntekten for 2022 forventes å bli 74 6 mill. kr. Dette er økning på hhv. 8,7 mill. kr. og 3,4 mill. kr. i forhold til budsjett og prognose for 2021.

Hovedforklaringen på dette er økte priser som følge av ny studiestruktur på Executive MBA programmene i Strategisk ledelse (MASTRA), Økonomisk styring og ledelse (MØST) og Technology and Innovation of Finance (Fintech). Den nye studiestrukturen innebærer en økning fra 60 til 90

studiepoeng. I tillegg er det budsjettert med fulle kull (30 deltakere) på de to første programmene, en økning på ca. 30% fra 2021, mens det på det siste programmet er budsjettert mer konservativt, med 20 deltakere. Det er usikkerhet knyttet til hvorvidt man klarer å rekruttere fulle kull, og om Fintech-programmet blir satt i gang etter utsettelsen i høst. Det er valgt å budsjettere optimistisk som følge av at MØST og MASTRA startet med fulle kull henholdsvis høsten 2020 og våren 2021, og at Covid- 19 nå ser ut for å være under kontroll. Av den totale inntektsøkningen, utgjør prisøkningen på EMBA porteføljen ca. 5,7 mill. kr. Dette innebærer at hvorvidt NHHE lykkes i rekrutteringen til programmene, vil ha stor potensiell betydning for den budsjetterte inntektsøkningen og resultatoppnåelsen.

Videre kan inntektsøkningen forklares med en prisøkning på ca. 1,0 mill. kr. på AFA programmet (NFF porteføljen), dette som følge av ny studiestruktur med en utvidelse fra 48 til 60 studiepoeng. Dessuten er inntektene økt med ca. 2 mill. kr. på oppdragssiden, og dette skyldes en forventet økning i inntekter på bedriftsinterne programmer i 2022.

Inntektene i budsjettet fordeler seg på følgende kategorier:

- EMBA: 27,8 mill. kr. (37%)
- Moduler: 9,2 mill. kr. (12%)
- Oppdrag: 24,3 mill. kr. (33%)
- NFF: kr. 10,4 mill. kr. (14%)
- Kurs/seminarer: 2,9 mill. kr. (4%)

De direkte lønnskostnadene øker med ca. 5 mill. kr., noe som skyldes en planlagt generell økning i honorarer på ca. 10%. Satsene har i hovedsak vært uendret siden 2016, og Kompensasjonsutvalget ved NHHE er i ferd med å avslutte en prosess for å regulere satsene med virkning fra 1. januar 2022. Dersom NHHE skal kunne være konkurransedyktig på lønn er en justering både naturlig og nødvendig. Det kan bli noen relativt små justeringer her, frem mot endelig vedtatt budsjett for 2022. Videre skyldes økningen økte lønnskostnader på EMBA-porteføljen på programledelse på ca. 20% som følge av at programmene er utvidet fra 60 til 90 studiepoeng. Dette medfører økt aktivitet og en del flere arbeidsoppgaver.

Driftskostnadene i budsjettet for 2022 er redusert med ca. 3 mill. kr. i forhold til 2021, noe som skyldes at NHHE forventer betydelig reduserte kostnader til strømming enn det som var tilfellet i 2021, hvor Covid-19 medførte hybride samlinger.

Felleskostnadene til NHHE er økt med ca. 3,5 mill. kr. Dette forklares ved økte lønnskostnader på 2,7 mill. kr. og økte driftskostnader på 0,8 mill. kr. Årsaken til økte lønnskostnader er en generell lønnsjustering, en midlertidig oppbemanning i løpet av 2021 i en 40 % programlederstilling, og at det planlegges å opprette en ny prosjektstilling i 2022. Som en konsekvens av økt aktivitet over tid, er det en plan om en permanent utvidelse til to faglige deltidsstillinger. Økte driftskostnader skyldes markedskostnader på 0,3 mill. kr. og økte felleskostnader på 0,5 mill. kr.

Det er foreløpig estimert en økning i Indirekte kostnader på 0,7 mill. kr. som følge av en forventet økning i antall studenter og dermed økt produksjon av studiepoeng. I tillegg forventes antall undervisningstimer å øke som følge av omleggingen av EMBA-porteføljen.

Øvrig bidrags- og oppdragsvirksomhet

Med utgangspunkt i inngåtte kontrakter er samlede inntekter beregnet til 91 mill. kr. En stor del av prosjektporteføljen er prosjekter fra Norges Forskningsråd og EU der TDI-modellen er benyttet ved budsjettering av prosjektene. Det er foreløpig ikke foretatt noen beregning av hvor stort dekningsbidrag som vil tilfalle henholdsvis instituttene og NHH sentralt. Som nevnt under avsnittet om dekningsiden ovenfor, er dekningsbidrag til NHH sentralt foreløpig anslått til å bli på samme nivå som inneværende år. Et oppdatert anslag vil bli presentert i endelig budsjettforslag for 2021.

INTRODUKSJON TIL ARBEIDET MED BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

Saksbehandler Trude Gudmundset
Arkivreferanse 20/03340-3

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
67/21

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning.

Bakgrunn:

NHH ble miljøfyrtårnsertifisert etter at sertifiseringsarbeidet ble formelt godkjent av Stiftelsen Miljøfyrtårn 11. november 2020. Ordningen relaterer seg til den operasjonelle driften av NHH og komplementerer faglig arbeid knyttet til å inkludere bærekraft i utdanningsprogrammene og i forskning. Styret ved NHH ble orientert om sertifiseringen i styremøtet den 17. desember 2020 i sak 10/20.

Det fremkom videre i ovennevnte sak at «nå er tiden inne for å planlegge høyskolens videre miljøarbeid. Hvilke ambisjoner skal settes og hvordan skal arbeidet innrettes». NHHs *mission*, *Sammen for bærekraftig verdiskapning*, setter også krav til arbeidet med å utforme NHHs drift slik at relevante bærekraftsmål tilfredsstilles.

Vedlagte notat skisserer status for arbeidet med bærekraftig drift av NHH og presiserer en del grunnleggende prinsipper for arbeidet fremover. Både ansatte og studenter må bidra til arbeidet med å redusere NHHs klima-fotavtrykk så vel som med andre relevante bærekraftsmål, og virkemidlene må være treffsikre og tilfredsstillende krav til forholdsmessighet for at de skal få ønsket effekt og målene oppnås.

Vedlegg:

Introduksjon til arbeidet med bærekraftig drift av NHH - notat

Sak 67/21 Vedlegg

Introduksjon til bærekraftig drift av NHH

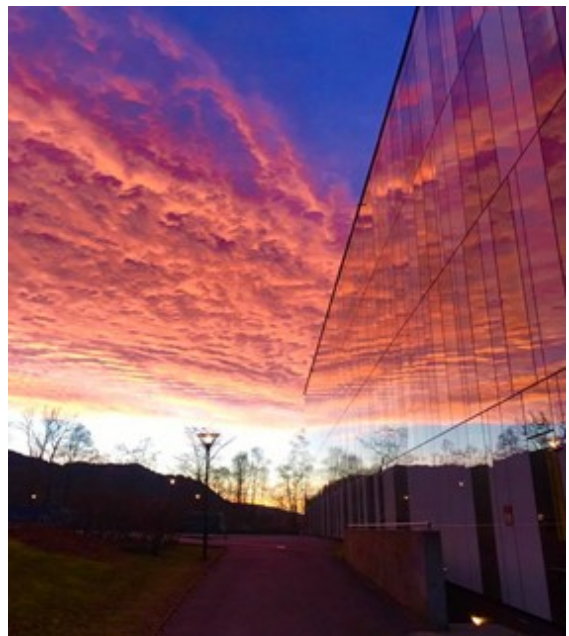
NHH

SAMAN FOR
BEREKRAFTIG
VERDISKAPNING

Miljøfyrtårn-sertifisert
➤ veien videre?

BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

1. INTRODUKSJON	1
1.1 Bærekraft – et fundament i NHHs strategi og eksistenserklæring	1
1.2 Bærekraft i vid forstand	1
1.3 Bærekraft i utdanningen	2
1.4 Bærekraft i forskning	3
1.5 Bærekraft i vår drift – basis i arbeidet med miljøfyrtårn	3
2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN	4
2.1 Sertifiseringsprosess	4
2.2 Hvor står vi nå?	5
2.3 Forpliktelser/leveranser fremover	5
3. NHH'S MILJØAVTRYKK 2020	5
3.1 Avfall	7
3.2 Bygg	8
3.3 Reiser	8
3.4 Innkjøp og anskaffelser	9
3.5 Mat og servering	9
3.6 Økologi	10
4. VEIEN FREMOVER	10

1. INTRODUKSJON

1.1 Bærekraft – et fundament i NHHs strategi og eksistenserklæring

Et bærekraftsperspektiv skal inngå i all virksomhet ved NHH. Det fremgår av [Strategi for NHH 2018-2021](#) at «NHHs virksomhet skal støtte opp om FNs 17 globale bærekraftsmål. Forskning, utdanning og samspill med samfunns- og næringsliv skal bidra til økt innsikt om hvordan målene kan realiseres og til oppmerksomhet om vårt felles ansvar for å gjøre de nødvendige valgene.»

NHHs arbeid på området er forankret i FNs globale bærekraftsmål, og spesielt fremheves bidraget til følgende utvalg av målene:

- ✓ Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle (mål nr. 4)
- ✓ Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle (mål nr. 8)
- ✓ Redusere ulikhet i og mellom land (mål nr. 10)
- ✓ Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre (mål nr. 12)

Med ambisjon om å være en ledende internasjonal handelshøyskole skal NHH utvikle ny kunnskap og skape verdier for en bærekraftig fremtid, noe som i høyskolens *mission* er formulert som «Sammen for bærekraftig verdiskapning». En slik *mission* impliserer en forpliktelse til ambisiøst arbeid for bærekraft, og den reflekterer høyskolens nære og omfattende samspill med omgivelsene - med bedrifter og offentlige institusjoner. Den fanger også opp ønsket om tette bånd og kort avstand mellom studenter, administrasjon og faglig ansatte.

1.2 Bærekraft i vid forstand

I 1987 lanserte FNs kommisjon for miljø og utvikling, ledet av daværende statsminister Gro Harlem Brundtland, målet om en bærekraftig utvikling. Den opprinnelige definisjonen av bærekraftmålet – i verdenskommisjonens rapport er som følger: «en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov».

Begrepet bærekraft er derved ikke begrenset til utelukkende å gjelde klimamessige forhold, men omhandler vidt definert blant annet forhold som fattigdomsproblematikk, menneskerettigheter, sosial bærekraft og politisk polarisering.

FN Sambandet henviser til tre dimensjoner for bærekraftig utvikling:

- ✓ Klima og miljø
- ✓ Økonomi
- ✓ Sosiale forhold

Dette blir ofte kalt de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

1.3 Bærekraft i utdanningen

Bærekraft ble i forbindelse med det innledende arbeidet med AACSB-akkreditering introdusert som et eget læringsmål i alle NHHs studieprogram i 2019. Dette innebærer at en i det enkelte studieprogram må operasjonalisere hvordan bærekraft skal inngå. Intensjonen er at bærekraftsperspektivet skal integreres på en hensiktsmessig måte gjennom hele programmets innhold og kursportefølje. For å sikre høy vektlegging av dette har en eksplisitt ivaretatt bærekraft i Assurance of Learning (AoL)-prosessen som utgjør et sentralt element i AACSB-akkrediteringen.

NHH har videre sluttet seg til Principles for Responsible Management Education (PRME), som er et initiativ for å øke bevisstheten om bærekraft ved handelshøyskoler og styrke tilbudet til studentene på dette feltet. Det er også forventet at det vil utvikles kurs og potensielt også nye program innen bærekraft gjennom høyskolens deltakelse i [ENGAGE.EU](https://engage.eu). Dette er en allianse av ledende europeiske universiteter innen næringsliv, økonomi og samfunnsvitenskap som har som siktemål å bidra til håndtering av brede, globale samfunnsutfordringer, herunder bærekraft i vid forstand.

Flere aspekter ved bærekrafts-problematikken er en tiltagende viktig del av undervisningen ved høyskolen, og tilbudet av kurs med et tydelig bærekraftsinnhold kommer fra alle høyskolens institutter. På bachelor-nivå kan eksempelvis nevnes kursene Business Ethics, Social Responsibility, and Sustainability (RRR13), Environmental Economics and Markets (FOR15) og Sustainable Investments (FOR16). På Master-nivå kan nevnes kurs som Sustainability & ESG Reporting (BUS471) og Sustainable Finance (FI459). Utover kursene av den type som er nevnt over, er det en rekke kurs med tradisjonelle temaer for en handelshøyskole hvor bærekraft utgjør en integrert del. Studentenes interesse for temaet tydeliggjøres ved at over 19% av masteroppgavene ved NHH hadde tema som direkte rettet oppmerksomheten mot etikk, ansvarlighet og bærekraft i 2020, noe som utgjør en økning på 9% fra året før.

Sammen med CEMS-skolene CBS og ESADE har NHH også utviklet, og er vertskap for det åpne, nettbaserte kurset SUSTBUS- Sustainable Business Models. Kurset springer bl.a. ut av NHHs masteremne med samme navn, og er støttet av Erasmus Plus.

Også gjennom NHHs tilbud om videreutdanning ved NHH Executive er det et voksende tilbud av programmer som adresserer bærekrafts-utfordringene. MBA-spesialiseringen i Seafood Management ble for eksempel spesifikt utviklet for å bidra til mer bærekraftig innovasjon innen næringen, og for å bidra til å gjøre bransjen mer ansvarlig.

Andre sentrale moduler og programmer som er rettet mot mer ansvarlig styring, bærekraftige forretningsmodeller o.l. er Sustainable Business Strategy, Bærekraftig finansiell analyse, Bærekraft og sirkulær business og Merkevarer og bærekraft.

Introduksjon

Studentene har selv et voksende engasjement for bærekraft, og det har i regi av NHHS blitt etablert stadig flere undergrupper som arbeider for å fremme bevissthet rundt ansvarlighet- og bærekrafts spørsmål. Eksempler på dette er NHHS Green Team som arbeider for å gjøre høyskolen og studentforeningen mer miljøvennlige og å spre kunnskap om bærekraft. Videre er NHH Aid et studentdrevet utviklingsprosjekt som samler inn penger til nye skoler i Malawi i samarbeid med Unicef. NHHS Energi arbeider med å øke interessen for energisektoren blant studentene, og i 2021 arrangerte de konferanse med hovedtemaer karbonfangst og -lagring. Næringslivutvalget arrangerer årlig «Karriere med mening», hvor ideelle og humanitære organisasjoner presenterer karrieremuligheter for NHH-studentene.

1.4 Bærekraft i forskning

Bærekraft inngår som et av de sentrale forsknings-temaene ved alle høyskolens institutter og ved en rekke av høyskolens forskningscentre. NHH tar sikte på å være en viktig premissleverandør i samfunnsdebatten også på disse områdene. Gode eksempler på sentre med en tydelig agenda inn mot miljø, klima og rettferdighetsspørsmål i sine kjerneaktiviteter er CSB - Centre for Sustainable Business, ENE - Energy, Natural Resources and the Environment og FAIR - Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality.

På formidlingssiden er bærekraft et gjennomgående tema blant mange av NHHs faglig ansatte, og dette gjenspeiles i at NHH Bulletin adresserer temaer som [bærekraft](#), [klimaøkonomi](#), [fordeling](#) og [utviklingsøkonomi](#) gjennom en rekke artikler, kronikker og videoer.

1.5 Bærekraft i vår drift – basis i arbeidet med miljøfyrtårn

Bærekraft har vært vektlagt i driften av NHH over lengre tid, og på avdelingsnivå er det utviklet planer og tatt i bruk virkemidler for å svare på utfordringene en står overfor. En systematisk kartlegging av disse initiativene ble gjort i forbindelse med sertifiseringsprosessen for Miljøfyrtårn, og det bidro til at NHH var i stand til å oppfylle kriteriene som ligger til grunn for sertifiseringen. Den omfattende prosessen i forbindelse med sertifiseringen har også fungert som en pådriver for å få en mer bevisst holdning til ansvarlig drift- og forvaltning av NHH på enhetsnivå.

Det er en tiltagende bevissthet rundt bærekraftige innkjøp og gjenbruk i hele sektoren, og en sterkere behovsvurdering av innkjøp blir foretatt også på NHH. For eksempel har det vært en større grad av gjenbruk av møbler ved rehabilitering av høyblokken enn det som har vært tidligere praksis.

Det er også en tiltagende oppmerksomhet rettet mot å redusere bruken av engangsartikler, og eksempelvis har porselen eller resirkulerbart bestikk i økende grad erstattet engangsmateriale. I tillegg er alle nye merkevareprodukter (reklameartikler med NHH logo) som sekker, kopper etc. laget i bærekraftige materialer og med sterkere vektlegging av varighet enn tidligere.

Sertifiseringen som Miljøfyrtårn danner et godt grunnlag for videre satsning på bærekraft innenfor alle høyskolens virkeområder, og det videre arbeidet vil ta sikte på en tydelig og målrettet operasjonalisering av NHHs ambisjoner på området.

Den gjenværende delen av dette notatet presenterer miljøfyrtårn-ordningen i noe mer detalj og gir deretter en drøfting av det videre bærekraftsarbeidet knyttet til NHHs operasjonelle drift.

2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN

Miljøfyrtårn er en sertifiseringsordning for virksomheter som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. En sertifisert virksomhet oppfyller kriterier tilpasset egen drift og bransje, og gjennomfører tiltak for en mer miljøvennlig drift og et godt arbeidsmiljø. Et Miljøfyrtårn-sertifikat tildeles etter en uavhengig vurdering av en sertifisør og virksomheten blir resertifisert hvert tredje år.

Stiftelsen Miljøfyrtårn ble opprettet i 2003 og er opprinnelig en felles satsing fra miljøvernseksjonen og næringsseksjonen i Kristiansand. Etter hvert har sertifiseringsordningen vokst til å bli en av tre store nasjonale miljøsertifiseringsordninger i Norge, og den ble etablert som et nasjonalt program med støtte fra Miljøverndepartementet februar 2000.

Ordningen består av et forholdsvis omfattende sett av indikatorer innen områdene *arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport*. Indikatorsettene gir virksomhetene konkrete verktøy for å jobbe målrettet med å forbedre sine miljøprestasjoner.

Virksomheter som sertifiseres gjennom ordningen, utarbeider et årlig klimaregnskap. Dette regnskapet er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard (GHG-protokollen). GHG-protokollen er den mest utbredte regnskapsstandarden til beregning av virksomheters utslipp av klimagasser.

Pr. i dag er over 7800 virksomheter sertifisert som Miljøfyrtårn, og ordningen er også den foretrukne, nasjonale sertifiseringsløsningen for UH sektoren. Foreløpig er eksempelvis UiB, UiS og flere BI campuser sertifiserte som Miljøfyrtårn.

2.1 Sertifiseringsprosess

I forbindelse med høyskolens strategiarbeid for perioden 2018-2021 ble det besluttet at NHH skulle søke miljøsertifisering, og Miljøfyrtårn ble valgt som sertifiseringsordning.

En oppnevnt arbeidsgruppe ble gitt ansvaret for å gjennomføre prosessen. Den oppnevnte arbeidsgruppen ble ledet av eiendomssjef og besto av representanter fra HR-avdelingen, økonomiavdelingen, fagstab, eiendomsavdelingen i tillegg til hovedverneombud og daværende leder for NHHs Green Team. Ordningen tilordner en egen mentor i akkrediteringsarbeidet. De konkrete områdene for akkreditering er arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk.

Arbeidsgruppen arbeidet i hovedsak med å utarbeide klima- og miljørapport tilknyttet miljøkartleggingen, men den ble også forelagt spørreundersøkelser, kartlegginger og høringer relatert til miljøarbeidet i universitets- og høyskolesektoren.

NHH oppnådde sertifisering som Miljøfyrtårn første gang 10.11.2020

2.2 Hvor står vi nå?

Universitets- og høyskolesektoren er så langt ikke underlagt krav til en standardisert rapportering på klima og miljø eller sosiale forhold knyttet til ESG (Environmental, Social, Governance) og bærekraft. Selv om det skal gis en omtale av bærekraftsarbeidet i årsrapporten til KD, er det så langt mye opp til den enkelte institusjon å utarbeide egne, strategiske satsninger og innsatsområder. I Norge har flere universiteter, deriblant UiT, UiO, NTNU, NMBU og UiB allerede utarbeidet egne klimaregnskap. I kapittel 3 nedenfor presenteres et første klimaregnskap for NHH basert på Miljøfyrtårns kategorisering. Regnskapet gir retning for det videre arbeidet ved NHH, og det viser også tydelig hvor det vil være størst effekt av konkrete tiltak.

Ved å bli sertifisert som miljøfyrtårn har NHH nådd én milepæl i bærekraftsarbeidet, men det gjenstår fremdeles å konkretisere satsingen videre og utarbeide hensiktsmessige tiltak.

NHHs egne grunnlagsdokumenter for sertifiseringen trekker opp en del gode retninger for det videre arbeidet gjennom å skissere handlingsplaner for det videre arbeidet innenfor nærmere definerte områder. Disse planene må imidlertid utvikles videre og forankres i organisasjonen. I forbindelse med arbeidet med NHHs strategi for 2022-2025 må de overordnede målsetningene for bærekraftig drift av NHH fastsettes, og en må deretter videreutvikle handlingsplaner.

2.3 Forpliktelser/leveranser fremover

For å sikre kontinuerlig forbedring og god miljøstyring, må alle Miljøfyrtårn-virksomheter resertifiseres hvert tredje år. NHHs sertifisering som Miljøfyrtårn utløper pr. 10. november 2023. Dette innebærer at høyskolen innen denne dato må gjennomgå og dokumentere at sertifiseringskriteriene fremdeles oppfylles i miljøkartleggingen. Denne blir tilgjengelig seks måneder før sertifikatet utløper.

Det er et krav at klima- og miljørapporter utarbeides innen 1. april hvert år. Disse skal også foreligge ved resertifisering, sammen med ferdig utfylt miljøkartlegging.

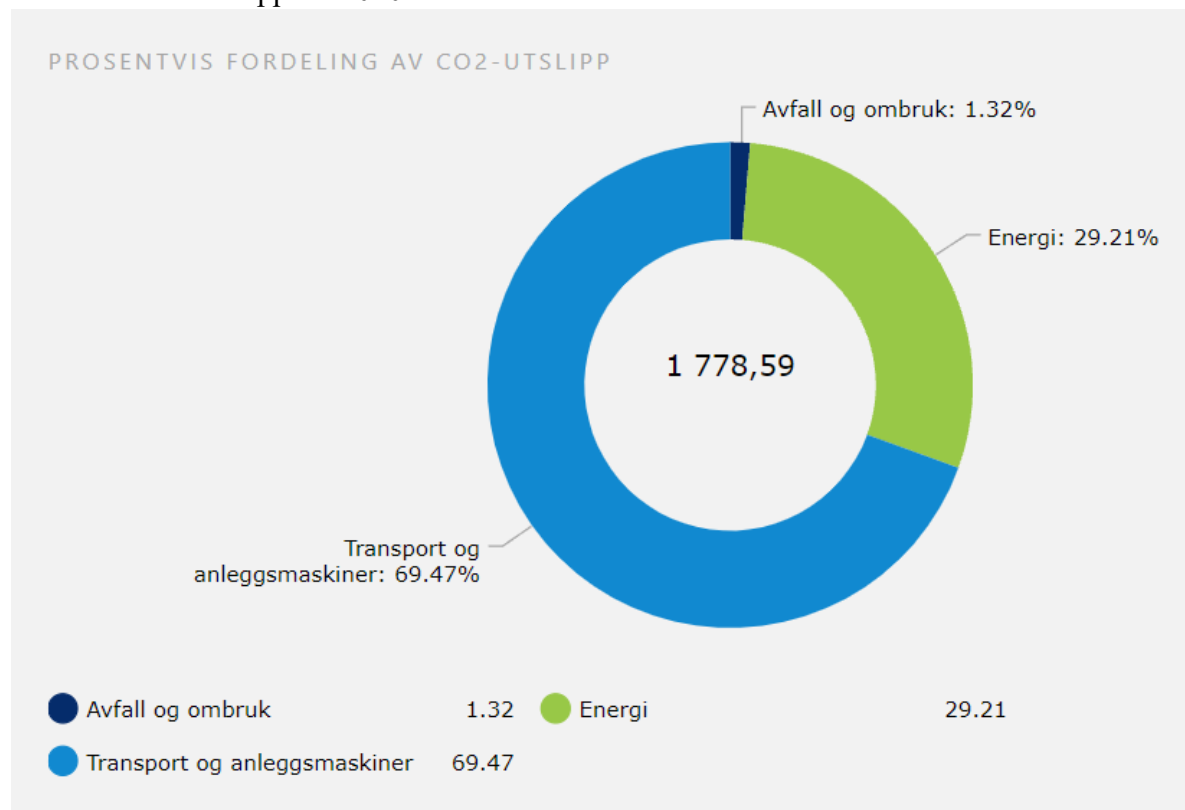
3. NHH'S MILJØAVTRYKK 2020

Klima- og miljørapport for 2020 ligger til grunn for sertifiseringen som Miljøfyrtårn, og er den første offisielle miljøfyrtårn-rapporten utarbeidet av NHH. Rapporten ble utarbeidet under en pågående pandemi noe som spesielt gjenspeiler seg i et vesentlig redusert omfang av reiser samt redusert energibruk og mindre mengder avfall. NHHs CO₂-utslipp er fordelt over tre forskjellige «scope» i rapporten og utgjør 1 778,59 tonn i 2020.

Årlige klima- og miljørapporter er som nevnt en del av sertifiseringsgrunnlaget, og som ledd i prosessen mot å bli sertifisert som Miljøfyrtårn, ble det utarbeidet rapporter for både 2019 og 2020. Rapporten for 2019 har ikke status som en del av den formelle miljøfyrtårn-prosessen. Den utgjør likevel et svært viktig referansepunkt som nok gir et mer korrekt bilde av spesielt reisevirksomheten ved NHH, ettersom tallene fra 2020 preges av pandemien.

Utslippskilde	Tonn CO2 i 2019	Tonn CO2 i 2020
Scope 1		
Bensin	3,61	2,94
Diesel	2,58	1,61
Scope 2		
Antall kjørte kilometer med elbil	0,19	0,02
Elektrisitet	536,16	519,6
Scope 3		
Restavfall (komprimert)	52,36	23,47
Antall flyreiser i Norden	253,71	85,81
Antall flyreiser i resten av Europa	436,91	197,25
Antall flyreiser i resten av verden	1 345,21	947,89
Totalt summert pr år:	2 630,73	1 778,59

Ovennevnte viser en reduksjon i NHHs totale utslipp på 32% fra 2019 til 2020. Fordelingen av NHHs CO2 utslipp for 2020 er:

Som illustrert i figuren er det kategorien «transport og anleggsmaskiner» (benevnelsen følger av Miljøfyrtårn sine definisjoner) som dominerer NHHs klima-avtrykk, og det refererer seg i all hovedsak til ansattes flyreiser.

Innenfor de administrative enhetene har det de senere årene skjedd store endringer som også bidrar positivt til vårt klimaavtrykk – slik som digitalisering av anskaffelsesprosesser, innføring av elektronisk arkiv, digital faktura og reiseregninger. NHHs satsning på effektivisering og digitalisering av sentrale prosesser vil i tillegg til rent arbeidsflytseffekter kunne gi et sentralt bidrag også innenfor klimaområdet.

3.1 Avfall

Høyskolens avfallsgenerering stammer hovedsakelig fra daglig drift, noe som genererer ulike typer avfall slik som restavfall til forbrenning, restavfall til sortering, plast, papir, papp og kartong etc. Det er ved NHH satt opp miljøstasjoner i hele bygningsmassen for å legge til rette for kildesortering.

NHH har avtale med BIR Bedrift AS for forsvarlig håndtering av farlig avfall og EE-avfall (utrangerte elektriske og elektroniske produkter). Dette innebærer at farlig avfall deklarerer enten av kunden eller BIR Bedrift og transporteres i godkjent emballasje og kjøretøy til godkjent mottak. Avhengig av type farlig avfall blir dette energigjenvunnet, materialgjenvunnet eller deponert.

EE-avfall transporteres enten til eget mottak for omlasting eller direkte til godkjent mottak for videre behandling eller miljøsanering. Eventuelt farlig avfall i EE-avfallet, sendes til godkjent mottak for farlig avfall og behandles i henhold til godkjent behandling for aktuell avfallstype. Gamle bøker og tidsskrift blir enten sendt til Mo i Rana for gjenbruk, gitt til studenter og ansatte eller sortert som papiravfall.

3.2 Bygg

NHH eier som tidligere nevnt ikke lenger egen bygningsmasse. Denne eies og forvaltes nå av Statsbygg og består av følgende bygg:

- Hovedbygget (1963) Hovedbygget ligger sentralt og forbinder de andre byggene i bygningsmassen.
- Servicebygget (1995)
- Nybygget (2013)
- Jebsen senteret (2014)

NHHs energibruk er i stor grad knyttet til bygningsmassen på campus, samt transporttjenester i et begrenset omfang. All energibruk på campusområdet, det vil si utslipp skapt hos en leverandør av elektrisitet, fjernvarme eller annen energi som er generert av en tredjepart, samt for kjøretøy tilknyttet høyskolen blir derfor kartlagt.

Arealeffektivitet er et mål på hvor godt en institusjonene utnytter sine arealer. Effektive lokaler gir lavere kostnader per ansatt, mindre belastning på miljøet og reduserer energi- og ressursforbruket. Det er lagt opp til høy arealeffektivitet i alle bygninger ved NHH.

Som huseier gir Statsbygg råd om energieffektivisering, CO₂-reduksjon og andre miljøtiltak. Statsbygg bidrar til å redusere statens klimafotavtrykk gjennom rådgivnings- og utredningsoppdrag relatert til endret arealbehov, konseptvalg og lokalisering, og andel nybygg/ombruk eksisterende arealer. Statsbyggs utredninger vil tilrettelegge for bærekraftig lokalisering og god utnyttelse av områdets infrastruktur.

NHH er har inntil nylig vært inne i en rehabiliteringsfase. I denne perioden ble deler av virksomheten flyttet til innleid bygg (Merino) som er et eldre bygg som ikke har blitt oppgradert til gjeldende standarder. Det har derfor vært et forholdsvis høyt energiforbruk i rehabiliteringsfasen. Rehabilitering bygg oppfyller gjeldende krav til energieffektivisering.

NHH har avtale med Ishavskraft. Ved hjelp av digitale løsninger følges energiforbruket opp kontinuerlig, dels for å dekke avvik for å sikre et lavest mulig energiforbruk og dels fordi energikostnadene er høye.

3.3 Reiser

Reiser utgjør utvilsomt den aller største enkeltstående utslippskilden av CO₂ ved NHH.

Det totale utslippet for 2019 fra reisevirksomhet utgjorde 2 035,82 tonn CO₂ mot 1 230,95 tonn i 2020. Dette innebærer en nedgang på 39%. Deler av denne nedgangen må ansees å være temporær ettersom den gjenspeiler effektene av pandemien. Likevel legges det til grunn

at erfaringene en har vunnet fra å ha digitale møter, vil bidra til mindre reiseaktivitet enn det som var tilfellet før pandemien. NHH har i budsjettarbeidet for 2022 lagt til grunn en målsetning om 20% reduksjon i reiseaktiviteten sammenlignet med situasjonen før pandemien.

Rapporterte data for reiser gjelder både ansatte og studenter. Data for ansatte er basert på oversikter hentet ut av NHHs regnskap for 2020 samt oversikter fra Berg-Hansen reisebyrå mens data for studenter er basert på oversikt over inn- og utvekslingsaktivitet for 2020.

Deler av reisevirksomheten stoppet naturlig nok nesten helt opp under pandemien. Faglig stab ved NHH reiser normalt hyppig, og det ansees som en del av stillingen å ha en utstrakt reisevirksomhet. Formålet med reisene er for eksempel å presentere på internasjonale konferanser, gjennomføre og gjennomgå forskning, bygge nettverk og samarbeid med andre forskere. Et aktivt, internasjonalt samarbeid danner et viktig kriterium for akademiske stillingsbeskrivelser og opprykk, og norske universiteter og høyskoler drar i økende grad nytte av internasjonal forskningsfinansiering. På denne bakgrunn er det åpenbart nødvendig at en reise-policy må basere seg på en grad av inngripen som oppleves forholdsmessig i den forstand at den gjenspeiler en relevant nytte-kostnadsvurdering.

3.4 Innkjøp og anskaffelser

NHH har en sentral innkjøpsfunksjon som i stor grad inngår alle høyskolens rammeavtaler etter en anbudsrunde. De som bestiller varer og tjenester, gjør derved dette hovedsakelig basert på avtaler som er inngått sentralt.

NHH stiller krav om at alle vareleverandører skal kunne fremskaffe årlig statistikk over antall tredjeparts miljømerkede produkter som er kjøpt av virksomheten.

Miljøpåvirkninger ligger ofte i indirekte effekter, det vil si i produksjons- og leveransekjedene til innkjøpte varer og tjenester. NHH er imidlertid en liten aktør i markedet, noe som gjør det komplisert å oppnå endringer på egen hånd. Et av virkemidlene som er nevnt ved flere anledninger, er at UH-sektoren bør bruke sin innkjøpermakt ved for eksempel å ha felles innkjøpsstrategier i sektoren. Det er allerede et pågående arbeid med å koordinere selve innkjøpsavtalene i sektoren, og gjennom disse stilles det krav til leverandører om en mer klimanøytral profil.

3.5 Mat og servering

Ett av FNs bærekraftsmål er å halvere matsvinnet som oppstår i dagligvarehandelen og forbrukerleddet, samt å redusere matsvinn i produksjons- og forsyningskjeden, innen 2030.

I juni 2017 signerte norske myndigheter og den norske matbransjen en bransjeavtale om redusert matsvinn. Bransjeavtalens definisjon av matsvinn lagt til grunn for karleggingen av matsvinn: *"Matsvinn omfatter alle nyttbare deler av mat produsert for mennesker, men som enten kastes eller tas ut av matkjeden til andre formål enn menneskeføde, fra tidspunktet når dyr og planter er slaktet eller høstet."*

NHH retter primært oppmerksomheten mot å erstatte forbruk av animalske produkter med mindre utslippssensitive alternativer gjennom å stille som krav til NHHs leverandører at de har tydelige og gode alternativer i alle menyer. Kantiner ved NHH driftes av Sammen og benyttes av ansatte og studenter.

Ved campus i Bergen har NHH avtale med Safari Næringsmidler AS (catering til daglige møter og konferanser) og med Sammen om kjøp av selskapsmat. Til bruk av catering ved campus i Oslo har NHH inngått avtale med Nobel Catering.

Sammen, Safari Næringsmidler AS og Nobel Catering er alle sertifiserte som Miljøfyrtårn, og det forutsettes at de følger opp tilhørende forpliktelser på eget initiativ.

Alle disse leverandørene har i tillegg god erfaring med å tilpasse menyene til flere forskjellige diett- og religiøse restriksjoner (allergier vegansk, halal etc.) og har egne regelverk som regulerer bruk av engangsartikler ved matservering.

3.6 Økologi

NHH har en kompakt campus, og økologisk innvirkning er derved begrenset. NHH har til enhver tid avtale med renholds-selskaper som er sertifiserte av anerkjente, offisielle miljømerker innen sektoren. Det forutsettes at virksomhetene også tilfredsstiller ILOs (FNs organisasjon for arbeidslivet) krav til arbeidsmiljø. Dette må produsenten bevise med en gyldig SA8000-sertifisering eller annen gyldig og tredjepartsverifisert dokumentasjon.

I henhold til avtale med Statsbygg betaler NHH et fast beløp pr m² til indre vedlikehold. Disse midler dekker bruksslitasje, og Statsbygg står for utførelsen. Bruksslitasje inkluderer utskiftningstiltak i henhold til definisjonen i NS3454:2013. Denne standarden beskriver forholdet mellom livssyklus kostnader, årlige kostnader, levetidskostnad og årskostnader, og fastlegger hovedposter for disse. NHH har avtale med et vedlikeholdsselskap som ivaretar utvendig sommer- og vintervedlikehold.

4. VEIEN FREMOVER

Ved økt innsats for å redusere klimaavtrykket ved NHH vil en god balanse i virkemidlene som tas i bruk sammen med målrettethet være av avgjørende betydning.

For å sikre dette er følgende grunnleggende prinsipper avgjørende for å vurdere hensiktsmessigheten av mulige tiltak:

- Klarhet i sammenheng
- Treffsikkert
- Vesentlig betydning
- Forholdsmessighet (rimelig forhold mellom mål og midler/tiltak).

De fleste elementene i høyskolens miljøarbeid i dag tilfredsstiller disse prinsippene og fremstår ventelig rimelige og ukontroversielle. I det videre arbeidet med eksempelvis reise-policy er det imidlertid å forvente at utformingen av mulige tiltak vil bli mer krevende. Kriteriene overfor vil da være hensiktsmessige for å utforme handlingsplaner og tiltak.

veien fremover

For NHHs kjerneområder forskning, undervisning og formidlingsvirksomhet legges det i kommende strategiperiode opp til en ytterligere tydeliggjøring av satsningen på bærekraft. Det samme gjelder for NHHs operasjonelle drift slik som redegjort for i dette dokumentet. I den initierte strategiprosessen som nå er i gang, vil en arbeide videre med å utvikle forslag til mål, delmål og tiltak. I en strategisk handlingsplan vil det være naturlig å presentere en mulig utviklingsbane frem mot et klimanøytralt NHH.

Den årlige rapporteringen i forbindelse med Miljøfyrtårn skjer innen 1. april 2022. Rapporten vil inneholde et klima- og miljøregnskap for NHH i 2021. Miljøfyrtårn omhandler både indre og ytre miljø, og det er krav om kontinuerlig forbedring i miljøarbeidet. Det rapporteres innen kriteriesettene:

- Grunnleggende felles kriterier
- Kriterier til byggeier eller leietaker
- Bransjekriterier

I tillegg til et standardisert klimaregnskap, rapporteres det også innen HMS, slik at det rettes søkelys på forhold som opplegget for arbeidsmiljøundersøkelser, sykefravær, vernerunder og medarbeidersamtaler i rapporteringen.

Sak 68/21

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: AACSB-akkreditering - NHHs Self Evaluation Report (SER)

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jf. fvl §13.1 pkt. 2

Sak 69/21 - Saken ettersendes styret.

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Strategiprosess - strategi 2022-2025

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jf. fvl §13.1 pkt. 2

Sak 70/21

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Årsrapport fra Ansettelsesutvalget 1.7.2020-31.07.2021

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 13, jf. fvl. § 13.1

ÅRSRAPPORT FRA LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU) 2020/2021

Saksbehandler Brigt Vaage
Arkivreferanse 21/04378-1

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
71/21

Forslag til vedtak:

Styret tar årsrapporten fra læringsmiljøutvalget til orientering.

Bakgrunn:

Læringsmiljøutvalget (LMU) er et lovpålagt utvalg under Universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 4-3. LMU rapporterer til styret en gang hvert studieår gjennom årsrapporten.

Områder som berører læringsmiljøet, er definert av NHH til å gjelde fem områder:

- **Fysisk læringsmiljø:** Bygninger og omgivelser – universell utforming
- **Psykososialt læringsmiljø:** De mellommenneskelige forhold – trivsel og samhandling
- **Organisatorisk læringsmiljø:** System for tilbakemelding og medvirkning – kvalitetssystem
- **Digitalt læringsmiljø:** Grensegangen mellom læringsprosesser, pedagogikk og teknologi
- **Pedagogisk læringsmiljø:** Form, innhold og rammer for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring

De ulike områdene er til dels overlappende, men har alle til felles at de berører studentenes studiesituasjon (Inndelingen er basert på Universell* sin definisjon av læringsmiljø).

Inndelingen setter også rammer for hvordan læringsmiljøutvalget (LMU) på NHH tar opp saker og hvilke oppgaver utvalget prioriterer. LMU inviterer nøkkelpersoner til sine møter for å få en orientering om aktuelle problemstillinger. Avhengig av saken vil det variere om utvalget har konkrete bestillinger eller om det bes om en generell orientering. I noen tilfeller ber LMU om at saker utredes og/eller løses. LMU følger da opp problemstillingen i videre møter.

LMU er et av de viktigste utvalgene der studenter kan påvirke planer og prosesser som har påvirkning på læringsmiljøet. Gjennom at utvalget er representert med 50% studenter og annethvert år har en student som leder, gir det utvalget en betydelig studentrepresentasjon.

En større oppgave for LMU høsten 2021 er en gjennomgang og oppdatering av handlingsplanen for læringsmiljøet. Ny handlingsplan vil bli presentert for styret i løpet av vinteren 2022.

*: Universell arbeider på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet som nasjonal pådriverenhet for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning.

Vedlegg:

1. Årsrapport LMU 2020/2021
2. Retningslinjer for LMU
3. Handlingsplan for læringsmiljø

Sak 71/21 Vedlegg 1

Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget (LMU)

1. Utvalgets retningslinjer og sammensetting

Det er ifølge Universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 4-3 (1) institusjonens styre som er ansvarlig for at institusjonen har et forsvarlig læringsmiljø med hensyn til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Etter uhl. § 4-3 (2) består læringsmiljøet i denne sammenheng av de forholdene som virker inn på studentenes muligheter til å tilegne seg kunnskap, og som er av betydning for deres fysiske og psykososiale helse.

Alle institusjoner skal ifølge uhl. § 4-3 (3) ha et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene om læringsmiljø blir fulgt, og sikre studentene medvirkning i prosesser som berører læringsmiljøet.

LMUs funksjon og oppgaver er beskrevet i *Retningslinjer for LMU*, vedtatt våren 2018 (vedlagt).

Ved NHH består LMU av åtte medlemmer, hvorav fire studentrepresentanter og fire ansattrepresentanter. LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter.

LMU har i studieåret 2020-2021 hatt følgende sammensetning:

Høst 2020	Vår 2021
Studentrepresentanter	
Finn Lucas Griggs Thorvald Mosvold Signe Flaa Siri Fjellvær	Oliver Wahlquist Jon Heine Toftegaard Signe Flaa Siri Fjellvær
Ansattrepresentanter	
Prorektor for utdanning Malin Arve Seniorrådgiver Jorun Gunnerud Seksjonssjef Inger Dagestad Programleder for BØA Per Manne	

Utvalgets sekretær er Brigte Ove Vaage. LMU har i perioden hatt to faste observatører, Karsten Olav Aarestrup, studentombud på NHH/UiB og avdelingsleder for Sammen karriere Rønnaug Tveit, som representant fra Sammen.

Prorektor for utdanning Malin Arve ledet utvalget høsten 2020, og fagpolitisk ansvarlig i NHHS, Oliver Wahlquist tok over ledervervet våren 2021.

2. Møtevirksomhet og saker

I løpet av studieåret 2020/2021 har utvalget hatt fem møter og to sirkulasjonssaker.

I det følgende trekkes frem temaer som ble presentert og noen av enkeltsakene LMU har hatt gjennom året.

LMU vedtok i 2019 å ha temabaserte møter. Det var i studieåret 2020-2021 fire tema som ble særskilt belyst:

- Digitalt læringsmiljø 23.09.20
- Psykososialt læringsmiljø 25.11.20
- Organisatorisk læringsmiljø 24.02.21
- Pedagogisk læringsmiljø 07.04.21

Digitalt læringsmiljø (23.09.2020):

Med bakgrunn i handlingsplanen diskuterte LMU utfordringer med digital undervisning basert på innspill fra forelesere om lav deltagelse i undervisningssituasjonen. Gruppeundervisning ble særskilt problematisert som et område det var vanskelig å gi et like godt tilbud på digitale flater som ved fysisk undervisning.

Psykososialt læringsmiljø (25.11.20):

Det psykososiale læringsmiljøet på NHH blir ivaretatt av flere ulike aktører, både eksterne og interne. LMU inviterte leder for Sammen psykisk helse, Øystein Sandven, for å presentere Sammen sitt tilbud og orientere om hvilke problemer studenter ofte tar opp

LMU inviterte også NHHS, ved eksternansvarlig Lise-May Sæle, og NHHI, ved Jon Heine Jahr Toftegaard, for å fortelle om ulike tiltak i regi av studentforeninger. NHHI har, som svar på utfordringene, lagt vekt på lavterskeltilbud som gågrupper, fjellturer, digital trening ol. for å kompensere for tidvis stengt treningstilbud.

LMU opprettet en arbeidsgruppe som jobbet videre med psykososialt læringsmiljø. Arbeidsgruppen opprettet flere konkrete tiltak i løpet av våren 2021 mellom andre webinarer, «afternoon talk» og kollokviegrupper for både master og bachelor studenter.

Organisatorisk læringsmiljø (24.02.21):

Seniorrådgiver Merete Ræstad og seksjonsleder Kjetil Sudmann Larssen fra Seksjon for utdanningskvalitet orienterte om akkrediteringsarbeidet og arbeidet med kvalitetssystemet på NHH. Inger Dagestad, seksjonsleder i Seksjon for eksamen, orienterte om praktiske utfordringer for eksamensarbeidet som følge av pandemien.

Pedagogisk læringsmiljø (07.04.21):

LMU inviterte seniorrådgiver Frank Mortensen fra Seksjon for utdanningskvalitet til å fortelle om «teaching and learning lab» og det generelle arbeidet med pedagogisk utvikling på NHH. Programleder for bachelorstudiet Per Manne orienterte om arbeidet med pedagogikk, med særlig vekt på arbeidet med emneevalueringer. Fagpolitisk ansvarlig Oliver Wahlquist (leder LMU) gav en oppsummering av presentasjonen "Fremtidens undervisning". Presentasjonen ga et innblikk i studentenes ønsker for fremtidens undervisning.

Enkeltsaker

Flere enkeltsaker har blitt behandlet gjennom året. En av disse var ombygging av kantineareal til gruppeundervisningsareal. Temaet ble behandlet flere ganger i løpet av høsten 2020, og resulterte i at NHH endret planene og i stedet bygger nye gruppeundervisningsareal i 2. etg. av biblioteket.

LMU diskuterte vinteren 2021 universell utforming av digital undervisning, basert på klager fra en student om tilrettelegging i forbindelse med gruppeundervisning i Teams.

LMU direkteoverførte 25.05.21 et webinar fra Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø som foranledning til å gå gjennom SHoT-undersøkelsen 2021. Webinaret, med psykolog Peder Kjøs,

brakte årets SHoT resultat som utgangspunkt i problemstillingen «hva kan studiestedene gjøre for å bedre studentenes psykiske helse? Hva kan studentene selv gjøre?»

LMU tildelte for første gang læringsmiljøprisen våren 2021. Prisvinnere ble MEBA Council og International Committee, og de fikk prisen for arbeidet med inkludering over tid og i en vanskelig situasjon for internasjonale studenter.

3. Økonomisk støtte fra LMU

Studiestart høst 2021 ble etter søknad støttet med kr 35.000. Støtten er økt med kr 10.000 fra tidligere år. Bakgrunnen for at det har vært mulig å øke støtten er at LMU har hatt lite utgifter til konferanser og reiser gjennom studieåret.

4. Fremover

LMU vil høsten 2021 starte arbeidet med å lage ny handlingsplan.

LMU vil utøve sin kontrollfunksjon og samle inn informasjon fra aktuelle aktører som normalt. Utvalget vil ha et ekstra blikk på utviklingen av læringsmiljøet, med tanke på at en forhåpentlig går over til en normal situasjon i løpet av kommende studieår.

Vedlegg

1. Retningslinjer for LMU
2. Handlingsplan for læringsmiljø

Sak 71/21 Vedlegg 2

Retningslinjer for LMU på NHH

1. Formål

Styret ved NHH har det overordnede ansvaret for å sikre studentene et godt og fullt forsvarlig læringsmiljø i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3, punkt 1 og 2. Læringsmiljøutvalget (LMU) rapporterer direkte til styret, og kan gi råd til styret og ledelsen i saker som vedrører læringsmiljøet ved NHH.

Begrepet læringsmiljø definerer Læringsmiljøutvalgets arbeidsområde:

Begrepet «Læringsmiljø» forstås som de fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster der studentenes læring skjer, og som påvirker studenters læringsutbytte.

Læringsmiljøutvalget skal se til at den enkeltes studiesituasjon blir tilrettelagt på best mulig måte. LMU skal holdes orientert om og selv kunne ta initiativ til innsamling av relevante data som angår studentenes sikkerhet, samt de samlede fysiske, psykiske, sosiale og velferdsmessige forhold som ligger innenfor institusjonens kontrollsfære, for på denne måten å se til at den enkeltes studiesituasjon blir tilrettelagt på best mulig måte. Det skal legges vekt på at LMU blir informert tidlig i pågående prosesser. De enkelte deler av virksomheten; enkeltstudenter, ansatte og Studentsamskipnaden Sammen, kan be om å få tatt slike saker opp i LMU.

Ut fra denne forståelsen av begrepet skal Læringsmiljøutvalget ved NHH ha et helhetlig og overordnet bilde på NHH sitt arbeid med læringsmiljø. På bakgrunn av dette gir LMU rapport til styret og gir innspill til NHHs årsrapport.

2. Roller og funksjoner

Læringsmiljøutvalget ved NHH skal ivareta roller, funksjoner og oppgaver presisert i Universitets og høyskolelovens § 4-3, punkt 3. For LMU ved NHH betyr dette:

1. Læringsmiljøutvalget skal være forankret i NHH sitt systematiske kvalitetsarbeid.
2. Læringsmiljøutvalget skal sikres god informasjon om læringsmiljøet. Dette skjer for eksempel gjennom
 - a. Innsikt via det systematiske kvalitetsarbeidet og tilbakemeldinger fra enhetene
 - b. Data fra læringsmiljøundersøkelsen og andre studentundersøkelser
 - c. Dialogmøter med programledere og administrasjonen ved behov.
 - d. Innspill fra studentorganer.
 - e. Egne saker tatt opp i møter i utvalget.
3. Læringsmiljøutvalget rapporterer til styret i en egen årlig rapport. Dette er en overordnet rapport om NHH sitt helhetlige arbeid med læringsmiljø, og bygger blant annet på innsikt utvalget har fått gjennom arbeidet beskrevet i punkt 2.
4. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser vedrørende klager på læringsmiljøet. Dette skal skje gjennom innsyn i studentenes kursevalueringer, eller via tilbakemeldingen fra programledere og

Studieadministrativ avdeling. LMU skal kunne se på klager på overordnet nivå, og avvik som ikke lukkes eller gjentakende klagesaker.

5. Læringsmiljøutvalget skal være en *pådriver* og *premissleverandør* som aktivt deltar i planleggingen av NHH sitt arbeid med utvikling av et inkluderende, mangfoldig og universelt utformet læringsmiljø.

6. LMU skal nøye følge utviklingen i spørsmål som har med studentenes helse, sikkerhet og velferd å gjøre. Dette skal gjøres i forståelse med Sammen, Studentsamskipnaden. LMU skal gjøres kjent med pålegg og enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer vedrørende studentenes læringsmiljø.

7. For å sikre et fullt forsvarlig læringsmiljø ved NHH, skal LMU ha en løpende dialog med Utdanningsutvalget, og eventuelle spørsmål om overlappende ansvar for enkeltsaker avgjøres av de to utvalgene i fellesskap.

8. Prorektor for utdanning er ansvarlig for å kommunisere beslutninger til relevante målgrupper, inkludert til LMUs medlemmer.

9. LMU skal sikre bred og god informasjonsflyt, for å fremme åpenhet og gi ansatte og studenter et best mulig grunnlag for å forstå de råd som er gitt og vedtak som fattes.

3. Sammensetting

LMU ved NHH består av åtte faste medlemmer, hvorav fire representanter fra studentene og fire fra ansatte. Leder blir valgt hvert år vekselvis blant ansattes og studentenes representanter.

Ansattes representanter og leder blir oppnevnt av prorektor for utdanning.

Studentrepresentanter velges av sentralt studentdemokrat. Alle studentene oppnevnes for et år av gangen.

LMU har to faste observatører, en observatør fra studentsamskipnaden «Sammen» og studentombudet på NHH, med møte- og forslagsrett. LMU kan invitere andre personer og aktører som bidrar til at LMU ivaretar nødvendige funksjoner ut fra sak, formål, roller og oppgaver.

4. Sekretariatsfunksjon

Prorektor for utdanning skal sørge for at sekretariatsoppgavene for LMU ivaretas på en effektiv og hensiktsmessig måte. Funksjonen organiseres inn i Seksjon for utdanningskvalitet.

5. Arbeidsmåte

Alle møter i LMU skal legges innenfor studentenes studieår.

Leder kaller inn til møtene og innkalling med sakliste skal være skriftlig.

LMU er beslutningsdyktig når minst seks medlemmer er på møtet. Ved stemmelikhet får lederen dobbel stemme, og det er ikke tillatt å stemme blankt. Der medlemmer i utvalget anses som inhabile og ved konfidensialitet, gjelder vanlige regler.

6. Endring av retningslinjer

Endringer i LMUs retningslinjer vedtas av rektor.

Sak 71/21 Vedlegg 3

Læringsmiljø

HANDLINGSPLAN 2019 - 2021

Handlingsplan for styrking av læringsmiljø 2019 - 2021

Styret ved NHH har det overordnede ansvaret for å sikre studentene et godt og fullt forsvarlig læringsmiljø i tråd med universitets- og høyskolelovens § 4-3, punkt 1 og 2. Læringsmiljøutvalget (LMU) rapporterer direkte til styret, og kan gi råd til styret og ledelsen i saker som vedrører læringsmiljøet ved NHH.

Læringsmiljø er et av fem satsingsområder i NHHs strategi for perioden 2018 – 2021. Handlingsplanen for læringsmiljø skal bidra til å nå målene i strategien.

Læringsmiljøutvalget skal være en pådriver og premissleverandør som aktivt deltar i planleggingen av NHH sitt arbeid med utvikling av et inkluderende, mangfoldig og universelt utformet læringsmiljø.

Begrepet læringsmiljø definerer Læringsmiljøutvalgets arbeidsområde: Begrepet «Læringsmiljø» forstås som de fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster der studentenes læring skjer, og som påvirker studenters læringsutbytte.

Fysisk læringsmiljø
LMU skal: - Bidra til at høyskolen følger lovpålagte krav knyttet til HMS, brannvern og universell utforming - Arbeide for at alle læringslokaler er tilrettelagt for funksjonshemmede - Arbeide for at alle ansatte og studenter har kurs innen brann, sikkerhet og førstehjelp

Psykososialt læringsmiljø
<u>Studie- og karakterpress</u> LMU skal: - Legge til rette for at et bredt spekter av varierte og relevante kurs tilbys - Holdes orientert om hvordan studieprogrammene på NHH fungerer - Se til at det tilrettelegges for et godt studium som studentene kan gjennomføre innenfor en normal arbeidsuke - Se til at det tilrettelegges for et godt studium med trygge rammer
<u>Jobbmuligheter</u> LMU skal: - Bidra til å vise mangfoldet i jobbmuligheter NHH-studenter har, og synliggjøre at kompetansen kan brukes innenfor fagfelt man er genuint interessert i
<u>Psykisk helse og miljø</u> LMU skal:

- Se til at alle tilgjengelige tilbud for studenter synliggjøres og samles med fremgangsmåte og kontaktperson
- Ta initiativ til relevante undersøkelser for å innhente studentenes meninger
- Arbeide for en utvidelse av lavterskel rådgiver- og psykologitilbud med trefftid på NHH

Trivsel og inkludering

LMU skal:

- Bidra til å synliggjøre åpne arrangementer for studenter i regi av NHHS og NHH
- Se til at gode kommunikasjonskanaler for tilbakemeldinger og ris og ros er tilgjengelige
- Belønne arbeid for godt læringsmiljø med en Læringsmiljøpris
- Kunne gi økonomisk støtte til åpne arrangementer arrangert av studenter ved NHH
- Arbeide for å øke bevisstheten rundt nettvett

Organisatorisk læringsmiljø

LMU skal:

- Bidra til at studenter og ansatte er kjent med kanaler som finnes for å gi tilbakemelding om forhold knyttet til læringsmiljøet ved NHH
- Gjennomgå tiltak som vedtas på bakgrunn av undersøkelser omkring trivsel, læringsmiljø og psykososiale tiltak, og sørge for at vedtakene følges opp
- Dersom det er nødvendig, iverksette egne tiltak på bakgrunn av undersøkelser omkring trivsel, læringsmiljø og psykososiale tiltak

Digitalt læringsmiljø

LMU skal:

- Påse at skolens nettsider innfrir krav til offentlige digitale tjenester
- Påse at det finnes gode digitale løsninger til bruk i undervisning og til gjennomføring av eksamen
- Nøye følge utviklingen av programmer og systemer for undervisning og eksamen

Pedagogisk læringsmiljø

LMU skal:

- Arbeide for at ansatte er kjent med pedagogiske utviklingsmuligheter
- Påse at forelesere og andre relevante brukere, har kompetanse til å utnytte verktøy tilgjengelig i klasserom og auditorier på en hensiktsmessig måte i sin undervisning
- Bidra til at den pedagogiske aktiviteten gir best mulig læring for studentene
- Bidra til at studentene deltar/bidrar aktivt i undervisningen

Styringsdokumenter

I tillegg til denne handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet finnes det en rekke lover, dokumenter og regelverk som regulerer studentene sitt læringsmiljø. Disse finner man under:

- Lov om universiteter og høyskoler
- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mm
- Lov om likestilling og forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling
- Regjeringens handlingsplan for universell utforming
- Retningslinjer for læringsmiljøutvalget
- Tiltaksplan mot radikaliserings og ekstremisme
- NHH Strategi 2018 – 2021

STATENS LEDERLØNNSORDNING - STILLINGS- OG RESULTATKRAV FOR REKTOR VED NHH 2021 - 2022

Saksbehandler Sylvi Larsen
Arkivreferanse 18/00223-37

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
72/21

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til fremlagte forslag til stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2021–2022.

Bakgrunn for saken:

Lønns- og arbeidsvilkår for rektor ved NHH følger bestemmelsene i Statens lederlønsordning. I henhold til ordningen, er arbeidsgiver (representert ved styrets leder) og rektor forpliktet til årlig å drøfte i hvilken grad lederen har oppfylt stillings- og resultatkravene fastsatt i arbeidskontraktens del II, og hvilke stillings- og resultatkrav som skal gjelde for lederen i de kommende 12 måneder (lederlønskontraktens del I, pkt. 5). Forslag til nye stillings- og resultatmål skal legges frem for styret ved NHH til godkjenning.

Forslag til stillings- og resultatkrav for rektor NHH for 2021-2022 følger vedlagt for godkjenning av styret.

Vedlegg:

Stillings- og resultatkrav Rektor NHH 2021-2022 (U.off. Offl. § 13, jfr. FvI § 13.1)

Sak 72/21 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Stillings- og resultatkrav for rektor ved NHH 2021-2022

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 13 jf. fvl. § 13.1

EVENTUELT - MØTE 8/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03485-2

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
02.11.2021

Utvalgsnr
73/21

Forslag til vedtak:

Vedtak i saker under eventuelt behandles i møtet.

Orienteringssak 9/21 - NHHs styremøte 02.11.2021

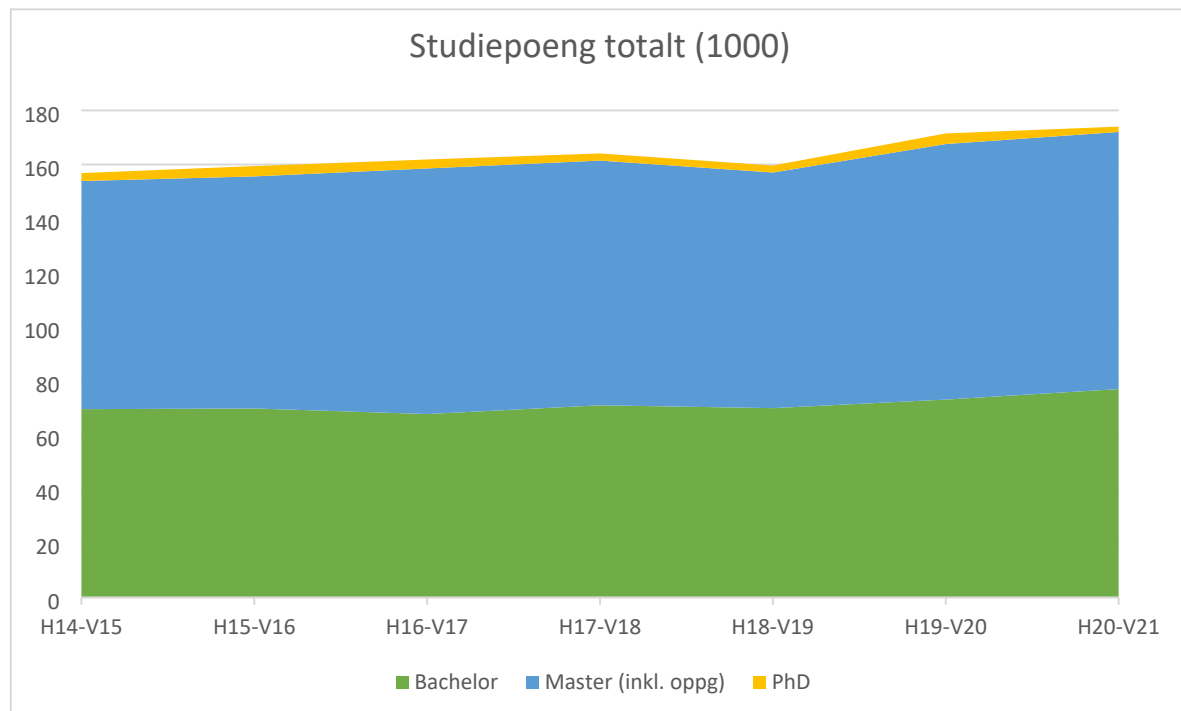
Orienteringssak – Utvikling av studiepoeng produksjon

I det følgende presenteres oppdaterte tall for utviklingen i studiepoengproduksjon og fordelingen av denne mellom institutter, nivåer og programmer. Tabellen under gir en oversikt over studiepoengfordelingen fra høsten 2020 og våren 2021, mens de etterfølgende grafene presenterer utviklingen over tid for de ulike studienivåene.

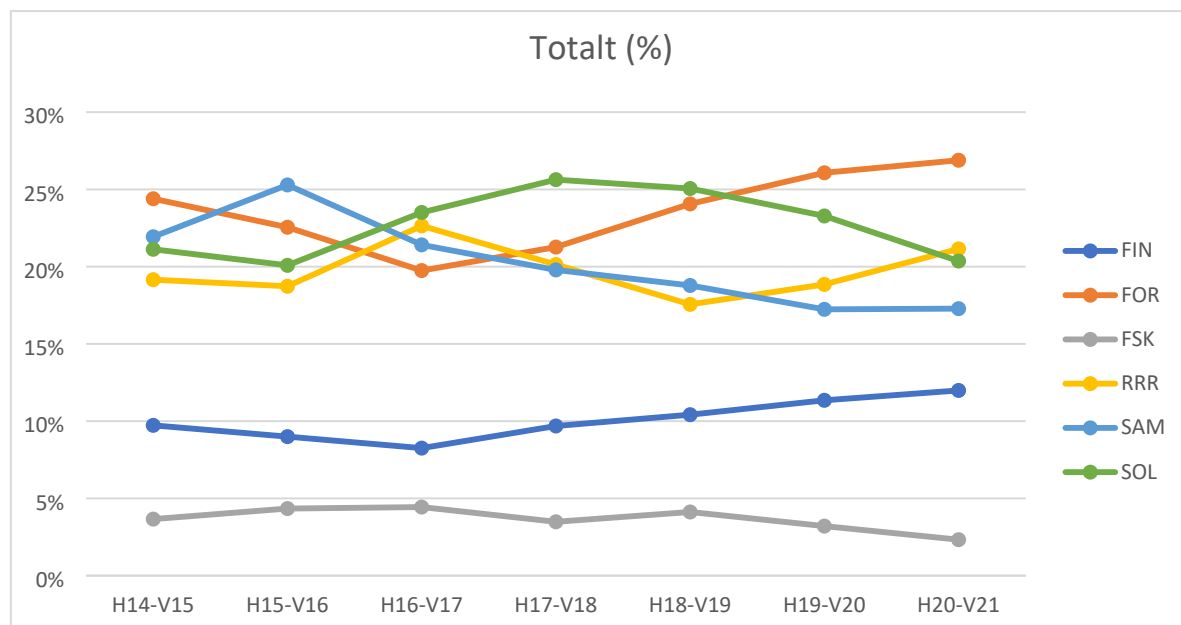
Studiepoengproduksjon 2020/2021

Studieprogram	Institutter						
	Antall studiepoeng produsert						
	FOR	FIN	RRR	SOL	SAM	FSK	TOTALT
Bachelor							
- obligatoriske fag	18 401	0	12 409	15 285	13 867	0	59 962
- valgfag	3 203	1 035	2 318	4 785	2 745	2 995	17 040
Sum Bachelor	21 604	1 035	14 726	20 070	16 612	2 995	77 002
Master							
- MØA undervisning	19 138	14 929	9 949	12 131	10 044	1 061	67 251
- MRR undervisning	66	0	8 462	0	0	0	8 528
- utredninger	5 520	4 860	3 330	2 970	2 580	0	19 260
Sum Master	24 724	19 789	21 740	15 101	12 624	1 061	95 038
PhD							
- undervisning	105	38	98	265	600	33	1 138
- veiledning	360	0	240	0	240	0	840
Sum PhD	465	38	338	265	840	33	1 978
Sum Total	46 792	20 861	36 804	35 436	30 075	4 049	174 017

Utvikling over tid

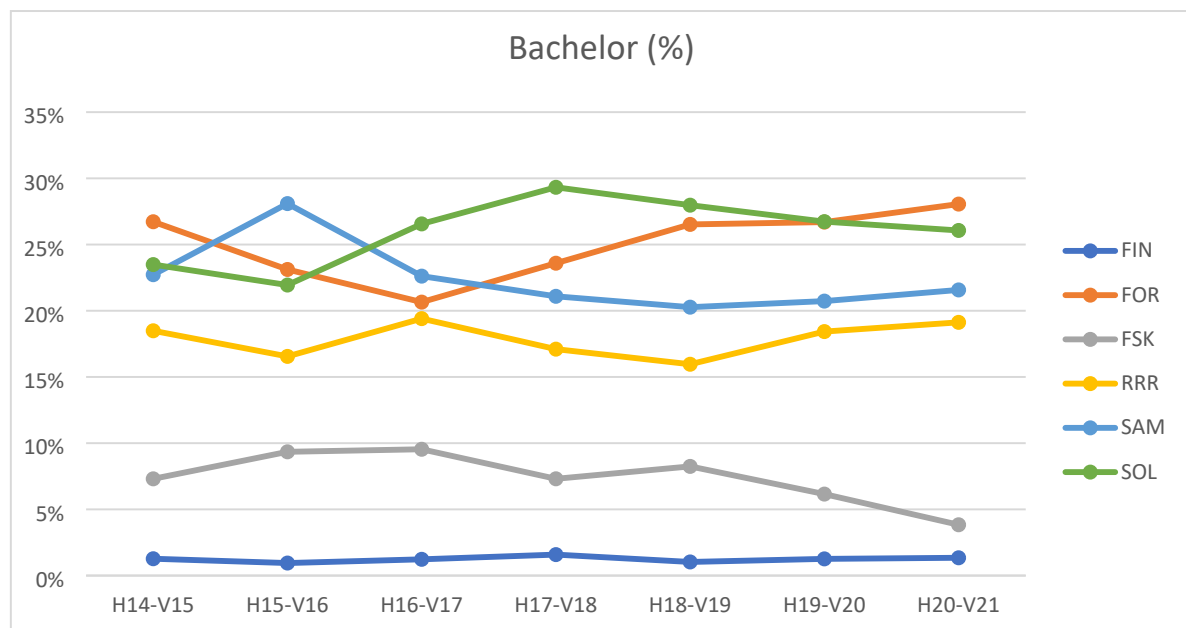

Studiepoengproduksjonen totalt ligger relativt stabilt over tid, og påvirkes først og fremst av endringer i opptaksrammer og kullstørrelse. Endring i frafall og studiepoengproduksjon per student har en viss effekt på tallene.

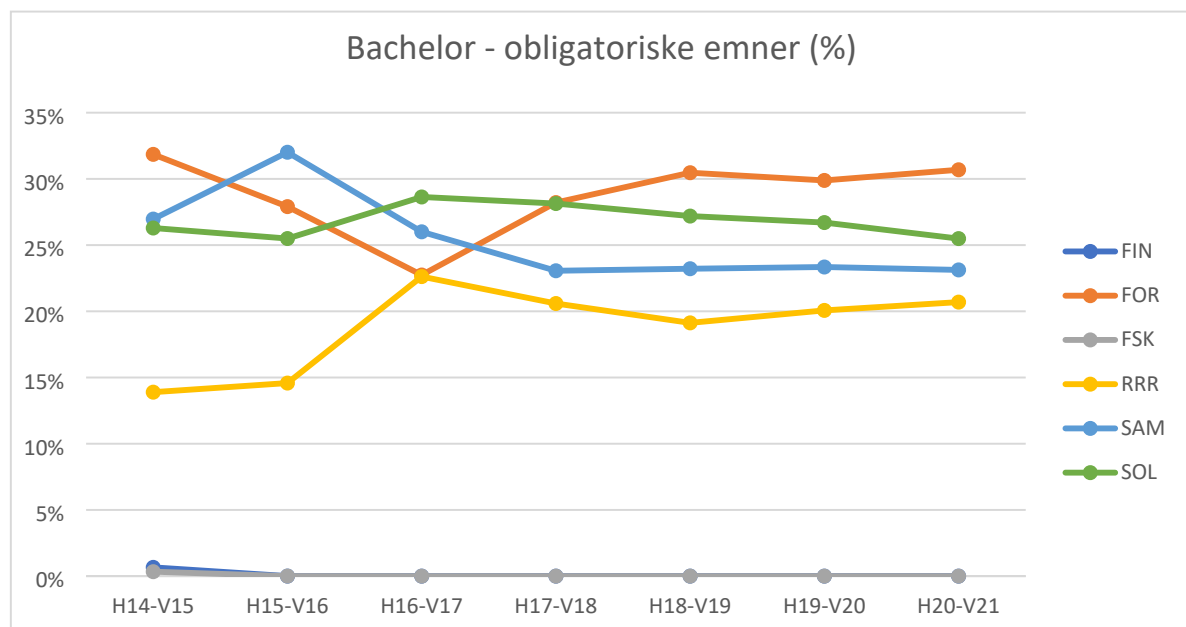

Fordelingen mellom instituttene varierer over tid. Den tydeligste trenden over de siste fire årene er en relativ økning for FOR og FIN, og et samtidig fall for SAM.

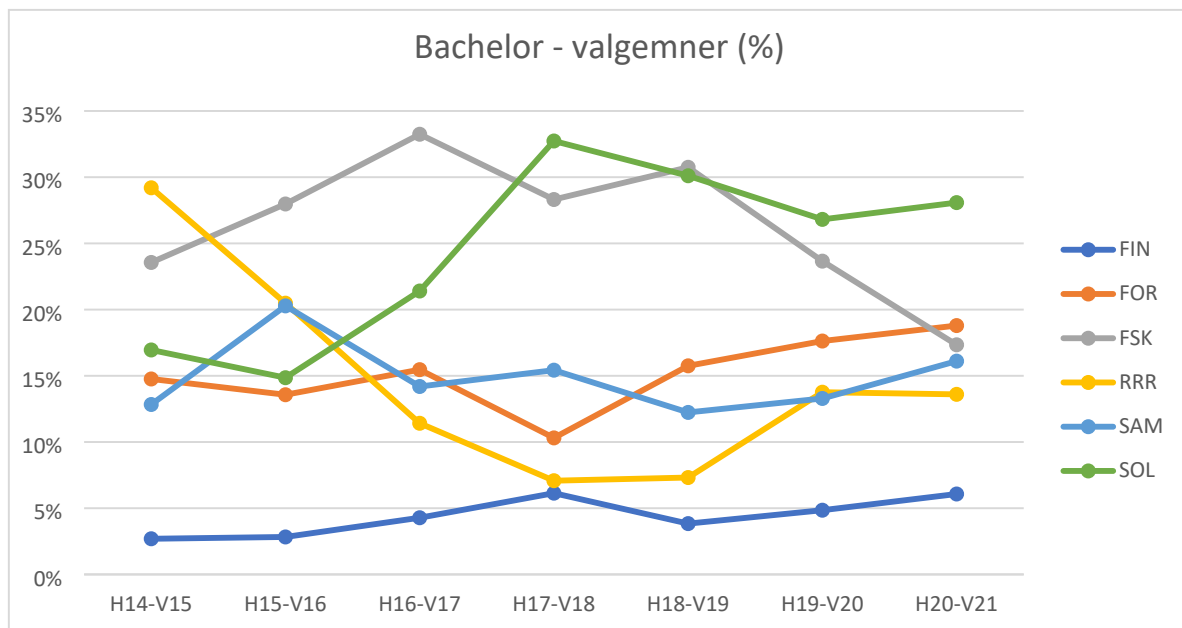
Bachelornivå

Som det fremgår av de to etterfølgende grafene, består endringene i studiepoengproduksjonen på bachelornivå først og fremst i endringer i valgfagsporteføljen.

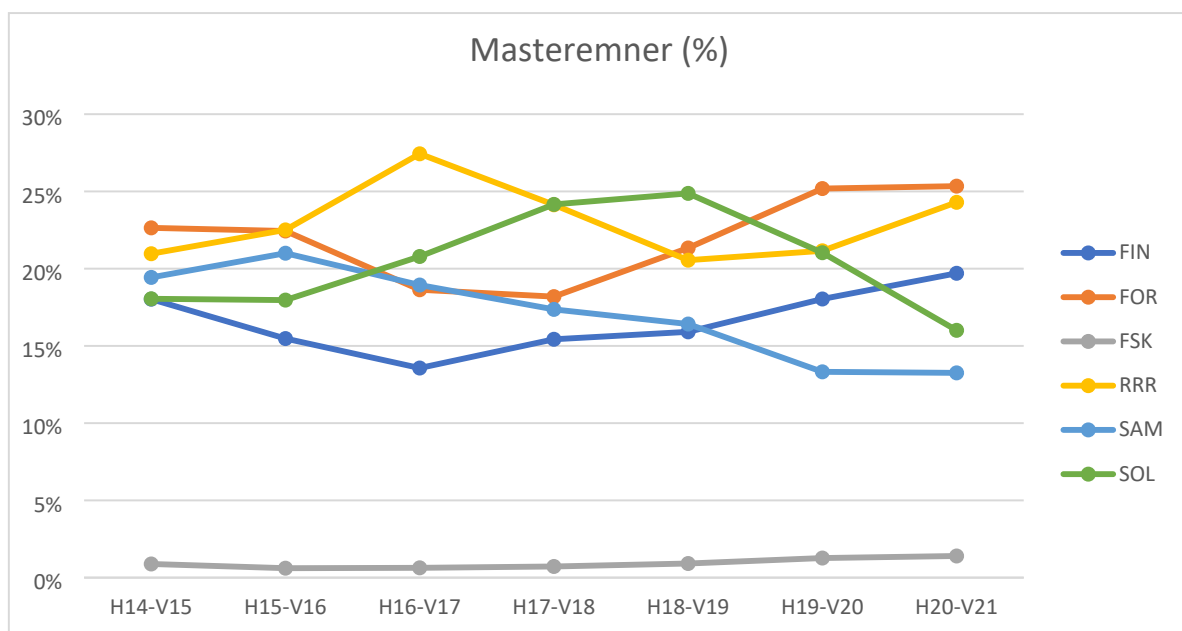

Endringene i studiepoengproduksjonen i de obligatoriske emnene i bachelorstudiet i perioden 2015-2018 skyldes i all hovedsak innføringen av ny studieplan. FSK og FIN har ingen obligatoriske emner i bachelorstudiet.

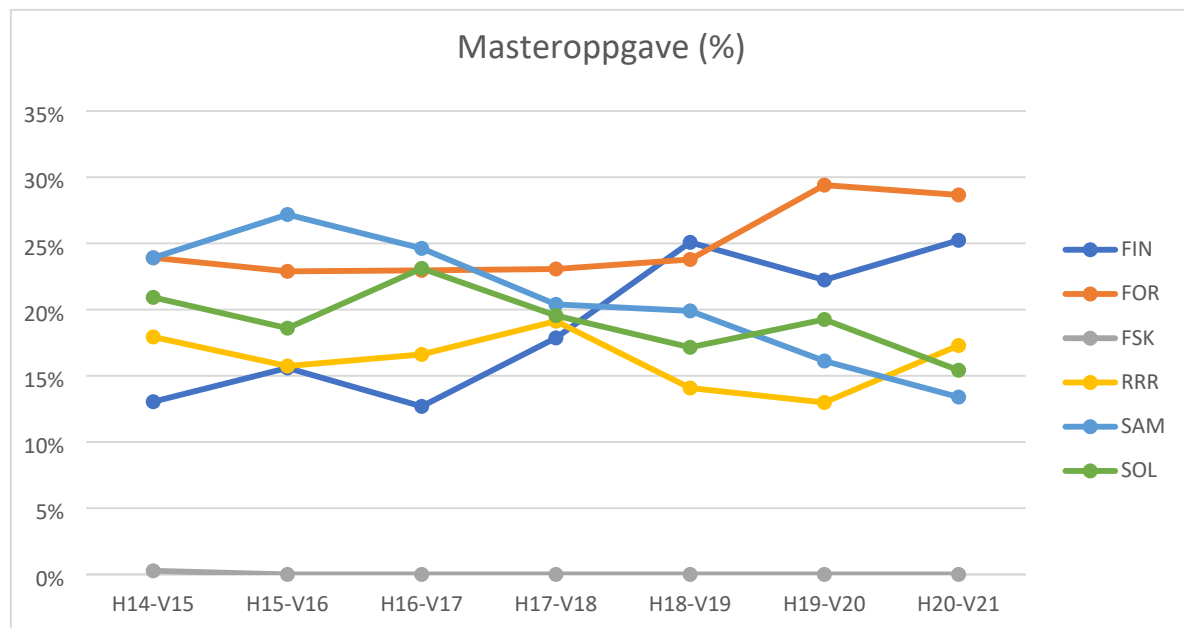

Porteføljen av valgemner i bachelorstudiet er mer dynamisk, og det er også noe varierende oppslutning om de ulike emnene over tid. Den tydeligste trenden i senere tid er fallet i FSKs andel av produksjonen i bachelorstudiet.

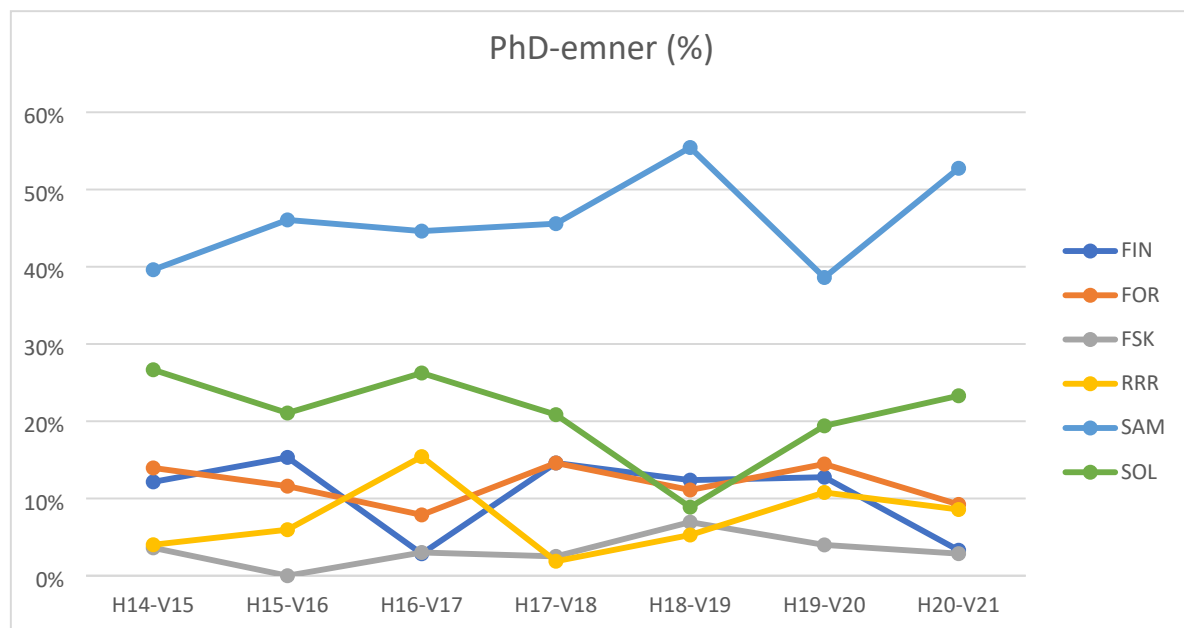
Masternivå

Instituttens relative produksjon innenfor masteremnene på MØA og MRR fluktuerer gjennom perioden. SAM skiller seg ut med en jevnt fallende andel av produksjonen gjennom perioden.

Fordelingen av masteroppgaver viser fordeling av veiledning i MØA og MRR. De største bevegelsene i seksårsperioden står FIN og SAM for. Sistnevnte har gått fra størst til minst andel av veilede masteroppgaver over de siste seks årene.

På PhD-nivå har SAM den klart største produksjonen, med over halvparten av produserte studiepoeng. Den relative fordelingen av disputaser varierer mye fra år til år, noe også det totale antallet disputaser gjør. Nedenfor fremgår antallet disputaser per studieår per institutt, slik de er registrert i Database for statistikk om høyere utdanning (DBH).

Institutter	H14-V15	H15-V16	H16-V17	H17-V18	H18-V19	H19-V20	H20-V21	SUM
FIN	1	2	2	2	2	4	0	13
FOR	1	3	1	4	6	3	3	21
FSK	0	0	2	0	1	0	0	3
RRR	2	3	5	1	1	3	2	17
SAM	6	8	4	6	3	6	2	35
SOL	5	7	5	2	3	5	0	27
TOTALT	15	23	19	15	16	21	7	116